

ΚΡΟΝΙΤΣΑ

102. Γενάρης - Φλεβάρης 2002

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΡΙΤΗ ΤΕΥΧΟΣ 102 1 € ΚΟΝΙΤΣΑ

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

	Σελ.
Βαδίζοντας στον 18ο χρόνο	1
Ο Ιησούς ενώπιον του Πιλάτου Ν. Ρεμπέλη	3
Byron. Ένας Ρομαντικός, Ειρ. Κίτσιου	7
Η Επαρχία μας το 1886, Χ. Γκούτου	14
Η μοίρα ενός τόπου και ενός ανθρώπου, Ι. Λυμπερόπουλου	17
Δροσοπηγή, Νίκου Δημητρούλη	21
Ένας Ηπειρώτης στην Αιθιοπία, Α. Πετρονώτη	26
Κ.Π.Ε. Κόνιτσας	29
Φιλοσοφία του προγρ. "ΜΕΛΙΝΑ", Π. Ντεντόπουλου	32
Καρκίνος του Μαστού, Β. Μάλιακα	36
Η πίτα του Ε.Ο.Σ. Κόνιτσας, Σ.Τ.	39
Εκδηλώσεις Παδιωτών	40
Η πίτα της Η.Ε. Θεσ/νίκης	41
Ιστορικό Συνδέσμου Βούρμπιανης	43
Η πίτα των Βουρμπιανιτών, Γ. Γκ.	45
Εκδήλωση Συλλόγου Οξυάς, Κ.Α.	49
Η Οξυά τίμησε τον ευεργέτη, Θ.Π.	50
Η πίτα Αδ/τας Μολυβδοσκεπάστης, Ι. Δάφνης	51
Πικλαρίτικα, Β. Βουρδούκα	52
Αιγής (ποίηση), Λ. Τζόκα	54
Βιβλιοπαρουσίαση, Ι.Τ.	57
Αθλ. Σύλλογος "ΤΥΜΦΗ"	58
Προς τον Υπουργό Παιδείας	60
Ανακοίνωση - Κάλεσμα	61
Στο Αιδ. Στ. Ριστάνη, Α. Τσίπη	63
Θανάσης Πορφύρης	65
Έφυγε η κ. Γκουντουβά, Α. Μπ.	66
Ανακοίνωση - Σχόλια - Ειδήσεις	67

Φωτ. εξωφ. Λ. Ράπη. Καταρράκτης
Γράβου (Αώος).

**Εκδίδεται από Συντακτική
Επιτροπή**

**Ανδρέου Ηλίας
Ζώτος Θεόφιλος
Τουφίδης Σωτήρης
Τσιάγκης Ικαρος**

**Υπεύθυνος σύμφωνα
με το νόμο:**

Σωτ. Τουφίδης

Κόνιτσα 44.100

Τηλ. 06550 22464 - 22212

Fax: 06550 22464

Γραφικές Τέχνες

ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ

Γαριβάλδη 10, 45221 Ιωάννινα

Τηλ.-Fax: 0651 - 77358

**Ετήσια συνδρομή: Εσωτερικού Δρχ. 2.000 ή 7 €
Εξωτερικού, Δολ. USA 25 Αυστραλία 30
Αλληλογραφία - Συνδρομές - Εμβάσματα
στον υπεύθυνο του περιοδικού Σ. Τουφίδη
ή στο Βιβλιοπωλείο "ΕΛΕΓΕΙΟ" Θ. Ζώτου, Κόνιτσα**

Βαδίζοντας στον 18ο χρόνο

Με το σημερινό 102ο τεύχος το περιοδικό μας “ενηλικιώνεται” αφού βαδίζει αισίως στον 18ο χρόνο έκδοσής του.

Η ΣΥΝΤ. ΕΠΙΤΡΟΠΗ χαιρετίζει και ευχαριστεί τους συνεργάτες, συνδρομητές και φίλους του περιοδικού μας που με την συμπαράστασή τους συνετέλεσαν στη μέχρι σήμερα ανοδική πορεία του.

Βέβαια σ’ αυτό το μεγάλο διάστημα δεν έλειψαν τα προβλήματα και ούτε θα σταματήσουν.

Ήδη τα τυπογραφικά έξοδα αυξάνονται συνεχώς και τα ταχυδρομικά διπλασιάστηκαν. Παρ’ όλα αυτά εμείς αισιοδοξούμε για την παραπέρα συνέχιση της προσπάθειας, γιατί θεωρούμε ότι έτσι υπηρετούμε τον τόπο μας απ’ αυτό το “μετερίζι”.

Προσκαλούμε άλλη μια φορά τους Συλλόγους και τις Αδελφότητες των χωριών μας, τους Δήμους και τα Τοπικά Συμβούλια να συνεργάζονται με το περιοδικό για την προβολή της δράσης τους. Ως τώρα, δυστυχώς, δεν υπάρχει η ανάλογη συμμετοχή. Αυτό ισχύει και για τους συμπατριώτες μας που βρίσκονται σε ξένες χώρες.

Τελειώνοντας, θα κάνουμε μια παράκληση στους φίλους του περιοδικού να μην αμελούν στην αποστολή της συνδρομής τους και να μας ενημερώνουν, κάθε φορά που αλλάζουν διεύθυνση, γραπτά ή τηλεφωνικά για να μην έχουμε επιστροφές.

Και πάλι, απευθύνουμε χαιρετισμό σ’ όλους τους φίλους μας, αν και καθυστερημένα, ευχόμαστε εγκάρδια καλή και ειρηνική χρονιά.

Ο ΙΗΣΟΥΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΠΙΛΑΤΟΥ ΚΑΙ ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΣΤΙΓΜΕΣ ΤΟΥ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΝΙΚ. Χ. ΡΕΜΠΕΛΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΟ, Π. ΛΥΚΕΙΑΡΧΗ

Θανατική καταδίκη του Ιησού από το εβραϊκό συνέδριο (Σανκεντρίν) έπρεπε, πριν εκτελεστεί, να επικυρωθεί από το Ρωμαίο Επίτροπο της περιοχής, που τότε ήταν ο Πόντιος Πιλάτος, 26-36 μ.Χ. Έτσι, το πρωί της Παρασκευής οδήγησαν τον Ιησού στο πραιτώριο, την έδρα της ρωμαϊκής διοίκησης.

Ο Πιλάτος βγήκε στο βήμα κι όταν έμαθε ότι τον κατηγορούν ως κακοποιό, με κάποια δυσφορία, γιατί ήθελαν να τον εμπλέξουν σε αυτή την υπόθεση, τους απάντησε να τον πάρουν και να τον δικάσουν σύμφωνα με τους δικούς των νόμους. (Ιω. ιη, 31) Ακολουθώντας μπήκε στο πραιτώριο και έχοντας υπ' όψη άλλες φήμες που κυκλοφορούσαν, ρωτάει τον Ιησού, σχεδόν αστειευόμενος: "Συ είσαι ο βασιλιάς των Ιουδαίων;". Κατά τον Ευαγγελιστή Ιωάννη ο Ιησούς είπε: "Μόνος σου το λες αυτό ή άλλοι σου το είπαν;". "Τι έκανες;" τον ξαναρωτά ο Πιλάτος. "Η βασιλεία μου, απαντά ο Χριστός, δεν προέρχεται από αυτό τον κόσμο...". Η απάντηση ήταν κάπως αόριστη και αινιγματική, γιατί παρενέβαλε στον εκπρόσωπο της βασιλείας του κόσμου την παρουσία μιας άλλης βασιλείας. Ο Πιλάτος μπερδεύτηκε, γιατί δεν μπόρεσε να καταλάβει την πνευματική βασιλεία, που υπονοούσε ο Χριστός. Συνάμα άρχισε να διαβλέπει μίαν έλλειψη συνεννόησης και επικοινωνίας μεταξύ αυτού και του συνομιλητή του.

Ταυτόχρονα, η ήρεμη και αξιοπρεπής στάση του Ιησού του έδωσε την εντύπωση ότι ήταν ένας ρομαντικός και ονειροπόλος ιεροκήρυκας, ακίνδυνος για το Κράτος.

Τον ξαναρωτά λοιπόν: "Είσαι λοιπόν βασιλιάς;". "Εσύ το λες απάντησε, ότι είμαι βασιλιάς. Εγώ γι' αυτό γεννήθηκα και γι' αυτό ήρθα στον κόσμο, για να κηρύξω την αλήθεια" (Ιω. ιη, 37). "Και τι είναι η αλήθεια", παρατηρεί ο Πιλάτος.

Η ερώτηση αυτή του Πιλάτου αποκαλύπτει το χάσμα, που υπήρχε μεταξύ της σοφιστικής μόρφωσης του Ρωμαίου ηγεμόνα και του θερμού ιδεαλισμού του Ιησού. Ο Πιλάτος ήταν Σκεπτικιστής. Αμφέβαλλε για όλα. Χωρίς, φυσικά, να περιμένει απάντηση, ύψωσε τους ώμους και βγήκε έξω, πράγμα που δείχνει ότι τον ρώτησε, όχι από περιέργεια για να μάθει κάτι αλλ' απλώς από ειρωνική διάθεση, γιατί, ως Σκεπτικιστής, αδιαφορούσε για το τι είναι η αλήθεια.

Κατόπιν λέει στο πλήθος ότι αυτός δεν βρίσκει καμιά ενοχή στον άνθρωπο, που έφεραν εκεί. Από το σημείο αυτό οι αρχιερείς και ο όχλος άρχισαν να υποψιάζονται ότι ο Πιλάτος θέλει να τον σώσει. Αντιδρούν, όπως ήταν επόμενο, με κραυγές και διαμαρτυρίες.

Ο διάλογος Πιλάτου-Χριστού μας θυμίζει, λίγο πολύ, παράσταση αρχαίου δράματος, στο οποίο τρία είναι τα επίσημα πρόσωπα: Η Ρωμαϊκή Εξουσία,

που εκπροσωπείται από τον Πιλάτο, η πνευματική θρησκεία και αλήθεια, με εκπρόσωπο το Χριστό και ο στενοκέφαλος φανατισμένος όχλος των Ιουδαίων, ο οποίος με χειρονομίες και κραυγές αποτελούσε, τρόπον τινά, το χορό αρχαίας τραγωδίας.

Τότε μια σκέψη άστραψε στο μυαλό του Πιλάτου: “Ποιόν θέλετε, τους είπε, να ελευθερώσω, λόγω του Πάσχα, τον Ιησού ή τον Βαραββά;”. Οι παμπόνηροι αρχιερείς και ιερείς κατάλαβαν τις προθέσεις του. Είδαν ότι χάνουν τη μάχη κι αμέσως υποκίνησαν τον όχλο να φωνάξει: “Βαραββάν”. Ο Πιλάτος μπορούσε να σταματήσει εδώ, αλλά τους ξαναρωτά: “Τι να κάνω τον Ιησού;”. “Σταυρωθήτω” ήταν η απάντηση. Και πάλι τους ρωτάει: “Τί κακό έκανε; Εγώ δεν τον βρίσκω ένοχο για τίποτε”.

Κι εκείνοι φώναξαν δυνατά: “Σταύρωσον, σταύρωσον αυτόν”.

Παρ’ όλες τις αντιδράσεις τους, ο Πιλάτος, που ήθελε, πάση θυσία, να τον σώσει, δεν παραιτείται. Διατάζει να τον μαστιγώσουν. Τότε οι Ρωμαίοι στρατιώτες τον μαστίγωσαν, του έβαλαν στο κεφάλι ακάνθινο στεφάνι, τον έντυσαν με κόκκινο μανδύα και άρχισαν να τον κοροϊδεύουν και να τον χτυπούν. Απορώπως η ρωμαϊκή αυστηρότητα και σοβαρότητα κατέληξε σε τέτοιες ελλεινές πράξεις!. Ο Πιλάτος τον παρουσίασε στο πλήθος, πιστεύοντας ότι θα τους συγκινήσει το θέαμα, λέγοντας: “Ίδε ο άνθρωπος”. Ιδέστε δηλ. πως κατάντησε ο άνθρωπος αυτός. Οι αρχιερείς κατάλαβαν πια τις προθέσεις του και άρχισαν ν’ ανησυχούν στην ιδέα ότι ενδέχεται να τους ξεφύγει η λεία τους. Ανυπομονούν. Μιά απλή επικύρωση χρειαζόταν, αλλά

έβλεπαν ότι η υπόθεση έπαιρνε μάκρος. Οι κραυγές “σταύρωσον αυτόν” αντηχούν παντού. Ο Πιλάτος επιμένει λέγοντας: “Πάρτε τον εσείς και σταυρώστε τον. Εγώ δεν βρίσκω καμιά ενοχή σ’ αυτόν” (Ιω. ιθ, 6).

Και τότε οι Ιουδαίοι εκτόξευσαν φοβερή απειλή: “Αν τον ελευθερώσεις, δεν είσαι φίλος του Καίσαρα. Όποιος παριστάνει τον εαυτόν του βασιλιά, επαναστατεί κατά του Καίσαρα (Ιω. ιθ, 12). Ακαταμάχητο το επιχείρημα. Το πράγμα τώρα έπαιρνε άλλη τροπή. Δεν θα τον ενοχλούσε, αν τον έλεγαν δειλό και αναποφάσιστο· να τον φέρουν όμως αντιμέτωπο με τον αυτοκράτορα Τιβέριο, αυτό ήταν αδιανόητο. Οι κραυγές συνεχίζονταν: “Άρον, άρον σταύρωσον αυτόν”. Ο Πιλάτος επιμένει πάλι λέγοντας: “Το βασιλιά σας να σταυρώσω;”, και οι αρχιερείς αποκρίθηκαν: “Δεν έχουμε άλλο βασιλιά παρά μόνο τον Καίσαρα”. Αυτό έλειπε να πουν! Οι έως χθες εκθροί της ρωμαϊκής κυριαρχίας μεταμορφώθηκαν τώρα ξαφνικά σε πιστούς φίλους και δορυφόρους του Καίσαρα! Φρίξον, Ήλιε, και στέναξον η γη!

Ο Πιλάτος άρχισε να κάμπεται. Σκέφτηκε, ίσως, τις αναφορές, που θα έστειλνε το Ιερατείο στη Ρώμη, με τις οποίες θα τον κατηγορούσαν ότι υποστήριξε έναν αντίπαλο του Καίσαρα. Μπορεί, ακόμη, να σκέφτηκε ότι αν τον αθώωνε θα μπορούσε να ξεσπάσει αιματηρό κίνημα, το οποίο έπρεπε να καταστείλει. Και τότε θα έχανε οπωσδήποτε το αξίωμα και τη θέση. Αναγκάζεται να υποχωρήσει. Ένιψε τα χέρια του για το αίμα του αθώου και τους τον παρέδωσε να σταυρωθεί.

Στο σημείο αυτό ας μου επιτραπεί μια

παρέκβαση: Κατηγορούν συνήθως τον Πιλάτο ως δειλό και καιροσκόπο. Ναι, ήταν και υποκριτής, σκληρός και κόλακας. Δειλοί και καιροσκόποι υπάρχουν πάντοτε. Στην περίπτωση, όμως, του Ιησού ο Πιλάτος προσπάθησε πολύ να τον σώσει. Αυτό κανένας καλόπιστος και αμερόληπτος συζητητής δεν μπορεί να το αμφισβητήσει. Λύγισε, όταν το Ιερατείο του επέσεισε ως μορμολύκειο (=φόβητρο) τον Καίσαρα. Εν πάση περιπτώσει και χωρίς να θέλω να κάνω το συνήγορο του διαβόλου, τον Ιησού Χριστό δεν τον σκότωσε ο Πόντιος Πιλάτος, αλλά ο φανατισμένος όχλος των Ιουδαίων με υποκινητές τους Φαρισαίους και τους στενοκέφαλους αρχιερείς.

* * *

Η σταύρωση ήταν ρωμαϊκός και όχι εβραϊκός τρόπος τιμωρίας. Αν η καταδίκη ήταν καθαρά ιουδαϊκή, θα τον θανάτωναν με λιθοβολισμό.

Ήδη, ένα απόσπασμα Ρωμαίων στρατιωτών, με το Χριστό και τον όχλο, βαδίζουν προς το Γολγοθά. Ο σταυρός στήνεται στις 9 το πρωί της Παρασκευής. Από όλους τους Αποστόλους μόνο ο Ιωάννης ήταν παρών στη σταύρωση. Οι άλλοι, φεύ!, είχαν γίνει άφαντοι!...

Ο Ιησούς, με καρφιά στα χέρια-πόδια “κρεμάται επί ξύλου”. Οδυνηρό το θέαμα. Πάνω στο σταυρό η επιγραφή: I.N.B.I. Μερικοί ενοχλήθηκαν και διαμαρτυρήθηκαν στον Πιλάτο ν’ αλλάξει την επιγραφή, αφού δεν είναι βασιλιάς τους. Αλλά εκείνος, αρκετά οργισμένος τους είπε: “Ο γέγραφα, γέγραφα (Ιω. ιθ, 22). Με άλλα λόγια, ήταν σαν να τους έλεγε: “Αρκετά με ενοχλήσατε με τον Ιησού σας. Δεν αλλάζω τίποτε φύγετε”.

Άρχισαν τότε οι εμπαιγμοί, τα ραπί-

σματα, οι ειρωνείες. Οι Ιησούς αδιαφορεί για όλα αυτά. Μόνο οίκτο αισθάνεται γι’ αυτούς. Υποφέρει, πονάει, βασανίζεται.

Αισθάνεται έντονο μούδιασμα στα χέρια και τα πόδια, που αιμορραγούν. Τα μάτια του βλέπουν θολά. Κάτω στο βάθος, διακρίνει θαμπά τα Ιεροσόλυμα, την πόλη, που ήθελε να εξυψώσει, αλλ’ αυτή του έριξε βαρύ το λίθο του αναθέματος και της αχαριστίας!. Πιο πέρα διακρίνει μερικές γυναίκες. Ανάμεσα σ’ αυτές είναι, κατά το Ματθ. Μάρκο, η Μαρία η Μαγδαληνή, η Μαρία, μητέρα του Ιωακώβου και η Σαλώμη, μητέρα του Ιωάννη.

Κατά τον Ιωάννη, έστεκαν δίπλα στο σταυρό οι τρεις Μαρίες: η Μαρία, η μητέρα του Χριστού, η αδελφή της Μαρία του Κλωπά και η Μαρία η Μαγδαληνή. Αμίλητες, χωρίς θρήνους και οδυρμούς, παρακολουθούν με σπαραγμό ψυχής το φρικτό θέαμα! Βουβός ο πόνος τους, ιδιαίτερα της μητέρας του Χριστού. Θαυμάζω την ψυχική αντοχή της!.. Πολλές φορές ο βουβός πόνος μιλάει πιο εύγλωπτα από πολλούς γοερούς θρήνους και σπηθοκοπήματα. Η σκυθρωπή σιωπή τους αναπληρώνει, κατά τον καλύτερο τρόπο, στεναγμούς και υστερικές κραυγές οδύνης.

Ο Ιησούς σφαδάζει. Από το ύψος του σταυρού, δεν σκέφτεται τίποτε άλλο, παρά την ανθρώπινη ηλιθιότητα και αγνωμοσύνη. Πού είναι οι μαθητές του; Πού τα αδέρφια του; Πού βρίσκονται όλοι εκείνοι, οι οποίοι πριν από λίγες μέρες τον υποδέχτηκαν μετά βαΐων στην Ιερουσαλήμ, φωνάζοντας “ωσαννά”;. Όλοι εξαφανίστηκαν τόσο στη σταύρωση, όσο και στην ταφή!

Οι εμπαιγμοί συνεχίζονται και οι δυνάμεις αρχίζουν σιγά σιγά να τον εγκαταλείπουν. Και μέσα στον πόνο και το σπαραγμό, μέσα στην ανεμοζάλη και την οδύνη, βρίσκει τη δύναμη να πει για τους δημίους και τους υβριστές του μια φράση, βγαλμένη όχι από τα ματωμένα του χείλη, αλλ' από τα βάθη της μεγάλης του καρδιάς: "Πατέρα, συγχώρεσέ τους, γιατί δεν ξέρουν τι κάνουν". Ο Χριστός ήξερε να συγχωρεί, γιατί ήταν φιλόανθρωπος, ελεήμων και μακρόθυμος· ποτέ τιμωρός, μνησίκακος, απειλητικός κι εκδικητικός.

Όσο όμως περνούν οι ώρες, τόσο οι πόνοι γίνονται αφόρητοι. Και λίγο πριν ξεψυχήσει, φωνάζει: "Θεέ μου, γιατί με εγκατέλειψες;". Φυσιολογική και ανθρώπινη η αντίδραση, γιατί όλοι οι άνθρωποι, όταν βρεθούν σε κίνδυνο ή στα πρόθυρα του θανάτου, επικαλούνται το θεό να τους σώσει.

Το μαρτύριο κράτησε έξι περίπου ώρες. Ο Ιησούς, αδύναμος σωματικά κι εξαντλημένος ψυχικά δεν άντεξε άλλο. Σε μια στιγμή "κλίνας την κεφαλήν παρέδωκε το πνεύμα".

Σε λίγο ο Ιωσήφ ο από Αριμαθαίας, κρυφός μαθητής του Ιησού (Ιω. ιθ, 38) ήρθε στον Πιλάτο και ζήτησε το σώμα του Χριστού. Ο Πιλάτος, αφού βεβαιώθηκε από τον εκατόνταρχο ότι πράγματι πέθανε, επέτρεψε την ταφή. Ήδη ο ήλιος πλησιάζει να βασιλέψει, οπότε, μετά τη δύση του, άρχισε η άλλη μέρα του Σαββάτου, που ήταν αυστηρή αργία.

Σύμφωνα με το Μαθ., Μάρκο, Λουκά, ο Ιωσήφ τοποθέτησε μόνος του το σώμα σ' ένα καινούργιο μνημείο, που βρισκόταν σε γειτονικό κήπο. Κατά τον

Ιωάννη, που είναι πιο αξιόπιστος και ήταν παρών στη σταύρωση, παραβρέθηκε στην ταφή και ο Νικόδημος, ο οποίος είχε κάποιο αξίωμα στους Φαρισαίους, κρυφός κι αυτός μαθητής του Χριστού και ο οποίος, για να μην εκτεθεί σ' αυτούς, είχε συναντήσει νύχτα τον Ιησού σε κάποιο σπίτι και συνομίλησε μαζί του αρκετή ώρα.

Ουδείς άλλος παρέστη στην ταφή. Σχόλιον ουδέν.

* * *

Ω υπέροχε Ναζωραίε, με το σταυρικό σου θάνατο έγινες πιο αγαπητός απ' ό,τι ήσουν, όταν ζούσες και περιόδευες σε πόλεις και χωριά. Με τη λέξη "τετέλεσται" η ψυχή σου, μ' ένα φτεροκόπημα, διέσχισε τους αιθέρες, πέρασε τις μεγαλύτερες του ουρανού πύλες και εισήλθε στα δώματα της επουρανίου Βασιλείας. Από το θρόνο αυτό, είκοσι αιώνες τώρα, βλέπεις τα έργα των ανθρώπων: Πόλεμοι, εγκλήματα, αδικίες, βιαιοπραγίες.

Αιματοχυσίες στην Παλαιστίνη, μακελλισμό στην Μ. Αναστολή Συσσώρευση αγαθών, παράνομα κέρδη, συμφέροντα, υποκρισίες, ανακολουθίες λόγων και πράξεων. Φατρίες, διαξιφισμοί, εκθρόνιπτες στους κόλπους της Εκκλησίας και Ιεραρχίας. Εύνοιες και μεροληπτικές τάσεις στην εκλογή Επισκόπων.

Κύριε Ιησού Χριστέ, λησμονούμε τη διδασκαλία σου, διαστρεβλώνουμε τον υψηλό σου Λόγο. Ξεχνούμε τα πάθη, το μαρτύριό σου. Δεν θυμόμαστε το Γολγοθά.

Με τις πράξεις και τα έργα μας, δυστυχώς, λαϊκοί και κληρικοί, συχνά-πυκνά, Σε ξανασταυρώνουμε!...

Byron: Ένας Ρομαντικός - ΑΘΗΝΑ Οκτώβρης 2001

ΚΙΤΣΙΟΥ ΕΙΡΗΝΗ

Και καθώς η μουσική υπάρχει για να της μιλάμε ή μάλλον για να της διηγούμαστε, φαντάζομαι πως κάπως έτσι παρακινούμενος ο Schumann συνέθεσε την “εισαγωγή στον Μάνφρεντ” μερικές από τις ωραιότερες ίσως σελίδες της μουσικής στην ιστορία του Ρομαντικού κινήματος.

Ο Schumann κινούμενος στο πνεύμα του ρομαντισμού αγάπησε με πάθος την ποίηση του Byron, και με την overture που συνέθεσε πάνω στο μοναδικό υπαρξιακό δράμα του Λόρδου Βύρωνα “Μάνφρεντ” αποδίδει πραγματικά το πνεύμα όχι μόνο του Βύρωνα, αλλά και του ίδιου του Ρομαντισμού.

Ο Byron κι ο Schumann υπηρέτησαν δύο διαφορετικές αυτοτελείς υπάρξεις της Τέχνης, την ποίηση και τη μουσική. Και οι δύο τέχνες εκφράζονται δυναμικά με αυτοτέλεια η καθεμιά και σπανίως συνυπάρχουν επιτυχώς, αλλά συχνά συμβαίνει να τονίζει η μια την άλλη, να την περιβάλλει θα λέγαμε με το φωτοστέφανό της, χωρίς ωστόσο να γίνονται ποτέ ένα.

Ο περιστασιακά φιλόμουσος Byron θα ήταν ευτυχής αν άκουγε αυτό το αριστούργημα του Schumann που ο ίδιος του το ενέπνευσε με τη ζωή του και το έργο του.

Ο Βυρωνικός “Μάνφρεντ” είναι ένας άρχοντας που γνωρίζει καλά την Τέχνη της μαγείας και εξουσιάζει με τη σοφία του τις δυνάμεις του κακού. Προσπαθεί να λυτρωθεί από τις τύψεις του γιατί προκάλεσε το θάνατό της αγαπημένης του Ασάρτης άθελά του υποκύπτοντας

σε απαγορευμένο έρωτα. Παρουσιάζονται οι δυνάμεις του καλού και του κακού και προσπαθούν να τον λυτρώσουν χωρίς αυτό να το κατορθώνουν. Γνωρίζοντας ο Μάνφρεντ την ελευθερία της βούλησής του δεν υποκύπτει σε κανενός τις δυνάμεις παρά αναζητά τον θάνατο σαν λύτρωση στο δράμα του.

*“Απ’ των ανθρώπων τις ψυχές ανάμεσα
το πνεύμα μου δεν έβρισκε συνοδοιπόρο
κι ούτε τη γη ποτέ του κοίταξε με βλέμμα
ανθρώπινο
η δίψα της φιλοδοξίας τους δεν ήταν και
δική μου
ο σκοπός της ύπαρξής τους δεν ήταν και
δικός μου
οι χαρές μου τα άχθη μου -τα πάθη μου-
οι δυνάμεις μου μ’ έκαναν ξένο”*

Ο Μάνφρεντ έχει τα στοιχεία του Ρο-

μαντικού δυαδικού διλήμματος, (δηλ. ζωϊκή ή πνευματική ύπαρξη;) Τα χαρακτηριστικά ενός υπερανθρώπου, ενός Προμηθέα Δεσμώτη, είναι εν τέλει ένας ήρωας ανώτερος του Φάουστ.

Σε γράμμα του προς τον εκδότη του 12-10-1817 ο Βύρων ανέφερε σχετικά:

“Τον Προμηθέα του Αισχύλου τον αγάπησα με πάθος από παιδί. Ο Προμηθέας αν και δεν ήταν ακριβώς μέρος του σχεδίου μου, έχει πάντοτε παραμείνει στο στοχασμό μου τόσο ζωηρά, ώστε μπορώ να διανοηθώ εύκολα την επίδρασή του πάνω σε όλα ή σε οτιδήποτε έχω γράψει”.

Ο σύγχρονος του Byron συντηρητικός ποιητής Ρόμπερτ Σάουδου είπε σαρκαστικά για τον Μάνφρεντ και τον δημιουργό του “Ο Μάνφρεντ του Byron συνάντησε το διάβολο και τούκανε τον Νταή”.

Έτσι λοιπόν υπάρχει στην ιστορία της ποίησης και της μουσικής το διπλό αριστούργημα “Μάνφρεντ” ένα δράμα δημιουργημένο από τα σπλάχνα του Ρομαντισμού απλώνοντας τις ρίζες του ως τον μελούμενο υπαρξισμό.

Ήταν ο Μπάϋρον όμως ένας Ρομαντικός; Δύσκολο ν’ απαντήσουμε. Ήταν τόσο ελεύθερος να διαθέσει τον εαυτό του, το απέδειξε με τις πράξεις του εξάλλου, ώστε πλησιάζει πολύ τον Κυρίλο Β΄ στους “Δαιμονισμένους” του Ντοστογιέφσκι, που ήταν τόσο ελεύθερος ώστε να επιδιώξει συνειδητά το θάνατό του.

Σαν Έλληνες είμαστε περήφανοι για τον Φιλελληνισμό του Βύρωνα χωρίς να γνωρίζουμε αν το αξίζουμε αλλά και χωρίς να είμαστε σίγουροι για την γνησιότητά του. Ο Byron απογοητευμένος από τη συμπεριφορά του κοινωνικού του περίγυρου, είναι αλήθεια ότι τον κυριέυσε

ένας υπέρμετρος φιλελευθερισμός έτσι σαν να τράφηκε από τις εμπειρίες τις γεμάτες απογοητεύσεις και πίκρα από την αριστοκρατία και την ψευτιά της μεγάλης αυτοκρατορίας της Αγγλίας.

Μόλις ενηλικιώθηκε και βρέθηκε στη Βουλή των Λόρδων έδειξε τις διαθέσεις του. Διαθέσεις ενός ελεύθερου και δίκαιου ατόμου, θα λέγαμε ακόμα και υπερασπιστή των αδυνάτων.

Υπάρχουν οι μυθιστορηματικές βιογραφίες του, αλλά σε καμιά περίπτωση δεν θα μπορούσαν να μας δώσουν αυτό που ο ίδιος μας δίνει μέσα από τις επιστολές και τα ημερολόγια του.

Τα απομνημονεύματά του που παρέδωσε στον Moore το 1819 καίκαν αμέσως μετά το θάνατό του κατόπιν συμφωνίας της αδελφής με την ηθική της εποχής, αλλά είναι σίγουρο ότι η οξυδέρκεια του Λόρδου πήγαινε πολύ πιο πέρα από την ηθική της κάθε εποχής. Ήταν ένας άσπρος κότσυφας που όλοι τον έβλεπαν αλλά κανείς δεν μπορούσε να δεχθεί αυτή την ιδιαίτερη παρουσία.

Μεγάλωσε και σπούδασε σύμφωνα με την αριστοκρατική του καταγωγή, πρώτα στο περίφημο Harrow κι ύστερα στο Τρίνιτυ του Καίμπριτζ. Τον κέρδισε η λογοτεχνία, υπήρξε εξάλλου και η σχετική παρότρυνση των σχολών που παρακολούθησε. Δούλεψε πολύ πάνω στην κλασική λογοτεχνία, Λατινική και Αρχαία Ελληνική, και γνώρισε καλά τη σύγχρονή του, πράγμα που επεδίωξε μόνος του.

Έζησε στο αββαείο του Μούστεντ στο Νότιγχαμ που κληρονόμησε ως λόρδος απ’ τους προγόνους του, γράφοντας, κάνοντας ιππασία, ξιφασκία, μπόξ, κολύμπι, παρέα με διανοούμενους φίλους

του, συνοδεύοντάς τα εναλλάξ όλα αυτά με κραυγές και δάκρυα.

Είχε φίλους και υπήρξε φίλος, γενναιοόδωρος και δίκαιος. Η ζωή του δεν απέχει πολύ από το έργο του. Στο σπουδαιότερο έργο του, στο αριστούργημά του “Δον Ζουάν” περιγράφει με πολλή ειρωνία και καυστικό χιούμορ πολιτικές καταστάσεις, ήθη, για την παιδεία, τη λογοτεχνία και για όλους τους γνωστούς σύγχρονούς του, ακόμη και για “ιερά τέρατα” όπως ο θάνατος του μεγάλου Ρομαντικού ποιητή Κίτς, που η φήμη ήθελε να οφείλεται σε μιά κακή κριτική σε κάποιο λογοτεχνικό έντυπο.

Η ελευθερία της σκέψης του και οι εμπειρίες της σκληρής ζωής του ξεχειλίσαν στις στροφές του “Δον Ζουάν”.

Ο μεγάλος ποιητής της Ρωσίας Πούσκιν κατηγορήθηκε ότι έγραψε τον “Ευγένιο Ονιέγκιν” του, κατ’ εικόνα και ομοίωση του “Δον Ζουάν”. Ότι ο Byron επηρέασε την ποίηση και τη λογοτεχνία και δημιούργησε το κύμα του Βυρωνισμού, δίνοντας έτσι το στίγμα μιας νέας εποχής, της εποχής του Ρομαντισμού, είναι ένα ευτυχές γεγονός στην ιστορία της ποίησης της τέχνης και την ιστορία της φιλοσοφίας εν γένει.

Ο Μπέρτραντ Ράσσελ του αφιερώνει ένα ολόκληρο κεφάλαιο στην ιστορία της Δυτικής φιλοσοφίας του.

Το πλαίσιο της ζωής του Βύρωνα το εκφράζει πλήρως ένα μικρό Γαλλικό ποίημα ενός ανώνυμου ποιητή του 19ου αιώνα.

“Η υπακοή ευφραίνει τη μιαινή καρδιά των Κλασικών.

Πάντοτε έχουν κάποιον ως πρότυπο ή ως νόμο.

Μόνο τον εαυτό του πρέπει να ακούει ο Καλλιτέχνης, μόνο η περηφάνεια γεμίζει τις ρομαντικές ψυχές”.

Η αδάμαστη θέληση σίγουρα από τον Byron πηγάζει. Η σκέψη του, η καθημερινή του ζωή, η στάση του στα Πολιτικά πράγματα της εποχής είχαν τόσο έντονη παρουσία ώστε να μην αφήνουν κανένα περιθώριο στην πλήξη της καρδιάς του. Αυτό υπήρξε η ουσία και ο πυρήνας του Ρομαντισμού.

Το ποίημα που έκανε γνωστό τον Βύρωνα μέσα σε μια μέρα είναι το “Childe Harold’s pilgrimage” (Το προσκύνημα του παιδόπουλου Χάρολντ).

*“Ολομόναχος κι αγέρωχος τραβάει
χωμένος στους πικρούς του Ρεμβασμούς.*

*Ως έχει πήξει από ηδονές
πολυποθεί τις συμφορές
και για ν’ αλλάξει σκηνικά
ακόμη και την άφωτη ζωή αποζητάει”*

Είναι σ’ αυτό το ποίημα που γράφει για το πόσο τον γοήτεψε η Ζίσα, περνώντας από κει στο πρώτο του ταξίδι στην Ελλάδα. Σε κάποιες στροφές του “Τσαίλντ Χάρολντ” αναφέρεται και στον Λόρδο Έλγιν και του κάνει καυστική κριτική.

Ωστόσο αξίζει να διαβάσουμε λίγες γραμμές από τα γράμματά του όπου αναφερόταν στην Ήπειρο και τον Αλή Πασά.

Είναι γράμματα από το πρώτο του ταξίδι στην Ελλάδα και στα παράλια της Τουρκίας στα 1809-1811.

Αυτό το ταξίδι ήταν μια περιήγηση του νεαρού Βύρωνα χωρίς να τον απασχολεί η κατάσταση της υπόδουλης Ελλάδας ιδιαίτερα. Ο φιλελευθερισμός του της ε-

ποχής εκείνης δεν ταυτιζόταν σε καμιά περίπτωση με συνειδητή πολιτική πράξη.

Ο Byron ήταν ευαίσθητη ψυχή, εύκολα κολακευόταν και θαύμαζε, παρ' ότι όλα αυτά έσβηναν γρήγορα εξαιτίας της μεγαλοφυΐας του που πάντα τον πλαισίωνε με μια μεγάλη δόση μελαγχολίας γνώρισμα όλων των μεγάλων.

Πρέβεζα 12-11-1809

(Προς τη Catherine Gordon Byron)

Αγαπητή μου μητέρα

... Όταν έφθασα στην πρωτεύουσα Γιάννινα έπειτα από τριήμερο ταξίδι στα Βουνά με γραφικότητα ομορφιά, έμαθα ότι ο Αλή Πασάς πολιορκούσε τον Ιμπραήμ Πασά στο Κάστρο του Βερατίου. Είχε μάθει πως ένας εξέχων Άγγλος βρισκόταν στην επικράτειά του κι είχε αφήσει εντολές στο Φρούραρχο των Ιωαννίνων να μου εξασφαλίσει σπίτι και να μ' εφοδιάσει με όλα τα απαραίτητα. Ξεκίνησα από τα Γιάννινα με άλογα του Βεζίρη και είδα τα παλάτια του ίδιου και των εγγονών του, είναι μεγαλοπρεπή, αλλά παραφορτωμένα με χρυσάφι και μετάξι. Κατόπιν σκαρφάλωσα στα Βουνά και πέρασα από τη Ζίτσα ένα χωριό με ελληνικό μοναστήρι, (όπου κοιμήθηκα) την ωραιότερη τοποθεσία που έχω αντικρίσει ποτέ.

Έπειτα από εννιά μέρες έφθασα στο Τεπελένι, στις πέντε το απόγευμα· καθώς ο ήλιος βασιλεύε μου έφερε στη μνήμη (με κάποιες σκηνικές αλλαγές) την περιγραφή του Πύργου του Brankone στη μπαλάντα του Schott και το φεουδαρχικό σύστημα.

Οι Άλβανοί με τις φορεσιές τους (είναι οι καταπληκτικότερες στον κόσμο, απο-

τελούνται από λευκή φουστανέλλα χρυσοκέντητη κάπα, χιτώνιο και γιλέκο από κρεμίζι βελούδο με χρυσά σειρήνια, ασημόδετες πιστόλες και μαχαίρες). Οι Τάταροι με ψηλούς σκούφους, οι Τούρκοι με τα πελώρια σαρίκια και τις κελεμπίες τους, οι στρατιώτες και οι μαύροι σκλάβοι με τα άλογα.

... Ο Αλή Πασάς μου είπε να τον θεωρώ πατέρα μου όσο θα είμαι στην Τουρκία. Πράγματι μου φέρθηκε σαν να ήμουν παιδί, μου έστειλε είκοσι φορές τη μέρα μύγδαλα και σερμπέτι, φρούτα και γλυκά. Η υψηλότης του είναι 60 ετών πολύ παχύς και όχι ψηλός αλλά με ωραίο πρόσωπο έχει γαλάζια μάτια και άσπρη γενειάδα. Οι τρόποι του είναι πολύ ευγενικοί και ταυτόχρονα έχει εκείνη την αξιοπρέπεια που βρίσκω γενικά ανάμεσα στους Τούρκους.

Η εμφάνισή του δείχνει οτιδήποτε εκτός από τον αληθινό χαρακτήρα του γιατί είναι ένας αμείλικτος τύραννος, ένοχος για τις πιο φριχτές ωμότητες, πολύ γενναίος και στρατηλάτης τόσο καλός ώστε αποκαλείται "ο Μωαμεθανός Βοναπάρτης".

(Προς τον Francis Hodgson)

Κωνσταντινούπολη 4 Ιουλίου 1810

... Ο καπετάν Πασάς κόβει κεφάλια κάθε μέρα, έκοψε και τα αφτιά ενός Γάλλου, η τελευταία υπόθεση είναι σοβαρή, επί τη ευκαιρία μου αρέσουν οι πασάδες γενικά. Ο Αλή Πασάς μου είπε πως ήταν βέβαιος για την αρχοντική καταγωγή μου επειδή έχω μικρά αυτιά και σγουρά μαλλιά. Ο εγγονός του Μαχμούτ ένας δεκάχρονος ανθρωπάκος, με μαύρα μάτια μεγάλα σαν αυγά περιστεριού

και την σοβαρότητα εξηντάρη με ρώτησε γιατί ταξιδεύω τόσο νέος χωρίς “λαλά” (Παιδαγωγό).

Προς τον John Hobhouse
Τριπολιτσά 16-8-1810

Αγαπητέ Hobhouse

Ο Βελή Πασάς μούδωσε ένα πολύ όμορφο άλογο και μια προσωπική πρόσκληση να τον συναντήσω στη Λάρισα. Είπε πως η επιθυμία του ήταν όλοι οι γέροι (απέδωσε αυτό τον χαρακτηρισμό στους North Φορέστη και Strane, συνοδία του Βύρωνα) να πάνε στον πατέρα του και οι νέοι να ακολουθήσουν τον ίδιο. Για να χρησιμοποιήσω τα ίδια τα λόγια του, “vechio - con vechio, Giovene con Giovene”. Όλα αυτά είναι μεγάλη φιλοφρόνηση αλλά φέρνει σε δύσκολη θέση την “απονήρευτη νεολαία”!

Οι περιγραφές οι γεμάτες με χιούμορ και θαυμασμό για τα παράξενα της Ανατολής, είναι ατελείωτες στα γράμματά του.

Το δεύτερο ταξίδι στην Ελλάδα έγινε στα 1823-1824 απ’ όπου ο Byron δεν επέστρεψε στην πατρίδα του παρά στο φερετρό του στεφανωμένος με τη δόξα ενός ήρωα.

Στο μεταξύ των δυο ταξιδιών του διάστημα έζησε στην Αγγλία και κατόπιν στην Ελβετία και Ιταλία αφού χώρισε με τη γυναίκα του και αυτοεξορίστηκε για λόγους τιμής δείχνοντας την περιφρόνησή του στην “καλή κοινωνία” του Λονδίνου.

Λίγες γραμμές από τα ημερολόγιά του εκείνης της εποχής.

“Τετάρτη 1-12-1813

Σύντομα θα γίνω είκοσι έξι (22 Ιανου-

αρίου 1814) Υπάρχει τίποτα στο μέλλον που πιθανό να μπορεί να με παρηγορήσει που δεν θα είμαι πάντα είκοσι πέντε;

Oh Gioventu!

Oh primavera! Gioventu del anno.

Oh Gioventu! Primavera dell vita...

18 Φεβρουαρίου 1814

“Όσο μεγαλύτερη ισότητα, τόσο πιο δίκαια διανέμεται η δυστυχία και γίνεται ελαφρότερη αφού μοιράζεται σε τόσους πολλούς, ως εκ τούτου Δημοκρατία!”

22 Μαρτίου 1814

“Χθές βράδυ πάρτυ στο Lansdaune House. Απόψε πάρτυ στις Λαίδης Charlotte Grenville αξιοθρήνητη απώλεια χρόνου και ψυχραιμίας. Τίποτε δεν δίνεις τίποτα δεν παίρνεις, κουβέντα χωρίς ιδέες”.

25 Ιανουαρίου 1821

“Λένε η Αθανασία της ψυχής είναι ένα grand peut-ette παραμένει όμως grand. Όλοι καταφεύγουν σ’ αυτήν. Τα πιο πλήθια, ανιαρά, αχρεία ανθρώπινα δίποδα πιστεύουν ακόμα πως είναι αθάνατα”.

Ο Byron έμεινε στην Ιταλία ως το 1823 όπου έκανε παρέα με τον Shelley και αναμείχθηκε στο επαναστατικό κίνημα των Καρμπονάρων στο πλευρό του Pietro Gamba. Όταν τον Ιούλιο του 1823, έχοντας ζήσει ένα τόσο μεγάλο διάστημα χωρίς ουσιαστικό σκοπό, έλαβε πρόσκληση από το φιλελληνικό κοιμητήριο του Λονδίνου να επισκεφθεί την Ελλάδα ως επίσημος εκπρόσωπός του, δέχθηκε μ’ ενθουσιασμό.

Γράφει από τα Μεταξάτα για τους Σουλιώτες:

(Προς τον Cam Hobhouse)

Μεταξάτα - Κεφαλλονιά 6-10-1823

“Αγαπτέ μου *Hobhouse*”

... Πρόσφατα έχασαν σε μάχη άλλον ένα αρχηγό τον Τζαβέλλα του οποίου η χήρα είναι εδώ, τις προάλλες έστειλε το τετράχρονο αγοράκι της να μ’ επισκεφθεί, είναι ένα γεροδεμένο λιονταράκι με πελώριο κεφάλι και δεν κλαίει ούτε γελάει σαν τα άλλα παιδιά, παρά κάθετα αμίλητο και ξεφυσάει και φουμάζει όπως κάνουν οι ορεσίβιοι Σκωτσέζοι όταν είναι θυμωμένοι. Λέει από τώρα ότι θα εκδικηθεί τους πιστούς του Μωάμεθ για τον θάνατο του πατέρα του, σύμφωνα με το παλιό καλό έθιμο που φυσικά η μητέρα του φροντίζει να υποθάλλει. Το όργανο της μαχητικότητάς του φαίνεται καλοανεπτυγμένο κι αν ο πιτσιρίκος ζήσει θα τιμήσει δίχως αμφιβολία τον κλάδο των ανδρείων

Προς τον πρίγκηπα Αλέξανδρο Μαυροκορδάτο

Κεφαλλονιά 2-12-1823

“... Θλίβομαι βαθύτατα ακούγοντας ότι οι εσωτερικές έριδες της Ελλάδας συνεχίζονται και αυτό σε μια στιγμή που η πατρίδα σας θα μπορούσε να θριαμβεύσει παντού.

Η Ελλάδα είναι τώρα αντιμέτωπη με τρεις λύσεις: Να κατακτήσει την ελευθερία της ή να γίνει κτήση των ηγεμόνων της Ευρώπης ή τουρκική επαρχία. Τώρα μπορεί να διαλέξει ανάμεσα στις τρεις.

Αλλά ο εμφύλιος πόλεμος δεν μπορεί να οδηγήσει παρά στις δυο τελευταίες.

Σημείωμα σχετικά με τους Σουλιώτες
15-2-1824

“Αφού προσπάθησα μάταια με όλες τις δυνατές δαπάνες υπολογίσιμους κόπους και αρκετούς κινδύνους να ενώσω

τους Σουλιώτες για το καλό της Ελλάδας - και το δικό τους - κατέληξα στην εξής απόφαση. Δεν πρόκειται πια να έχω καμμία σχέση με τους Σουλιώτες, μπορούν να πάνε στους Τούρκους ή στο διάβολο (αλλά άν) έστω κι αν με κόψουν σε περισσότερα κομμάτια από όσες είναι οι μεταξύ τους φιλονικίες δεν θ’ αλλάξουν την απόφασή μου.

Κατά τα άλλα οι πόροι μου και το πρόσωπό μου παραμένουν στη διάθεση του Ελληνικού Έθνους και της Ελληνικής κυβέρνησης όπως πριν”.

Αλλ’ όμως η υγεία του Βύρωνα δεν τα πήγε καλά με το κλίμα του Μεσολογγίου. Κάθε τόσο παρ’ όλες τις προσπάθειες των γιατρών χειροτέρευε, ώσπου μετά από ένα περίπατο με άλογο με βροχερό και κρύο καιρό ο Βυγον όδευε προς το θάνατο.

Πέθανε στις 19-4-1824 όταν στο Μεσολόγγι γιόρταζαν το Πάσχα.

Ήταν μόνο 36 ετών.

Στην Καταχνιά της Ιερής Συμμαχίας του Μέπερνιχ, ο Βυγον με το θάνατό του έλαμψε σαν άστρο, έγινε ήρωας στο βωμό του φιλελευθερισμού και του Ρομαντικού ιδεώδους.

Το Μεσολόγγι υπήρξε ο τόπος του μαρτυρίου του κι ο ηρωϊσμός του μια ιδιότητα άξια λατρείας, σύμβολο και πυρήνας του Ρομαντισμού.

Κι αν ωστόσο ο Ρομαντισμός ξεκίνησε από τη Γερμανία, μόνο η ζωή και το έργο του Βυγον εξέφρασαν τις πεποιθήσεις του κατά τον πλέον πειστικό τρόπο.

“Δημιουργείς και δημιουργώντας ζεις
μιαν υπάρξη εντονότερη, προικίζεις με μορφή

τη φαντασία σου, κερδίζοντας, καθώς δίνεις

τη ζωή που αναπαριστάς, όπως εγώ τώρα.

Τι είμαι; Τίποτε. Αλλά όχι εσύ
ψυχή της σκέψης μου! Με σένα διαβαί-
νω τη γη,
αόρατος αλλά παρατηρητικός, καθώς
λάμπω
ενωμένος με το πνεύμα σου, αξεχώρι-
στος με τη γέννησή σου,
και μαζί με σένα νιώθω στη σιποδεία των
αισθημάτων μου”

Chiede harold's pilgrimage

Ο Goethe, ένα από τα μεγάλα ονόμα-
τα του Ρομαντικού κινήματος, παρ' ότι ο
“Φάουστ” του είναι ένας καθαρά ρομα-
ντικός ήρωας, ο ίδιος παρέμεινε ένας
αμφιλεγόμενος ρομαντικός.

Το πνεύμα του Byron υπάρχει φωτεινό
και διαυγές στον πιο ολοκληρωμένο του
ήρωα στον “Μάνφρεντ”

“Έπραξα ό,π έπραξα. Μέσα μου τυραννιέμαι
Από πληγή που δεν μπορείς εσύ να μεγαλώσεις.
Ο Νους πούναι αθάνατος, ο ίδιος ανταμείβει
Σκέψεις κακές ή αγαθές με το συλλογισμό του
είναι ο ίδιος απαρχή δεινών όπως και τέλος”.

Ο Pietro Gamba περιγράφει μια θλι-
βερή σκηνή, τη θλιβερότερη της ζωής
του:

Στο κέντρο της σκοτεινής εκκλήσι-
ας το φέρετρο του Byron σκεπασμένο με
μαύρο μανδύα και πλάϊ στρατιώτες θλιμ-
μένοι με τις κάνες των όπλων τους να
κοιτούν τη γη. Ο Τρικούπης να αναφω-

νεί με οδύνη ψυχής.

“Τι ανέλπιστον συμβεβηκός! Τι αξιο-
θρήνητον δυστύχημα!”.

Παρ' όλους τους μύθους που περικλεί-
ουν με τα νέφη τους τον ήρωα Byron, ο
ίδιος ο Βύρων δεν έπαψε ποτέ να υπε-
ραμύνεται της Ελευθερίας, όπως μπορεί
να την εννοήσει ένας ηγεμόνας του
19ου αιώνα.

Σημείωση: Βιβλία, που άλλα με οδή-
γησαν στα μονοπάτια του Ρομαντισμού
κι άλλα μ' έμπασαν στη δύνη της ζωής
του Byron και μ' έκαναν να θαυμάσω
την αδούλωτη σκέψη του, είναι:

1. Ιστορία της Δυτικής Φιλοσοφίας (Β' τόμος), του Μπέρτραντ Ράσσελ
2. Μουσική και Λόγος, του μουσικο-
συνθέτη Furtwagler
3. Mirror and the camp του κριτικού
Λογοτεχνίας ΑΒΡΑΜΣ
4. Οι ρίζες του Ρομαντισμού, του ιστο-
ρικού των Ιδεών Isaiah Berlin
5. Τα ημερολόγια ενός συγγραφέα
του Ντιστογιέφσκι
6. Μπάυρον, του Αντρέ Μωρουά
7. Η διαιτητική του Βύρωνα, του Μαζ-
νέφ
8. Επιστολές από την Ελλάδα, του
Marchand
9. Byron, εκδόσεις οδός Πανός
10. Η ποιητική του Βύρωνα του Β.
Ραϊζν
11. Ίδε ο άνθρωπος του Φρειδερίκου
Νίτσε.

Η επαρχία μας το 1886

Επιμέλεια: Χ. ΓΚΟΥΤΟΣ

Το 1886 εκδόθηκε στην Αθήνα το βιβλίο του ταγματάρχη του Μηχανικού Νικολάου Σχινά: "Οδοιπορικαί σημειώσεις Μακεδονίας, Ηπείρου, νέας οριοθετικής γραμμής και Θεσσαλίας", το οποίο είχε γραφεί και' εντολήν του υπουργού των Στριάτιωτικών της Ελλάδας.

Ωστόσο, το βιβλίο τούτο αναφέρεται στην επαρχία Κονίτσας σε σχέση μόνον με τις διαδρομές α) Σλάτινα (Χρυσή) - Πληκάτι και β) Σλάτινα - Κόνιτσα. Το κείμενό του που αφορά στην πρώτη διαδρομή και στη μέχρι την Κόνιτσα δεύτερη διαδρομή μεταγράφεται εδώ όπως είναι διατυπωμένο στο γ' τεύχος του βιβλίου, όπου περιέχονται παροράματα και συμπληρώσεις (σελ. 786-787). Η αρχική διατύπωσή του στην σελ. 225 (πρβλ. σελ. 124-125) και η ειδική προσθήκη της σελ. 786 παρατίθενται στην Σημ. 1. Τα εν λόγω κείμενα μας παρέχουν σπάνιες πληροφορίες. Επειδή και οι πληροφορίες του βιβλίου που αναφέρονται στον γειτονικό καζά της Κολώνιας (σελ. 219) είναι ενδιαφέρουσες και σπάνιες, καταχωρούνται και αυτές στην Σημ. 2.

1. Σλάτινα - Κόνιτσα

Από του χωρίου Σλάτινα, οδός, βαίνουσα δεξιόθεν της κατωτέρα, διέρχεται μεθ' ώραν δια της κορυφής Πριάσωπος του όρους Αρίνας, κατέρχεται εις ετέραν ώραν προς το χωρίον Ζέρμα ή Ζιέρμα, αφ' ου, διαδοχικώς διερχομένη δια των, ώραν αλλήλων και του άνω απεχόντων, χωρίων Λούσκο, Πιστίλιαπη, Ντένισκο και Πλικάδες, φέρει από του τελευταίου, μετά 21/2 ώρας, εις την ορεινήν διάβασην Μπάτρα, αφ' ης κατέρχεται εις το διαμέρισμα Κολώνιας.

Η ετέρα εκ Σλάτινας προς Κόνιτσαν οδός, παρερχομένη του αριστερόθεν αυτής 3/4 ώρας κειμένου χωρίου Βουρβουσκού ή Βουρβουτσικού, διαβαίνει δια της υπό των ορέων Κούτσουρο αριστερόθεν και Μπουσέτσι δεξιόθεν σχηματιζομένην πολύστροφον κλεισώρεια Βουρβουσκού ή Βουρβουτσικού και ακολουθούσα την δεξιάν όχθην του δι' αυτής ρέοντος ποταμού, παρέρχεται της

επί τούτου γεφύρας της Ζέρμας, διαβαίνει εν τη κοίτη του το εκ του χωρίου Λούσκο κατερχόμενον ρεύμα και μετ' αυτό, παρά την θέσιν Πιστίλιαπη, το ομώνυμον ταύτην και του χωρίου Πιστίλιαπη έτερον ρεύμα. Ούτω δε προβαίνουσα φθάνει μετά 5 ώρας εις θέσιν Κλειδί, εν η ο παρακολουθούμενος ποταμός συναντάται μετά του ποταμού του χωρίου Βούρμπιανης. Διαβαίνουσα δε τον ποταμόν Βούρμπιανης παρά την θέσιν Κλειδί, ακολουθεί την δεξιάν όχθην επί 1/2 ώραν, μεθ' ην διαβαίνουσα αύθις αυτόν παρά τη θέσει Μελισσόπετρα, ακολουθεί επί δίωρον σχεδόν την αριστεράν του όχθην μέχρι της θέσεως Χανόπουλον, αφ' ης απομακρύνεται ταύτης και φέρει μετά ώρας και 3/4 από της τελευταίας θέσεως εις Κόνιτσαν.

2. Κόνιτσα

Η πόλις αύτη είναι πρωτεύουσα ομώνυμου διαμερίσματος, οικουμένου υπό

20 χιλ. Ελλήνων, πολεμικών και σκληρογυνημένων, 13 χιλ. Αλβανών και 7 χιλ. Βλάχων, και έχοντος 70 χριστιανικά χωρία. Η πόλις κείται παρά την δεξιάν όχθην του ποταμού Αώου, όστις διαχωρίζει την επαρχίαν ταύτην από την του Ζαγορίου, και εις το προς ανατολάς τέρμα ομωνύμου, ευφόρου, καταρρύτου και τερπνής αλλά ψυχράς πεδιάδος, (ήτις έχει μήκος 6-8 ωρών και πλάτος 1-2, ην καταρδεύουσιν οι ποταμοί Αώος και Βοϊδομάτης και περιβάλλουσιν απ' ανατολών τα όρη Νύμφη, Πανέστι και Λαζαρή κλάδοι της Πίνδου, από βορρά τα του Λιασκοβίκι βουνά και από δυσμών ο υψηροφής Αέροπος ή Νεμέρτσικα) και επί των προς δυσμάς κλιτύων του από της Πίνδου εκφυομένου κλάδου Νύμφη (Γυμνάδι), των χιλίων αυτής οικιών αμφιθεατρικώς επί του σχηματιζομένου υπό του βουνού κοίλου διατιθεμένων και κειμένων εν μέσω ωραίων κήπων, διαχωριζομένων δε υπό ακανονίστων και ακαθάρτων οδών.

Η κατάρρυτος αύτη πόλις, υπό του ανατολικώς αυτής υπερκειμένου συνέδρου και χιονοσκεπούς κατά το πλείστον του έτους όρους Γυμνάδι, αποστερείται του ηλίου κατά το ήμισυ σχεδόν της ημέρας και εκ τούτου καθίσταται ψυχρά και υγρά. Οικείται υπό 4 χιλ. χριστιανών και 3 χιλ. μωαμεθανών, έχουσα καλήν αγοράν, μετά 200 εργαστηρίων, εν οίς κυρίως πωλούνται διάφορα είδη υφασμάτων μαλλίνων εγχωρίου κατασκευής, ήτοι σαγιάκι και άλλα λεπότερα δια κάλτσαις ως και σκουτί δια κάπας καλής, τα οποία κατεργάζονται ιδίως αι γυναίκες των χριστιανών, καθόσον οι άνδρες, τον κτίστην κυρίως μετερχόμενοι, εκπατρίζονται προς διάφορα μέρη ζητούντες ερ-

γασίαν.

Προς δε η πόλις έχει εκκλησίαν, επισκοπήν (του Βελλάς και Κονίτσης), δύο τεμένη, καλά ελληνικά σχολεία αρρένων και θηλέων, και δύο τουρκικά.

Παρά την πόλιν ταύτην καθ' όλον τον μήνα Σεπτέμβριον τελείται ενιαυσία εμπορική πανήγυρις, Πωγωνιανή ή Πανηγυρόπουλον καλουμένη, εις ην πλείονες των 15 χιλιάδων προσέρχονται, παραμένοντες οι πλείστοι μετά των εμπορευμάτων και λοιπών σκευών των υπό παραπήγματα και' έτος πηγνυόμενα και μετά το πέρας της πανηγύρεως διαλυόμενα. Εν τη πανηγύρει ταύτη πωλούνται πλείστα είδη μαλλίνων υφασμάτων και άλλα αντικείμενα έτι δε και ωραία, εύγευστοι και παχύτατοι μίζυθροι (ούρδαι καλούμεναι).

Εν τη πόλει ταύτη παραμένουσιν οι λεγόμενοι Καραμουρατάται απόγονοι των Ασλάν βέν, Σουλεϊμάν βέν και Ισμαήλ βέν, απογόνων των αρνησιθρήσκων Κωστή και Ισαήμ, οίτινες υπεδούλωσαν την Ήπειρον, λόγω τιμαρίων προς τον Μουράτ Β', και οίτινες εξακολουθούσιν έχοντες τα ληφθέντα δια την υποδούλωσιν τιμάρια.

Παρά τη νύν πόλει της Κονίτσης, εκ των ΒΑ αυτής 1/2 ώραν και επί λόφου σωζομένων ερειπίων υποτίθεται ότι έκειτο ή η αρχαία πόλις Στύμβαρα ή η πόλις Κνωσσός, όπερ και πιθανώτερον και κατά παραφθοράν της οποίας και η σημερινή ονομασία της πόλεως.

Σημ. 1. Η οδός παρχειται του χωρίου Βουρβουσκού Οικουμένου υπό 1400 χριστιανών, και έχοντος εκκλησίαν, σχολείον αρρένων, κρήνας και χάνια (και κειμένου εντός ορεινής κοιλάδος, ην πε-

ρικλείουσι τα βουνά Γκορούσια, Όντρια, Βουσοτάρι ή Ροσοτάρι, Τσέρος και Μπουσέτσι) και, διερχομένη μεθ' ώραν των χωρίων Ζιέρμα και Κάνσκου, διευθύνεται προς την ομώνυμον τούτου γέφυραν, εις ην περατούται η κοιλάς, ήτοι η Κλεισώρεια Βουρβουσκού. Εις την θέσιν ταύτην η οδός διαχωρίζεται και η μεν προς δεξιά, δια στενής λίαν δυσβάτου κοιλάδος, φέρει εις το διαμέρισμα Κολώνιας (η οδός αύτη το θέρος μόνον, ένεκεν των εν χειμώνι χιόνων, διαβαίνεται), η δε προς αριστερά, ακολουθούσα κατά το πλείστον την ρευματιάν του από των δυτικών κλιτύων του όρους Σμόλικα πηγάζοντος, ποταμού της Κονίτσης και μετά τρεις ώρας, διερχομένη δια του χωρίου Πρισόγιαννη, μετά 2 δ' έτι ώρας του χωριού Μόλιστα, φέρει, εις τρεις από του τελευταίου ώρας, εις Κόνιτσαν.

Σημ. 2 Το χωρίον Στέκα, μεθ' ετέρων 46 χωρίων, ως τα 30 οικοούνται υπό

τουρκαλβανών, τα δε λοιπά υπό χριστιανών, αποτελεί το διαμέρισμα (Καζάν) Κολώνιας (πρότερον Καυλωνία καλούμενον), οικούμενον εν όλω υπό 7000 χριστιανών και 12.000 τουρκαλβανών, αγρίων και ληστρικός διαθέσεις έχόντων προς πάντας τους εξ ανάγκης την χώραν των διερχομένους.

Η έδρα του διαμερίσματος είναι εις το χωρίον Ερσέκ, 300 μόνον κατοίκους τουρκαλβανούς έχον, οικοούνται εντός ευτελών οικοδομών, ως είναι και άπασαι αι των χωρίων του διαμερίσματος.

Η εν όλω παραγωγή του διαμερίσματος τούτου ανέρχεται εις 8.000 κοιλά σίτου, 20.000 κοιλά κριθής και 3.200 κοιλά αραβοσίτου, ως και 15.000 οκάδας αχύρου. Παρέχει δε 110 ίππους, 90 ημιόνους, 30 όνους, 160 βόας και 60 αμάξας φορτηγάς, και έχει μόνον 9 υδρομύλους, 10 κλιβάνους, 3 αποθήκας και ολίγα φρέατα.

Ν. Ζέρβα 2.
Κόνιτσα 44100
0655 :23616-24957
0944 412994

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΠΡΟΥΜΠΑΣ
Ασφαλιστικός Πράκτορας

ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ - ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
ΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ - ΔΑΝΕΙΑ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Οικόπεδο 369 τ.μ. στην Άνω Κόνιτσα
Πληροφορίες: Τηλ. 01.06611423

Η ΜΟΙΡΑ ΕΝΟΣ ΤΟΠΟΥ ΚΑΙ ΕΝΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

(Από εισήγηση στο Συνέδριο Ηπειρωτών Λογοτεχνών στην Κόνιτσα 22.6.2000)
του κ. Γιάννη Ανυπερόπουλου

Με βαραίνει η κατηγορία ότι για μένα η Κόνιτσα είναι “αφορμή, η αφετηρία και το κέντρο όσων έχω γράψει, έτσι που να σκέφτεται κανένας πως δεν θα έγραφα αν δεν υπήρχε η Κόνιτσα”.

Σήμερα είμαι υποχρεωμένος να δώσω μια εξήγηση πάνω σ’ αυτό. Και το κάνω με μεγάλη μου ευχαρίστηση, ξαναπιάνοντας από την αρχή κάποια βιογραφικά μου στοιχεία, για τα οποία ζητώ προκαταβολικά να με συγχωρήσετε.

Γεννήθηκα εδώ στην Κόνιτσα.

Μέσα σε μια οικογένεια αστική, που είχε έντονες τάσεις απομόνωσης από την άλλη κονιτσιώτικη κοινωνία για πολλούς λόγους. Και επί πλέον ζούσε με το όνειρο του πατέρα μου, Πελοποννήσιου να μεταφερθούμε κάποτε όλοι στην Πάτρα, τόπο της καταγωγής του.

Ο πόλεμος του 40, αλλά κυρίως η σθεναρή αντίσταση της Κονιτσιώτισσας μάνας μου δεν επέτρεψαν ποτέ να πραγματοποιηθεί αυτό το μικρό αλλά τόσο σημαντικό για τη ζωή μας όνειρο του πατέρα μου.

Κι έτσι η Ιταλογερμανική κατοχή μας βρήκε καθηλωμένους στην Κόνιτσα μ’ όλα τα κακά επακόλουθά της, εμένα μάλιστα ιδιαίτερα, με μια πλευρίτιδα κι ένα μόνιμο πλευριτικό πυρετό, που εκτός του ότι με κρατούσε στο κρεβάτι, δημιουργούσε και τρομερές δυσκολίες στον επισπισμό μου, αλλά και στην φαρμακευτική κάλυψή μου.

Στάθηκα όμως τελικά πολύ τυχερός. Και πάνω στην αποφασιστική αυτή στροφή για τη ζωή μου, (ζωή ή πεθαίνω) μ’

αρπάζει η τύχη και με βάζει στην Αντίσταση. Στην Εθνική Αντίσταση. Ήμουν από τους πρώτους τρεις που ιδρύσαμε στην Κόνιτσα και τα χωριά της το ΕΑΜ και την ΕΠΟΝ. Μάρτιος του 1942.

Η απελπιστική ψυχολογική κατάσταση στην οποία βρισκόμουν λόγω πλευρίτιδας, αιφνίδια γίνεται αισιοδοξία για τη ζωή. Αναπτερώνονται οι ελπίδες μας. Έβλεπα γύρω μου ένα δυνατό φως, μια δύναμη που με συνέπαιρνε και με ανέβαζε ψηλά. Τίποτα δεν μ’ άφηνε να θυμηθώ, να σκεφτώ πως είμαι ένας άρρωστος ένας χτικιασμένος καθώς άκουγα να με αποκαλούν πολλοί χαιρέκακοι πατριώτες μου, παίρνοντας έτσι μια μικρή, κακόγουστη και μακάβρια εκδίκηση για τον απομονωτισμό της οικογένειάς μου.

Η Αντίσταση δεν μου έφερε μόνο ψυχολογική αλλαγή που είχε ως συνέπεια να με θεραπεύσει από την πλευρίτιδα, αλλά και το κυριότερο άλλαξε και την οπτική γωνία από την οποία έβλεπα τον γύρω μου κόσμο. Τον είδα σαν συναγωνιστή μου. Περπάτησα όλα τα χωριά της επαρχίας μας. Παράνομος κι αργότερα σ’ ατμόσφαιρα ενθουσιασμού και απελευθέρωσης. Μπήκα στην ψυχή του. Στα όνειρά του. Στους καημούς του. Είδα μέσα του αυτό το ασύλληπτο μικρό, αληθινό και ταπεινό που κανένας μέχρι τότε δεν είχε διαγνώσει, δεν είχε περιγράψει. Μελέτησα τη μυθολογία του και ξαφνιάστηκα από το συμβολισμό της. Ξεκαθάρισα τις ηθικές αξίες του, την καλοσύνη του, το σεβασμό του ανθρώπου, την ανθρωπιά του, τον ωραίο τρόπο της επικοινωνίας του, το καλαμπούρι του, την αγά-

πη με την οποία με περιέβαλε.

Ήταν όμως τότε μια πάρα πολύ δύσκολη περίοδος. Η φτώχεια, η έλλειψη τροφίμων, οι καταδιωγμοί, οι ατελείωτες πορείες Μακεδονία-Τσαμουριά, ο φόβος ότι θα γίνουν θύματα κάποιας ληστείας ή εκβιασμού στους ατελείωτους δρόμους, μ' έκαναν να θαυμάσω τις κρυφές δυνάμεις που διέθετε αυτός ο κόσμος, και τις άφηνε τώρα να εκδηλωθούν και που παλαιότερα είχαν εξαφανιστεί μπροστά στο νεοραγιαδισμό που αναπτύχθηκε από το συγκεντρωτικό Κράτος της Αθήνας, που κυριολεκτικά απουσίαζε παντελώς από αυτές τις περιοχές που μοιάζαν περισσότερο με αποικίες παρά με γεωγραφικές περιοχές ισότιμες και λεύτερες απολαμβάνουσες και των ευεργετημάτων της ένταξής τους σε ένα ευνοούμενο κράτος.

Αυτές οι αρετές άρχισαν να γίνονται γίγαντες δημιουργικότητας και παραγωγοί πολιτισμού, άνοιγμα σκέψης, συναδελφικότητας και δικαιοσύνη, όταν λίγο αργότερα με τη βοήθεια των απελευθερωτικών οργανώσεων δημιουργήθηκε ο θεσμός της Λαϊκής Αυτοδιοίκησης μες στις κοινωνίες των χωριών μας.

Και πρέπει να σας πω, πως τότε για πρώτη φορά ανακάλυψα ότι οι κοινωνίες των χωριών μας διαθέτουν ωκεάνιες δυνάμεις, ικανότητες σίγουρες για να κάνουν κουμάντο στον τόπο τους και ότι εμείς οι άλλοι επεμβαίνοντες στη ζωή τους σύγχυση και ζημιά τους προκαλούμε. Έβλεπα ότι εκεί που μέχρι τότε είχαν χάσει το δρόμο τους και τραβούσαν στην τύχη και όπου το βγάλει, τώρα ΑΝΟΙΓΑΝ ΔΡΟΜΟΥΣ, προχωρούσαν και αναμόρφωναν την κοινωνία τους, την εξόπλιζαν με το στοιχείο της αυτοπεποίθησης και της δημιουργικής αντίστασης στον επερχόμενο άγριο εξαμερικανισμό.

Έπετα ήρθαν βάρβαρες μέρες και ώ-

ρες για τον καθένα μας, που είχε συμμετάσχει σ' αυτήν την Ανάσταση. Που μπορούσε να γίνει μάρτυρας και υπερασπιστής αυτής της δυνατότητας των ορεινών και ημιορεινών κοινωνιών μας, ενός μυστικού που το κατεστημένο του Κέντρου κρατούσε επασφράγιστο.

Οι μικρές κοινωνίες των βουνών μας κυνηγήθηκαν, διαλύθηκαν, πήραν τα μάτια τους και σκόρπισαν στα τέσσερα σημεία του ορίζοντα. Και εμείς οι άλλοι, κι εγώ δηλαδή, οδηγηθήκαμε στο Μακρονήσι. Εκεί ήταν άνθρωποι - στρατιώτες τρίτης κατηγορίας και πολίτες από όλη την Ελλάδα. Από τη Θράκη μέχρι την Κρήτη. Από τα νησιά του Αιγαίου μέχρι τα νησιά του Ιονίου. Χαρακτήρες και χαρακτήρες. Καλοί και κακοί. Νοοτροπίες περίεργες. Άλλοι φωτισμένοι από τα μηνύματα της Αντίστασης. Κι άλλοι προβληματικοί και προβληματισμένοι. Άλλοι ταυτισμένοι με την τάση και την προσπάθεια της γενιάς που 'βγαινε ματωμένη από την κατοχή με τους αγώνες για έξοδο από τον Μεσαίωνα και τη δημιουργία συνείδησης νεοελληνικής ιδεολογίας, άλλοι φοβισμένοι από το επερχόμενο αδιέξοδο και την εξαφάνιση κάθε σημαδιού που έδειχνε αιθρία.

Όμως πίσω από όλα αυτά έβλεπες σ' αυτόν το διαφορετικό κόσμο μια ενιαία ταυτότητα, προϊόν ενός πολιτισμού χωρίς μεγάλες διαφορές ή διαφοροποιήσεις. Μικρές ιδιομορφίες αλλά όχι στον πυρήνα. Επιρροές επιφανειακές που δεν μετέβαλλαν το ανθρώπινο ήθος και την συνείδηση της οργανικής μεταξύ μας συνοχής και της ύπαρξης κοινού τρόπου ζωής, αντίδρασης στην αλλοτρίωση των πόλεων κτλ.

Στην προσωπική μου μυθολογία προστίθεται μετά η θητεία μου στο Παρίσι, όπου παίρνω υποτροφία και πάω για μεταπτυχιακά. Στην καρδιά της Ευρώπης. Στην καρδιά τότε του Κόσμου. Η γνωριμία μου

τότε με τα σύγχρονα ρεύματα και μ' ανθρώπους από τα πέρατα της γης. Η γνωριμία μου με πολιτείες, κλασικό επιστέγασμα των διαφορετικών δυτικών πολιτισμών που κράτησαν χρόνια και κρατούν ακόμη. Η αρχιτεκτονική κληρονομιά, μια μοναδική οπτική απόλαυση. Ψηλής ποιότητας καλό γούστο, που κι αν ακόμα δεν το συνειδητοποιείς αποτελεί για τον κοινό άνθρωπο χάρμα να ζεις εκεί. Να είναι η πατρίδα σου, ο θεμελιωδέστερος κρίκος σου με τον υλικό κόσμο, τη φύση και το παιδικό σου όνειρο.

Εκεί συνειδητοποίησα σιγά σιγά ότι η ιεράρχηση των πολιτιστικών αξιών είχε αλλάξει και ότι αυτό θα 'πρεπε να γίνει και σε εμάς εδώ με τη βοήθεια της παιδείας, των ανθρώπων που σπούδασαν στο εξωτερικό και του διαλόγου μεταξύ των ανθρώπων και με την ιστορία του κάθε τόπου. Ο διάλογος αυτός σκεπτόμουν ότι θα μετατρέψει την παρόρμηση της καταστροφής που παρατηρείται στον τόπο μας, σε μια πιο δημιουργική αναζήτηση σταματώντας οριστικά την αντιδικία που έχουν οι μικροί τόποι με το παρελθόν.

Η αρχιτεκτονική κληρονομιά δεν θα 'ναι πλέον ένα είδος πολυτέλειας, αλλά ένα ζωντανό στοιχείο επιβίωσης και στροφή προς την ποιότητα της ζωής. Ας μην ξεχνάμε ότι η πόλη μας, η κάθε πόλη είναι ο χώρος όπου το κοινωνικό σύνολο ζει και κινείται, ευτυχεί ή δυστυχεί, χαίρεται ή λυπάται, ολοκληρώνεται σαν άνθρωπος, σαν πολίτης ή καταδικάζεται. Και επομένως είναι ο κόσμος που περιβάλλει το κοινωνικό σύνολο και που παρέχει όλα εκείνα τα στοιχεία-κοινωνικά, οικονομικά, φυσικά για να αισθανθεί κανένας ΑΝΘΡΩΠΟΣ, να αισθανθεί ΕΥΤΥΧΙΑ.

Πρέπει να σας πω εδώ πως εκείνη την εποχή μου είχε γίνει σχεδόν έμμονη ιδέα, ό,τι βλέπω, ό,τι ακούω να το συγκρίνω με αντίστοιχο στοιχείο της Κόνιτσας. Τα έ-

βλεπα όλα σαν αποτελέσματα μιας φυσιολογικής εξέλιξης, ανάπτυξης, αναμόρφωσης των στοιχείων του πολιτισμού που σε εμβρυώδη κατάσταση βρίσκονταν και σε εμάς, στην Κόνιτσα και στην κοινωνία της, στο δικό μας Λαϊκό πολιτισμό.

Ποτέ δεν σταμάτησα να πιστεύω ότι ο σύγχρονος πολιτισμός τους αποτελούσε φυσιολογική εξέλιξη μιας μακριάς πορείας λεύτερης ζωής. Και όλες οι σχέσεις, οι δραστηριότητες, τα έργα, οι αντιδράσεις, τα πιστεύω τους είχαν άμεση σχέση με τη δική μας ζωή.

Αυτή η διαρκής επιμονή να αποκαλύπτω πίσω απ' την καθημερινή ζωή των ανθρώπων που συναντούσα ομοιότητες με τα αντίστοιχα δικά μας, να βλέπω ιδιαίτερα στις πολιτείες τους τον απλό τρόπο που έλυσαν τα προβλήματά τους και που θα μπορούσαμε και εμείς να διδαχτούμε πολλά από τις εμπειρίες τους, έφθασε στο τέλος να με κάνει να μορφώσω μέσα μου μια φαντασιακή Κόνιτσα. Έναν δρόμο που θα ξεκινούσε από το σημείο που για ένα σωρό λόγους, αδυναμίες υλικές στερήσεις λεύτερης ζωής, αναστατώσεις πολιτικοεθνικές, ιδεολογικές συγχύσεις, φτώχεια, κακές επιδράσεις, έλλειψη ενημέρωσης, αλλά και προτύπων είχε μείνει στάσιμος για να μην πούμε ότι είχε οπισθοδρομήσει ο λαϊκός μας παραδοσιακός πολιτισμός, είχε σταματήσει η ανάπτυξη των διανοητικών σχέσεων και είχε ατροφήσει η ποιότητα ζωής του τόπου μας. Και θα 'φτανε ο δρόμος αυτός σε μια πλήρη απογείωση της Κόνιτσας και της Επαρχίας της, με μια ποιότητα ζωής σύγχρονης, ευτυχισμένης και ανθρώπινης, για την οποία και εμείς και τα παιδιά μας θα ένιωθαν περήφανοι και νικητές στη ζωή.

Κάποια εποχή βέβαια αυτά τελείωσαν και επανήλθα στην Ελλάδα. Οι εμπειρίες μου ήταν σημαντικές. Οι παλιοί προβλη-

ματισμοί μου γύρω απ' το μέλλον του τόπου μας είχαν κατά μεγάλο βαθμό περιοριστεί. Μέσα μου είχε σχηματιστεί λίγο πολύ η εικόνα αυτού που θέλω.

Όμως γύρω μου διαπίστωνα ότι υπήρχε στους γνωστούς μου, στους φίλους μου έντονη εικονοκλαστική διάθεση. Κόπωση της γενιάς μου και ιδιαίτερα το συναίσθημα της απαξίωσης. Ένας μεγάλος αριθμός φίλων μου δήλωνε ότι τίποτε δεν υπάρχει που να αξίζει να ασχοληθεί κανένας έξω από την πολιτική που θα έβαζε τον τόπο στο δρόμο της ανάπτυξης και του εκσυγχρονισμού.

Σκάβοντας τότε μέσα μου, ξαφνικά ανακάλυψα πως υπάρχει ένας κόσμος που είχα μόλις ψάσει στα χρόνια της εφηβείας μου που δεν είχε μελετηθεί. Που χρειαζόταν βοήθεια. Που σε μένα έλεγε πάρα πολλά, γιατί ήταν ο κόσμος μου. Αυτός που στην επαφή του μ' ενθουσίαζε, με πλημμύριζε ενδιαφέρον και μου έδινε φτερά. Κι αυτός βέβαια ήταν ο κόσμος της Κόνιτσας.

Προτού ασχοληθώ μαζί του σκέφτηκα πως θα πρεπε να τον μελετήσω πρώτα σε βάθος. Να ανακατέψω το παρελθόν του. Να μελετήσω τις διανθρώπινες σχέσεις του, τις άλλες δραστηριότητές του. Να δω μέσα στο χρόνο τις δημιουργικές ικανότητές του.

Όπου κι αν το πα συνάντησα ειρωνικά χαμόγελα. Απασχόληση με ένα μικρό, ασήμαντο κομμάτι της Ελλάδας, η μελέτη του, η καλή του γνώση σε κανέναν δεν έλεγε τίποτα. Χαμένος κόπος. Όλοι μιλούσαν για τα μεγάλα θέματα. Τα προβλήματα της Ελλάδας. Τη μελέτη τους. Την εις το βάθος έρευνά τους. Οι γενικότητες. Τα καθολικά θέματα.

Όμως εγώ επέμεινα με την πίστη ότι οι γενικότητες τα καθολικά θέματα όλο αυτά με τα πολυποίκιλα ζητήματα και προβλήματα δεν είναι έργο ενός ανθρώπου. Ποτέ δε μαθαίνονται εις βάθος, που σημαίνει

ότι δεν είναι δυνατόν έτσι να συμβάλουμε στην ανάταση αυτού του τόπου με πασαλείμματα, με ελλιπείς γνώσεις και γενικότητες. Ο δρόμος που θα οδηγούσε στην προκοπή βρίσκεται εκεί όπου οι πολλοί ασχολούνται με τα μικρά, με την περιφέρεια, τις επαρχίες τους, μικρούς χώρους και την πλήρη γνώση των προβλημάτων τους. Η συνένωση όλων αυτών των γνώσεων και των προσπαθειών θα μπορούσε να αντιμετωπίσει στο σύνολό της την προβληματική αυτού του τόπου.

Και χωρίσαμε.

Απ' αυτούς άλλοι έγιναν σπουδαίοι επιχειρηματίες. Άλλοι σπουδαίοι επιστήμονες. Σπουδαίοι συγγραφείς. Σπουδαίοι πολιτικοί.

Εγώ έμεινα αυτός που με βλέπετε και αφοσιώθηκα στην Κόνιτσα και τα προβλήματά της, ξεκινώντας με την έκδοση ενός περιοδικού, του περιοδικού "ΚΟΝΙΤΣΑ" που εξακολουθεί ακόμα να βγαίνει, με σκοπό τότε την επικοινωνία με τον κόσμο μου και μελέτη των προβλημάτων του. Οι αρχές μου είναι: α) Σκέψου παγκόσμια και δράσε σε τοπική κλίμακα και β) αν θέλεις να φωνάξεις για την πατρίδα πρώτα πρέπει να φτιάξεις το χώρο της. Μ' αυτά και μ' αυτά ένωθα πάντα μια απέραντη χαρά όταν μου δίνονταν η ευκαιρία να γράψω μια σελίδα για τον κόσμο του τόπου μου και τα προβλήματά του.

Με τίποτα δεν εξαγοράζω τη χαρά που ένιωσα προχθές όταν είδα τυπωμένο το τελευταίο μου βιβλίο "ΚΟΝΙΤΣΑ, ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ", που το θεωρούσα και το θεωρώ ελάχιστη συνεισφορά και εξόφληση του μεγάλου χρέους που έχω στον τόπο μου. Λυπάμαι δε κατάκαρδα που ήρθαν έτσι οι καιροί και διαλύθηκαν οι κοινωνίες, αυτές οι μικρές κοινωνίες των χωριών της, που αν εξακολουθούσαν να υπάρχουν θα'καναν θάματα.

ΔΡΟΣΟΠΗΓΗ

- Κάντσικον -

Η έννοια της Πατρίδος ανεπύχθη ολίγον κατ' ολίγον, σιγά σιγά, αργά αργά.

Όταν ο άνθρωπος ζούσε τον νομαδικόν βίον άλλαζε κατοικία και αδυνατούσε να συλλάβει την έννοιά της.

Αρχίζοντας όμως να μείνει στο αυτό μέρος καλλιέργησε και εξημέρωσε τη γη, την αγάπησε, διότι έγινε δική του και τον έτρεφε· εκεί έθαπε τους προγόνους του και απέβη ιερά, ο δε κοινός βίος ανέπτυξε κοινά έθιμα, γιαυτό τα συναισθήματα της πατρίδος συγκινούν τα μυχιαίπατα της καρδιάς μας.

Τούτο γίνεται ευκολότερα αντιληπτό από ανθρώπους που ξενιτεύτηκαν και που αφθονούν στην περιοχή μας.

Θα σας μεταφέρω για λίγο στον τόπο που γεννήθηκα ο οποίος κρατά τη σκέψη μου καρφωμένη σ' αυτόν, καίτοι μακράν ευρισκόμενος.

Στην βόρειο - ανατολική άκρη της επαρχίας Κόνιτσας διάσπαρτα σε άνισες μεταξύ των αποστάσεις και σε ανισοϋψείς θέσεις τοποθετημένα σε λόφους, πλαγιές, ποταμιές και λαγκάδια περιστοιχισμένα από οργιώδη βλάστηση και εκπάγλου καλλονής γραφικότητα που αφήνει άναυδο τον επισκέπτη, βρίσκεται μία συστάδα χωριών τα λεγόμενα ΜΑΣΤΟΡΟΧΩΡΙΑ ένα εκ των οποίων είναι και η ΔΡΟΣΟΠΗΓΗ.

Χτισμένο σε προσηλιακή θέση με ακουσμπισμένη νωχελικά την πλάτη του στο πρανές κάτω από το φουντωτό δρυμό του λόφου (κουρί) που στέκεται εκεί ακίνητο στην κόμη του καμαρωτό σαν δενδροστόλιστο διάδημα.

Στραμμένο ανατολικά λούζεται από τον πρωινό ήλιο που το ροδίζει στο έβγα του και δροσίζεται από την απέραντη σκιά που απλώνεται πλούσια στο γέρμα του.

Τα σπίτια του άτακτα διευθετημένα ξεφεύγουν πολύ από την ευθύγραμμη ρυμοτόμηση της πόλης παίρνοντας έτσι περισσότερη χάρη καθώς το αυλακώνουν οι ζιγκ-ζαγκ δρόμοι και τα δαιδαλώδη γειτονικά στενοσόκακα με ανηφόρες, κατηφόρες, ισιάδες και απότομες στροφές με οξείες και αμβλείες γωνίες.

Είναι ως επί το πλείστον πέτρινα, λίγα δε από αυτά διατηρούν ακόμη τις παλιές τους σχιστόπλακες, εκείνα όμως που τα ρακούνησε ο εγκέλαδος και τα ετοιμόρροπα που έφθειρε ο πανδαμάτωρ χρόνος επισκευάστηκαν ή ξανακτίστηκαν εκ θεμελίων με σύγχρονα οικοδομικά υλικά καλυμμένα με μαύρα ή κόκκινα κεραμίδια εκσυγχρονίζοντας έτσι τη φάτσα του χωριού.

Είναι το τελευταίο προς τα σύνορα Μακεδονίας - Ηπείρου έχοντας απέναντι ανατολικά στα βουνά του ορίζοντα που ακουμπά ο ουράνιος θόλος σε χαράδρα το Επταχώρι, νότια τη γνωστή ορεινή Φούρκα, βόρεια την περίβλεπτη Ζέρμα, δυτικά τη Λαγκάδα ανάμεσα σε πλούσια κλωρίδα, βορειο - δυτικά δίπλα στο ορμητικό Λυκορραχίτικο ποτάμι το Κεφαλοχώρι χτισμένο χαμηλά και ρυμοτομημένο με γεύση πόλης και εν συνεχεία τα υπόλοιπα χωριά της περιοχής.

Τα παραπάνω συνδέονται με αμαξιτούς δρόμους οι οποίοι με ευθύγραμμα, καμπύλα και ελικώδη τμήματα σαν ά-

σπρες ευδιάκριτες κορδέλες αντίθετες με το πράσινο τοπίο φθάνουν μέχρι τα πιο απόμακρα σπίτια.

Την πανοραμική θέα του χωριού μας θα την απεικόνιζε ανάγλυφη με τα πιο ζωντανά χρώματα ο χρωστήρας του μερακλή Ζωγράφου.

Ο ορειβάτης του νου Ποιητής σε στιγμές πνευματικής έξαρσης θα το ανέβαζε στους αιθέρας.

Ο Γιατρός θα συνιστούσε σ' όλους να παραμείνουν στα γάργαρα νερά του και στους λαχανόκηπους για να βρουν την υγεία τους.

Η μαγεία του τοπίου θ' άφηνε το φυσιολόγη άτεγκτο.

Ο ρυτιδωμένος Γέρος με την εναποτεθησαυρισμένη του πείρα θα αισθανόταν τη μεγαλύτερη ικανοποίηση αν οι γεμάτοι σφρίγος νέοι και νέες επιμήκυναν την εκεί παραμονή των εθίζοντας τους εαυτούς των στα πάτρια ήθη και έθιμα της γενέθλιας γης.

Αυτό είναι το χωριό που απολαμβάνουμε όταν βρισκόμαστε κοντά του και ζούμε νοερά όταν λείπουμε μακριά του, η δε αγάπη μας προς αυτό μηδενίζει την υπερπόντια απόσταση που μας χωρίζει.

Οι παλαιότεροι θυμούνται τα χωριά μας με τα πρωτόγονα εκείνα μέσα όπως:

Για μεταφορές το υπομονητικό υποζύγιο, τουτέστιν γαϊδουράκι, το οποίον καθ' οδόν έπρεπε ο ονηλάτης που το παρενοχλούσε με τη βέργα του να είχε εντεταμένη την προσοχή του μη τυχόν δεχθεί κανένα απροσδόκητο λάκτισμα, καθώς και το μουλάρι ή το άλογο μεγαλύτερας φυσικά ολκής, έχουν τώρα αντικατασταθεί από τα φορτηγά αυτοκίνητα.

Τα εναπομείναντα ζώα δεν είναι πολλά, τα χωράφια, αμπέλια, κηπάρια, ελαττώθηκαν στο ελάχιστον, αρκετά όμως

για τα παιδάκια να έχουν μια αμυδρά ιδέα ότι τα τρόφιμα και κηπευτικά δεν τα παράγει το Super Market.

Για Καλλιέργεια το αργοκίνητο βόδι με ανυπολόγιστη ιπποδύναμη όργωνε το χωράφι σέρνοντας πίσω του το βαρύ αλέτρι.

Στις απέναντι χέρσες πλαγιές τα κτήματα διατηρούν ακόμη τα όρια τους και μαρτυρούν ότι κάποτε μας έδιναν τα σιτηρά τους, φραγμένα με κίτρινες κορνίζες από τα φθινοπωρινά φύλλα της ακρινής Ζίγρας κλιμακωτά και άτσαλα τοποθετημένες με ακανόνιστο γεωμετρικό σχήμα, εντυπωσιάζουν το μάτι.

Την άνοιξη επίσης όταν τα πάντα γύρω ντύνονται με την πράσινη εαρινή τους εσθήτα αποτελούν αξιοθαύμαστο θέαμα.

Τα οικόσπα γιδοπρόβατα με μπροστάρηδες τα γκεσεμο-Κριάρα έδιναν με τον ήχο των Κυπρο-Κουδουνιών τους το σήμα της φυγής το πρωί και του ερχομού κατά το σούρουπο με αδιάκοπα βελάσματα.

Τώρα πήραν τη θέση τους ο οξύς ήχος της κόρνας και του μουγκρητού της μηχανής του τροχοφόρου που το συνοδεύει πίσω του ένα σύννεφο κουρνιαχτού.

Για φωτισμό το δαδί που τοποθετούσαμε στο φεγγίτη είχε το διπλό πλεονέκτημα του φωτισμού άμα και της θέρμανσης.

Την σήμεραν ημέραν το αντικατέστησε και αυτό το ηλεκτρικό ρεύμα απλώνοντας τα πλοκάμια του σ' ολόκληρο το χωριό δίνοντάς του όψη φαντασμαγορική την οποία διαπιστώνει κανείς όταν φθάνει εκεί "Περί λύχνων αφάς".

Οι τροφές την εποχή εκείνη της κατοχής και του πολέμου λιγοστές και δυσεύρετες αναγκάζοντας τον κοσμάκη να ψήνει στην χόβολη τη Σπαρο-Καλαμπο-Βριζένια σταχτόκλουρα θεωρώντας την ανώτερη του παντεσπάν.

Οι χαλεποί εκείνοι καιροί χτύπησαν άγρια τη χώρα μας με δυστυχία και πείνα σε σημείο που οι άνθρωποι έτρωγαν με όρεξη ένα κομμάτι ξερής μπαγιάτικης μπομποτάς ως το πλέον ευγεστότατο επιδόρπιο.

Η μαύρη φασουλάδα μη σχέσιν έχουσα με τον μέλινα ζωμό των Σπαρτιατών απαισίας την όψιν και απδούς την γεύσιν ήταν το ημερήσιο MENU.

Η υπενθύμηση περασμένων δεινών προξενεί αλγεινή εντύπωση, στους προχωρημένης ηλικίας, καθιστά όμως γνωστό στους νεώτερους ότι η ζωή δεν είναι μια συνεχής ασυννέφιαστη λιακάδα.

Η λαίλαπα της ξενομανίας που ενέσκηψε παρέσυρε στη δίνη της ουκ ολίγα θύματα που σήμερα θρηνούν τη σωματο-διανοητική τους ανεπανόρθωτη καταρράκωση.

Τα μέσα συγκοινωνίας πενιχρά, οι αδιάβατοι δρόμοι και τα αγεφύρωτα ποτάμια μάστιζαν τους χωρικούς της περιοχής ακολουθώντας δύσβατους και επικίνδυνους ατραπούς.

Όλοι ανεξαρτήτως επαγγέλματος είχαν μεταβληθεί σε φορτηγά κουβαλώνας στην πλάτη τους ό,τι φαγώσιμο, και για να κρατηθούν στη ζωή κατευθύνονταν άλλοτε προς Μακεδονία για κανα σπυρί σιτάρι και άλλοτε πορεύονταν προς Θεσπρωτία για κανα κόμπο λάδι που αγόραζαν με κίνδυνο της ζωής των από τους τότε αγάδες της Τσαμουριάς.

Οι νέοι της τωρινής εποχής με τις σύγχρονες ανέσεις είναι αδύνατον να συλλάβουν την παραπάνω περίοδο των "Ισχνών αγελάδων" διότι η Ρόδα και η πληθώρα των κέντρων φαγοπότησης είναι δύο μέσα εις τα οποία οχούνται και ευωχούνται.

Η φυγόκεντρος της ανέχειας απομάκρυνε κατά μπουλούκια τους κατοίκους των χωριών μας, αλλά η αόρατη κεντρομόλος του νόστου τους κρατά γερά γα-

νιζωμένους στον αγαπημένο τους τόπο.

Η κατά γεωμετρικήν πρόοδον αύξηση οχημάτων εξυπηρετεί με άνεση τις ανάγκες σμικρύνοντας τις αποστάσεις από την μια μεριά, ρύπανε όμως το περιβάλλον από την άλλη, εδώ επαληθεύεται το αξίωμα "Ουδέν κακόν αμιγές καλού".

Τα θύματα που καθημερινά θρηνούμε είναι αποτέλεσμα της βλαπτικής επίδρασης οχηματοδήγησης σε συνδυασμό με κινητό τηλέφωνο που κάνει τον οδηγό μακαρίτη, το δε όχημα διαλύει "εις τα εξ ων συνετέθη".

Και για να επανέλθω στο θέμα θυμίζω ότι διαρκούντως του πολέμου το χωριό βρέθηκε στο μεταίχμιο δυο πυρών, οι δε κάτοικοι μεταφέρθηκαν στο Κεράσοβο και αλλαχού.

Η ίδρυση αδελφοτήτων και συλλόγων τα τελευταία χρόνια συμβάλλουν τα μέγιστα στη διαιώνιση των τοπικών εθίμων με ζέση, δράση, και ενθουσιασμό κινούνται και διατηρούν αναπερωμένο το πθικό και την αγάπη ηλικιωμένων και νέων για το χωριό τους που όλο και εξωραϊζουν με κάθε τρόπο.

ΕΥΓΕ σ' αυτούς που πρωτοστάτησαν καθώς και στους συνεχιστάς της αξιέπαινης αυτής προσπάθειας που βρίσκονται εν οργασμώ ενεργειών στοχεύοντας παντί σθένει τη βελτίωση του τόπου μας.

Θαυμάζουμε, εκτιμούμε και αγαπάμε τους κατά τόπους αντιπροσώπους των Συλλόγων και φίλους μας για το ενδιαφέρον, κόπο και αφιλοκέρδεια που διακατέχονται.

Η τρωπή, ευπρόσβλητη και ασθενική πλευρά, είναι η βδελυρά για όλους ΕΡΗΜΩΣΙΣ πράγμα που πλήττει τους εκεί παραμένοντας ηλικιωμένους με πκηρά ραπίσματα.

Από ξηρασία έμψυχου υλικού πάσχει όχι μόνο το χωριό μας αλλά και η ευρύτερη περιοχή.

Το άγονον της περιφέρειας και η έλλειψη πόρων διατήρησης μιας συγχρόνου οικογένειας αναγκάζουν νεαρά ζευγάρια να ακολουθήσουν το δρόμο που οδηγεί στη Ζούγκλα των μεγαλοπόλεων, ζώντας στους *περιστερώνες* της σύγχρονης πολυκατοικίας, και δικαιολογώ απόλυτα τη μετοίκηση αυτή διότι δεν υπάρχει άλλη εναλλακτική λύση.

Αυτό ίσως οφείλεται στους εκάστοτε κοινόφθαλμους ηγέτας μας προχωρημένης μυωπίας που διευθύνουν τις τύχες των πολλών, απομυζούν το δημόσιο κορβανά με κύριο μέλημά τους το καργάρισμα των βαλλαντιών τους ανίκανους να εννοήσουν τις απώτερες συνέπειες των αποφάσεών τους, υστέρησαν να προβλέψουν πριν από χρόνια μια συστηματική αποκέντρωση όπου όφελος θα είχαν όχι μόνο οι εις την επαρχία ζώντες, αλλά και εις τα αστικά κέντρα διαμένοντες.

Το ευχάριστο είναι ότι απόμεινε και συνεχίζεται να υπάρχει η συνήθεια της κοινής διασκέδασης όπου παίρνουν μέρος όλοι οι χωριανοί και από θεατές γίνονται χορευτές και τανάπαλιν.

Οι δύο ατελείωτες αλυσίδες του χορού η έσω των ανδρών και η έξω των γυναικών με την κατ' ηλικίαν ιεραρχική τάξη θεώμενες εκ τού μακρόθεν δίνουν από την κεφαλή μέχρι την ουρά τους εντύπωση εξειλιγμένης καμπύλης.

Το χορό πλαισιώνουν λεβεντόκορμα παλικάρια και αεράτα κορίτσια μαζί με ένα τσούρμιο επισκεπτών δίνοντας έτσι περισσότερη απόλαυση στο πλήθος της κατάμεστης πλατείας.

Όλος αυτός ο ορμαθός κινείται κυκλικά, ρυθμικά, περήφανα, γεμάτος χάρη, ζωντάνια και νεανικό μπρίο.

Εκεί σμίγουν τα βλέμματα των δύο φύλων ξυπνώντας τα πρώτα σκιρτήματα της

αγάπης που από τα μάτια πιάνεται όπως το βεβαιώνει η αλάνθαστη λαϊκή μας μούσα.

Στη ρίζα του αιωνόβιου πλάτανου με τα πλατιά φύλλα που σκιάζουν το αλώνι της πλατείας στην οποία τόσες γενιές παρήλασαν τρώγοντας, πίνοντας και χορεύοντας είναι τοποθετημένη η από ντόπιους της επαρχίας μας κλαρινοπαίκτας συγκροτημένη ορχήστρα με τους αθάνατους Ηπειρώτικους σκοπούς, τα τραγούδια της ξενιτιάς που διεκτραγουδούν τα δεινά του εν τη ξένη βιούντος, τα νομπέτια της παραπλανούν ευχάριστα τη φαντασία, δίνουν το έναυσμα του παραδοσιακού σιγανού χορού στην αρχή και του ξεφαντώματος στο τέλος.

Το όλο θέαμα κάτω από τα τεράστια κλωνάρια του, και ο χαμηλότερος από τον ήχο των οργάνων θόρυβος των θαμώνων παίρνει όψη ευφρόσυνου πανδαιμόνιου.

Η οχλοβοή αυτή της ανθρωποθάλασσας μπλέκεται με το παραπονιάρικο κελιάδισμα του κλαρίνου και το γδούπο του ντεφιού συνθέτοντας έτσι μια παράξενη αρμονία που φαιδρύνει τα πρόσωπα όλων.

Εδώ πρέπει να συμφωνήσουμε με τον ποιητή που λέει:

*“Κι όταν χορεύει η λεβεντιά
της Παναγιάς τη μέρα
Βροντοκοπάει το τύμπανο
και κελαϊδεί η φλογέρα”.*

Άξιον σημειώσεως είναι το γεγονός ότι κατά τη διάρκεια του χορού έγινε κάποτε διακοπή ρεύματος και τα πάντα βουτήχτηκαν στο σκοτάδι, αυτό όμως ουδόλως επηρέασε τη συνέχιση του χορού στο γνωστό εκείνο μέρος από χορευτές και οργανοπαίκτες σαν απόδειξη ότι τίποτε δεν στέκεται εμπόδιο στη φόρα που παίρνουν τα νιάτα.

Εκ συμπτώσεως ήλθε να διαλύσει το σκότος το λαμπερό φεγγάρι που πρόβαλλε την πρέπουσαν εκείνη στιγμή ολόκληρο και στρογγυλό από τη νότιο-ανατολική πλευρά του βουνού (κόνσμα) λες και ήταν απεσταλμένο κι αυτό να προσφέρει στους χορευτές το αμυδρό του φέγγος.

Στο κέντρο του χωριού δίπλα στο μεσοχώρι τρέχει συνεχώς με το χαρακτηριστικό της κελάρυσμα η σκεπαστή βρύση με την τοξοτή είσοδο η λεγόμενη ΧΩΡΑ με το κρυστάλλινο νερό της η οποία έμεινε ανεξίτηλα χαραγμένη σ' αυτούς που γαλουχήθηκαν στα νάματά της.

Πιο πέρα στέκεται περήφανη η γερόντισσα *Εκκλησία* χτισμένη από χέρια ντόπιων λιθοδόμων με τα λαξευτά αγκωνάρια της, τα θολωτά πορτοπαράθυρα τη στέγη με σχιστόπλακες και το εξέχον καμπαναριό δίνουν εντυπωσιακή εικόνα στο έξοχο αυτό αρχιτεκτόνημα.

Εκεί κλαψουρίσαμε στην κολυμβήθρα της, εκεί ο γάμος, από εκεί περνάμε για το “Υστατον χαίρε”, πριν οδηγηθούμε με τετραμελή συνοδεία στο αγύριστο ταξίδι.

Νοτιώτερα σε μικρή απόσταση μετά το Νηπιαγωγείο είναι το τότε εξατάξιο *Σχολείο* που έδωσε στις νεαρές υπάρξεις τα πρώτα πνευματικά φώτα που έλαμψαν αργότερα στην πορεία της καριέρας των.

Ο απέχων 30 περίπου λεπτών πεζής οδοιπορίας καλοσυντηρημένος ναϊσκος της Παναγιάς διατηρεί ακόμη την αίγλη του και έλκει πλήθος κόσμου.

Χωριανοί και ξένοι πιστοί στο 15 Αυγουστιάτικο ραντεβού ζωντανεύουν με την παρουσία τους μέσα και έξω την ατμόσφαιρα κάτω από τη σκιά της Τούφας των γέρικων δέντρων που καλύπτουν το γραφικό ξωκκλήσι.

Μετά τη λήξη της λειτουργίας οι νοικο-

κυρές μοιράζουν ψωμί το λεγόμενο Ρουφτένιο.

Θα ήταν μεγάλη παράλειψη να μην αναφέρω την επίπεδη επιφάνεια στα πόδια του χωριού τη λεγόμενη ΣΚΗΠΣ (Κήποι) συνεχίζει να καλλιεργείται και μας δίνει εκτός τα κηπευτικά της, τη χρωματιστή της πρασινο-κίτρινη εμφάνιση που ξεκουράζει το μάτι, είναι τροποντίνα το σαλόνη στρωμένο με πολύχρωμο χαλί έρχεται να συμπληρώση τη φυσική ομορφιά του χωριού.

Τα δύο *μπακάλικά* ένα στον πέρα μαχαλά και το άλλο στο κέντρο εξυπηρετούν τις ανάγκες των χωριανών.

Επίσης τα δύο *φαγάδικα* ένα στο αμπηλιακό και το άλλο ακριβώς στην είσοδο του χωριού ικανοποιούν ακόμα και τα πιο ιδιότροπα γαστρονομικά γούστα με εύγευστα φαγητά, εκλεκτούς μεζέδες, και τα τερψιλαρρύγγια ποτά προδιαθέτουν τους θαμώνες ν' αποκτήσουν κέφι και χορό ξεχνώντας τους καημούς και βάσανα που τυχόν τους συντρίβουν σαν άλλες “συμπληγάδες πέτρες”.

Το γενικό χαρακτηριστικό που σηματοδεύει τα συναισθήματα των ανθρώπων της Λάκκας μας είναι:

Όλων μας οι συνιστώσες έχουν μια κοινή συνισταμένη που με το βέλος της δείχνει το μέγεθος της αγάπης που τρέφουμε για τον τόπο που πρωτοείδαμε το φως της μέρας.

Εν κατακλείδι ευχαριστούμε το περιοδικό “ΚΟΝΙΤΣΑ” διότι κατά καιρούς θυμάται τους ξενπεμένους και δεν τους αφήνει να τους σκεπάσει η αχλύς της λησμονιάς.

Με εκτίμηση
ΝΙΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΟΥΛΗΣ
Canada

ΕΝΑΣ ΗΠΕΙΡΩΤΗΣ ΣΤΗΝ ΑΙΘΙΟΠΙΑ ΤΟΥ 19ου ΑΙΩΝΑ

ΑΡΓΥΡΗΣ ΠΕΤΡΟΝΩΤΗΣ

Αναφερόμαστε στον Ηπειρώτη Γεώργιο Φώτη. Πρέπει να γεννήθηκε κάποτε στις αρχές του 19ου αιώνα και να πέθανε στη δεκαετία του 1910. Εκτιμάται ότι θα έζησε 75 έως 110 χρόνια. Πηγή της ιστορίας του είναι το άρθρο στην αγγλική του Θεοδώρου Νατσούλη (Theodore Natsoulas) "Η Ελληνική παρουσία στην Αιθιοπία" (The Hellenic Presence in Ethiopia) στο περιοδικό "Abba Salama", επιθεώρηση Ελληνο-Αιθιοπικών Σπουδών στην Αντίς Αμπέμπα τόμος 7ος του έτους 1977, σελίδες 130-133.

Φαίνεται καθαρά ότι ο Γεώργιος Φώτης, όπως προκύπτει από τη μεταγενέστερη δράση του στην Ήπειρο είχε τύχει παιδείας, όχι συνηθισμένης για τους νέους της ορεινής πατρίδας του. Εκεί καταδιώχτηκε από τους Τούρκους κυρίαρχους και αναγκάστηκε να καταφύγει στο Κάιρο όπου και διδάχτηκε μουσική. Μετά πήγε στο Σουδάν και ασχολήθηκε με το εμπόριο στη μεθοριακή πόλη Kassala. Λίγο υστερότερα από το 1860 πέρασε τα σύνορα στην περιοχή Tigrai. Έκτοτε έζησε στην Αιθιοπία πάνω από μισό αιώνα και ετέθη στην υπηρεσία τεσσάρων αυτοκρατόρων της (όχι αποκλειστικά). Έμοιαζε με τους αρχαίους βασιλικούς αρχιτέκτονες των Φαραώ της γειτονικής Αιγύπτου.

Γνώριζε από αρχιτεκτονική και ιατρική έως στρατηγεσία. Κατ' αρχήν αναφέρουμε ότι αναδείχτηκε οικοδόμος όλων των ειδών. Πρωτοπόρος γεφυροποιός, ήταν

ο υπεύθυνος για την κατασκευή μιας από τις πρώτες γέφυρες στο Gojjam. Κατασκεύασε επίσης μια εκκλησία, προφανώς που εκτιμήθηκε αφού παρουσιάστηκε σε εκκλησιαστική εικονογράφηση.

Κατά τα άλλα εξελίχτηκε σε άριστο στρατιωτικό στην αυλή του αυτοκράτορα Ιωάννη. Μετά από διαφωνία μαζί του ενώθηκε με τις δυνάμεις του Νεγκούς Takla haymenot, ο οποίος, τον εξετίμησε και τιλοφόρησε "Μπαλαμπαράς" (Balambaras), ήτοι διοικητή της φρουράς. Έλαβε μέρος σε εκστρατείες εναντίον των κωρών Mahdi και Αιγύπτου όπου διακρίθηκε. Έλαβε μέρος και στο πραξικόπημα του Takla Haymanot εναντίον του Ιωάννη, συνελήφθη και φυλακίστηκε. Στα 1896 αφού υπηρέτησε τον Ιωάννη, ο Γεώργιος Φώτης στρατεύθηκε με τις δυνάμεις του Menelih και υπήρξε ο μόνος Ευρωπαίος στην αιθιοπική πλευρά κατά τη μάχη της Άλκα Στρατιωτικός όντας δεν έπαψε να ενδιαφέρεται για το εμπόριο, την τέχνη και τα γράμματα. Μετά ένα διάστημα εγκαταστάθηκε στην Αντίς Αμπέμπα. Εκεί ήταν ο πρώτος Ευρωπαίος έμπορος που άνοιξε κατάστημα στην αγορά. Η μεγάλη του επιτυχία ήταν η επιχείρησή του που πούλαγε αναμνηστικά και περίεργα κομφοτεχνήματα στον αυξανόμενο εκεί Ευρωπαϊκό πληθυσμό. Τα μάτια του είχε στραμμένα στην απόκτηση πολύτιμων παλαιών χειρογράφων που πουλούσε σε Ευρωπαίους περιηγητές. Εμπορευόταν ακόμα ψιλικά και κεντήματα από φίνο

μετάξι. Ερασιπέχνης σε πολλά, ανακατεύτηκε με πολλά επαγγέλματα. Στα ύστερα χρόνια του έγινε ο προσωπικός ράφτης του αυτοκράτορα. Μενελίκ! Στο μεταξύ οι γενικές γνώσεις του και η μακροχρόνια διαμονή στην Αιθιοπία τον έκανε εξαιρετικά πολύτιμο οδηγό για τους Ευρωπαίους περιηγητές. Είχε δε αποκτήσει και τη φήμη καλού γιατρού, ίσως γιατί είχε προσωπικό ενδιαφέρον για τις μαγικές τελετουργίες αυτής της χώρας.

Στην πραγματικότητα οι ιατρικές γνώσεις του ήταν στοιχειώδεις, γι' αυτό και ένας Ευρωπαίος σχολίασε ότι η πρακτική του του απέφερε μεγάλη ωφέλεια, όχι όμως απαραίτητα και στους ασθενείς του.

Στη διάρκεια της μεγάλης διαμονής του στη χώρα, ο Γεώργιος Φώτης αιθιοποιήθηκε εντελώς. Έμαθε τη διάλεκτο Ge'ez και μιλούσε το ιδίωμα Amharic. Ζούσε σαν ένας Αιθίοπας, πάντοτε ντυμένος με αιθιοπικά ρούχα, έτρωγε όπως και ό,τι οι αυτόχθονες. Ένας Ευρωπαίος ταξιδιώτης του περιγράφει ντυμένο με αβησσιανιακή στρατιωτική στολή, φέροντας τον μανδύα του βαθμού του ως "μπαλαμπάρας" (Balambaras) και στον καρπό του αριστερού χεριού του ασημένια και επίχρυσα διάσημα που του απενεμήθηκαν για την ανδρεία του στις μάχες. Ακόμη έπαιρνε μέρος σε ιππικές κονταρομαχίες Αιθίοπων προκρίτων.

Ίσως η πιο μεγάλη του επίδοση γενικότερου ενδιαφέροντος να είναι η επίδοσή του στα γράμματα. Παράλληλα με τη μετάφραση διάφορων παλαιών χειρογράφων της διαλέκτου Ge'ez, έγραψε πρωτότυπες διατριβές. Είναι άγνωστο τι και πόσα μετέφρασε και συνέγραψε, κα-

θώς πολλά από τα κατάλοιπά του οι γιοί του τα πούλησαν μετά τον θάνατό του. Διασώθηκαν τέσσερα χειρόγραφα και τα πιο σημαντικά βρίσκονται στην Αιθιοπική Εθνική Βιβλιοθήκη. Το μισό από ένα κείμενο 198 σελίδων ασχολείται με θέματα όπως η δημιουργία του κόσμου, το βασίλειο των ζώων, μορφές διακυβέρνησης στην Ασία & Ευρώπη, καθώς και σχόλια για τις διάφορες θρησκείες μαζί με μεγάλη συζήτηση για τον Ινδουισμό. Το υπόλοιπο μισό του παραπάνω από 198 σελίδες χειρογράφου αναφέρεται στην Ιστορία της Αιθιοπίας στα χρόνια της βασιλείας, του Ιωάννη, όπου ο Έλληνας μας παρουσιάζει την προσωπική του ερμηνεία γι' αυτά τα κρίσιμα συμβάντα της Αιθιοπικής Ιστορίας.

Τρία άλλα χειρόγραφα του φιλάσσονται στη Βιβλιοθήκη του Βατικανού στη Ρώμη. Αυτά σχετίζονται με την μαγεία και την θρησκεία. Ένα χειρόγραφο για την μαγεία είναι συλλογή προσευχών, αντιδότην που εξουδετερώνουν τις διαβολικές ενέργειες, και συνταγές για τη δημιουργία φυλαχτών.

Ο Γεώργιος Φώτης προφανώς δείχνει να είχε βαθεία γνώση της Αραβικής γλώσσας γιατί οι βασικές απόψεις του για τη μαγεία είναι αραβικής καταγωγής. Οι δύο άλλες διατριβές του περιλαμβάνουν τη μετάφραση αρχαίου χειρογράφου αφιερωμένου στους Χριστιανούς μάρτυρες του βου αιώνα στη νότια Αραβία και μια περιγραφή της πρώιμης περιόδου και της εκκλήσις στην Αιθιοπία.

Στα τελευταία χρόνια του ο Γεώργιος Φώτης έγινε στενός φίλος του αυτοκράτορα Μενελίκ και ένας από τους προνομιούχους ξένους φιλοξενούμενους που γευμάτιζαν στο αυτοκρατορικό ανάκτο-

ρο κάθε Κυριακή. Του είχε τότε απονεμηθεί από τον αυτοκράτορα Μενελίκ μηνιαία σύνταξη 60 ταλήρων Μαρίας Τερέζας, που του εξασφάλιζαν εντελώς άνετη διαβίωση. Ο Γεώργιος Φώτης πέθανε στη δεκαετία του 1910 σε προχωρημένη ηλικία στην πόλη Lekempte περίπου 90 μίλια [προς 1609 μ. περίπου 145 χιλιόμετρα] βόρεια της Αντίς Αμπέμπα.

Για όλα τα παραπάνω υπάρχει πλήρης βιβλιογραφική τεκμηρίωση στο εις την αγγλική δημοσίευση, στη διάθεση των ερευνητών. Τη δημοσίευση οφείλω στη Δρ. Ιστορικό της Τέχνης καθηγήτρια Εύη Γεωργιτσογιάννη. Τελειώνοντας θέτω το ερώτημα ποιος Ηπειρώτης λόγιος ή άλλος θα μας πει περισσότερα για την καταγωγή του ήρωά μας;

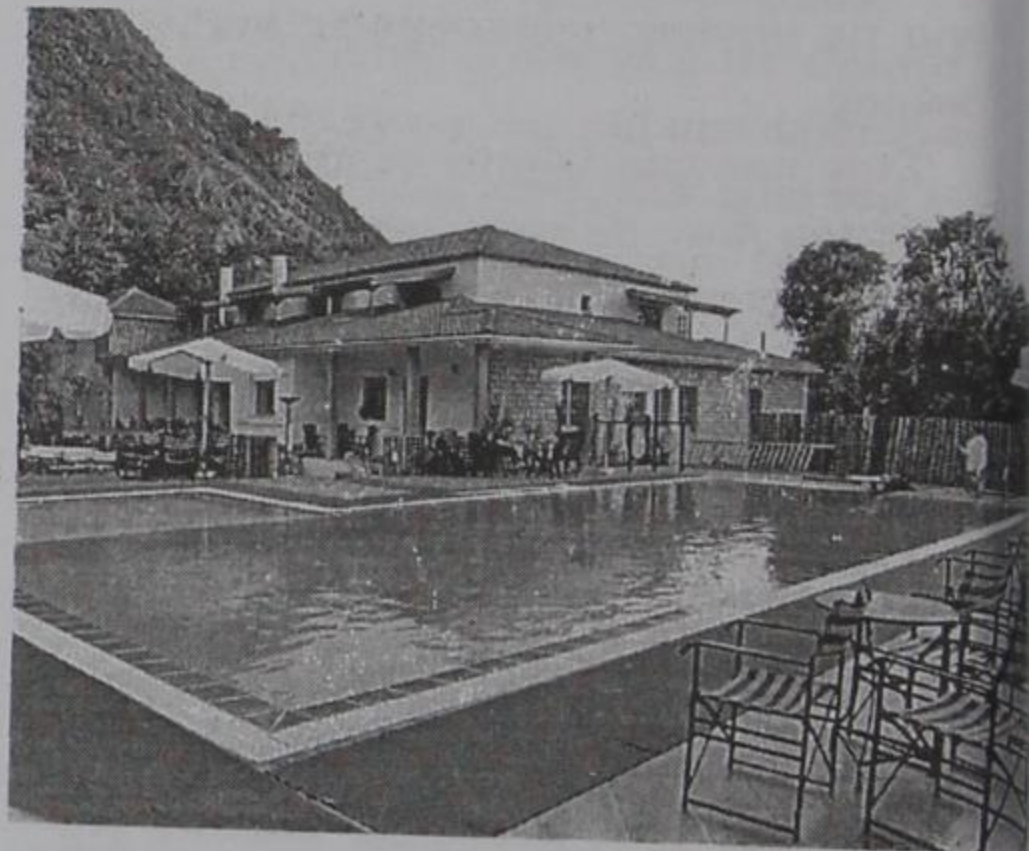

ALARM SYSTEMS

Τάσος Κορτσινόγλου
ΚΙΝ.: 093664.6868

Λ. ΛΑΥΡΙΟΥ 121, ΠΑΙΑΝΙΑ
ΤΗΛ.: 664.6868
ΤΗΛ./FAX: 664.3388

Τ.Κ. 19002, ΑΤΤΙΚΗΣ

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ "Το Γεφύρι" Με 40 κλίνες, εστιατόριο, μπάρ, θέρμανση, πάρκινγκ κλπ. Στην ειδυλλιακή τοποθεσία της γέφυρας Αΐου στην Κόνιτσα. Τηλ. 0655-23780

ΕΠΑΥΛΗ "ΑΝΤΩΝΗΣ", STUDIOS

Προς Πλατεία

Προς Γέφυρα

ΚΟΝΙΤΣΑ

ΕΠΑΥΛΗ "ΑΝΤΩΝΗΣ"

Προς Γέφυρα

Ε. Ο. ΚΟΖΑΝΗΣ - ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

0944-225347
0651-71402
0655-23618

ΚΑΤΩ ΚΟΝΙΤΣΑ ΤΗΛ. & FAX: 06510/71402

ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ ΕΞΙ ΧΡΟΝΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Κόνιτσας συμπλήρωσε το Φεβρουάριο του 2002, έξι χρόνια δημιουργικής πορείας και δράσης. Ανήκει στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, όπως και τα υπόλοιπα 17 που λειτουργούν στην ελληνική επικράτεια και είναι: της Καστοριάς, του Σουφλίου, των Ποροίων Σερρών, της Αρναίας Χαλκιδικής, του Ελευθερίου - Κορδελιού Θεσσαλονίκης, της Νάουσας, του Μουζακίου Καρδίτσας, της Μακρινίτσας, της Στυλίδας, του Θέρμου, της Ακράτας, της Κλειτορίας, της Αργυρούπολης Αττικής, της Δραπετσώνας, της Καλαμάτας, των Σπετσών και της Ζακύνθου.

Τα Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης είναι ένας καινοτόμος θεσμός που κατοχυρώνει και διευρύνει την Πε-

ριβαλλοντική Εκπαίδευση, η οποία είχε ως τώρα χαρακτήρα εθελοντικό και μόνο. Υλοποιούν προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης με θέματα από το τοπικό περιβάλλον, διάρκειας μιας έως τεσσάρων ημερών, για τα σχολεία της Πρωτοβάθμιας και της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Οργανώνουν ημερίδες, συνέδρια, επιμορφωτικά σεμινάρια, εκπαιδευτικές και επιμορφωτικές συναντήσεις ενηλίκων με θέματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Π.Ε.). Συνεργάζονται με επιστημονικά Ιδρύματα της Ελλάδας και του εξωτερικού, με στόχο την επιμόρφωση, την επιστημονική ενημέρωση και πληροφόρηση. Παράγουν έντυπο και οπτικοακουστικό υλικό. Δρουν και ενισχύουν την τοπική κοινωνία. Υποστηρίζουν τα προγράμματα Π.Ε. των σχολείων. Συντονίζουν Δίκτυα Περιβαλλο-

Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στον Εθνικό Δρυμό Βίκου - Αώου.

Σεμινάριο Εκπαιδευτικών στο Κ.Π.Ε. Κόνιτσας.

ντικής Εκπαίδευσης δηλ. κοινά θέματα με τα οποία ασχολούνται πολλά σχολεία στην Ελλάδα και το Εξωτερικό.

Στελεχώνονται από εκπαιδευτικούς Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης διαφόρων ειδικοτήτων, οι οποίοι έχουν επιμόρφωση στην περιβαλλοντική εκπαίδευση. Τα ΚΠΕ χρηματοδοτούνται από το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και Εθνικούς Πόρους, ενώ την οικονομική διαχείριση και την τεχνική υποστήριξη έχουν σε άλλα οι Δήμοι και σε άλλα το Εθνικό ίδρυμα Νεότητας.

Το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Κόνιτσας είναι κατά γενική ομολογία ένα από τα καλύτερα της χώρας και από το Σεπτέμβριο του 2001 στεγάζεται στο ανακαινισμένο τμήμα της Μαθητικής Εστίας Κόνιτσας. Είναι ένας νέος χώρος με νέες δυνατότητες δράσης,

προοπτικές και απαιτήσεις.

Στα έξι χρόνια της λειτουργίας του το ΚΠΕ Κόνιτσας έχει δεχτεί περισσότερους από 13.000 μαθητές/τριες από όλη τη χώρα, οι οποίοι έχουν ενταχθεί στα μονοήμερα, τριήμερα και τετραήμερα προγράμματά του. Στα πολυήμερα προγράμματα παρέχεται φιλοξενία στη Μαθητική Εστία Κόνιτσας. Περισσότεροι από 2.500 εκπαιδευτικοί έχουν παρακολουθήσει προγράμματα Π.Ε. ή έχουν επιμορφωθεί στα σεμινάρια του ΚΠΕ Κόνιτσας.

Η ομάδα των εκπαιδευτικών του ΚΠΕ, η οποία αποτελείται από τους: Κατερίνα Τσούβαλη, Γιάννη Οικονόμου, Αγγελική Χατζναθανασίου, Βάσω Διακοπούλου, Ιωάννα Νείλα, Γιάννη Καριοφύλη και Θωμά Λώλη, εργάζεται με μεράκι και κέφι πέρα από τα όρια των ωραρίων και

έχει διαμορφώσει ένα χώρο πράγματι μοναδικό. Παράλληλα σχεδιάζει τα προγράμματα, παράγει εκπαιδευτικό υλικό (Βιβλία, έντυπα, CD-ROM, χάρτες, φύλλα εργασίας μαθητών κ.α.) αξιοποιώντας τον εξοπλισμό, ο οποίος εξασφαλίστηκε με την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των ευρωπαϊκών κονδυλίων. Σημαντική έκδοση του ΚΠΕ Κόνιτσας αποτελεί το βιβλίο “Φύση και έργα Ανθρώπων”, το οποίο περιέχει εργασίες των εκπαιδευτικών του ΚΠΕ καθώς και εισηγήσεις επιστημόνων που συμμετείχαν σε σεμινάριά του.

Το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Κόνιτσας είναι ιδρυτικό και συντονιστικό Κέντρο του Δικτύου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης με θέμα: “Παραδοσιακοί οικισμοί και Φύση”, στο οποίο συμμετέχουν 10 Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και 53 σχολεία από όλη τη χώρα.

Τρα προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, τα οποία υλοποιούνται στο ΚΠΕ Κόνιτσας, περιλαμβάνουν θεωρητικό μέρος εντός των χώρων του Κέντρου και μελέτη πεδίου με βιωματική προσέγγιση στο φυσικό και πολιτισμικό περιβάλλον, όπου ανιχνεύεται η αδιάσπαστη σχέση ανθρώπου και φύσης.

Το ΚΠΕ Κόνιτσας εκπονεί τα εξής προγράμματα:

Εθνικός Δρυμός Βίκου-Αώου (Καθεστώς λειτουργίας εθνικών δρυμών, δα-

σικό και παραποτάμιο οικοσύστημα, γεωλογικοί σχηματισμοί, ποτάμια, μετρήσεις και έλεγχος της ποιότητας των νερών, γεφύρια και άλλα μνημεία της περιοχής, ανθρώπινες παρεμβάσεις, προβλήματα κ.ά.).

Μαστοροχώρια της Κόνιτσας (μελέτη των παραδοσιακών οικισμών και της τέχνης των παλιών μαστόρων, σχέση φύσης και οικισμού, ανθρώπινη δραστηριότητα, προβλήματα, σύγκριση παλιών και νέων οικισμών κ.ά.).

Το νερό - Το ποτάμι (Σχηματισμός ποταμών, ποτάμι και ζωή, έλεγχος της ποιότητας των νερών, χρήση και διαχείριση νερού κ.ά.).

Το δάσος (γνωριμία με το δασικό οικοσύστημα, προσφορά του δάσους στη ζωή, θετική και αρνητική παρουσία του ανθρώπου στο δάσος, προστασία του).

Ιαματικές πηγές (Γνωριμία με το γεωφυσικό περιβάλλον, χρήσεις του θερμού νερού στη σωματική και ψυχική υγεία, ιστορική εξέλιξη των λουτρών, τρόπος λειτουργίας τους, αξιοποίηση της γεωθερμίας ως ανανεώσιμης πηγής ενέργειας).

Τα προγράμματα του Κέντρου συνεχώς ανανεώνονται και βελτιώνονται ενώ παράλληλα σχεδιάζονται καινούρια, που άπτονται τοπικών και ευρύτερων περιβαλλοντικών προβλημάτων.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ Ι. ΛΑΖΟΓΙΑΝΝΗΣ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ
ΚΕΝΤΡΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΑΚΤΙΝΟΓΡΑΦΙΑΣ (RVG)

Τηλ. (0655) 22223 ΚΟΝΙΤΣΑ

Φιλοσοφία και στόχοι του προγράμματος “ΜΕΛΙΝΑ - Εκπαίδευση και πολιτισμός”

Την οργάνωση της Πειραματικής Εφαρμογής του προγράμματος ΜΕΛΙΝΑ - Εκπαίδευση και Πολιτισμός, ανέλαβαν από κοινού το ΥΠΕΠΘ, το ΥΠΠΟ και η ΓΓΛΕ. Το ΥΠΕΠΘ και το ΥΠΠΟ ανέλαβαν το σχεδιασμό και τον συντονισμό των δράσεων με την βοήθεια της Δ/σης Σπουδών Π.Ε. και την ΚΕΣ (Διυπουργικό Όργανο). Η ΓΓΛΕ ανέλαβε ως υλοποιήτης του προγράμματος.

Οι παραπάνω συνεργαζόμενοι φορείς αφού έλαβαν υπόψη τους τις εκθέσεις του ΥΠΕΠΘ (Αθήνα - Μάρτιος 1994) και της Ελληνικής Προεδρίας προς την Επιτροπή Παιδείας των χωρών της Ε.Ε. (Αθήνα-Απρίλιος 1994), τα συμπεράσματα των υπουργών Παιδείας (Βρυξέλλες Ιούνιος 1994) και των Υπουργών Πολιτισμού για το ίδιο θέμα (Ιούνιος 1994) καθώς και τα πρακτικά των Επιτροπών που συγκρότησε το ΥΠΕΠΘ στα πλαίσια του προγράμματος ΜΕΛΙΝΑ (Αθήνα Φεβρουάριος 1995) κατέληξαν στα ακόλουθα.

Οι έννοιες Εκπαίδευσης και Πολιτισμός βρίσκονται σε διαλεκτική σχέση. Η πολιτισμική πραγματικότητα προβάλλει πρότυπα ανάπτυξης, επομένως ορίζει και τα αντίστοιχα πλαίσια - πρότυπα των Εκπαιδευτικών παρεμβάσεων. Αλλά η Εκπαιδευτική πραγματικότητα διαμορφώνει στάσεις πρότυπα και αντιλήψεις, ουσιαστικές παραμέτρους της πολιτισμικής πραγματικότητας.

Το πρόγραμμα ΜΕΛΙΝΑ - Εκπαίδευση και Πολιτισμός αποβλέπει στην ανάδειξη της πολιτισμικής διάστασης στην Εκπ/ση

και την αναζωογόνηση του πυρήνα της σχολικής δράσης, με την ακατάλυτη δύναμη της τέχνης και του πολιτισμού.

Η ανάδειξη της πολιτισμικής δυναμικής της Εκπ/σης φιλοδοξεί να αποκαταστήσει μια αυθεντική επικοινωνία του παιδιού με το ιστορικό κοινωνικό και πολιτισμικό του περιβάλλον. Στο πλαίσιο αυτό η διδασκόμενη ύλη δεν αντιμετωπίζεται μόνο ως πληροφορία, αλλά ως καταγραμμένη ανθρώπινη εμπειρία, ως ερέθισμα συγκινήσεων.

Έτσι το σχολείο δεν θα καταρτίζει και δεν θα πληροφορεί απλώς το μαθητή, αλλά θα τον οδηγεί σε μια γνωστική και συναισθηματική σχέση με κάθε αντικείμενο.

Πρέπει να προβάλλεται έντονα ο επικοινωνιακός χαρακτήρας της σχέσης Επαφή-Γνώση-Έκφραση-Επικοινωνία. Το παιδί πρέπει να γνωρίζει (Γνωστική διάσταση), να μπορεί (Δεξιότητες πραγματολογική διάσταση), να νιώθει (Συγκινησιακή διάσταση). Να εκφράζεται προσωπικά, να αποζητά την επικοινωνία, να ολοκληρώνεται σε δημιουργό. Έτσι δεν θα αφομοιώνει μόνο, θα εκφράζεται, θα μιμείται, θα χαίρεται, θα κρίνει, θα υιοθετεί και θα απορρίπτει, θα ξανακούει και θα επαναπροσδιορίζει.

Ξεναγεί και ξεναγείται στο και από το έργο του. Και το έργο του θα είναι τελικά η γνώση για τον κόσμο και τον άνθρωπο.

Στους στόχους ακόμη του προγράμματος είναι και η προβολή μιας άλλης, νέας αντίληψης στον τρόπο που προσεγγίζονται και αναλύονται τα γνωστικά αντικείμενα στην εκπαίδευση.

Η αντίληψη αυτή πρέπει να αποζητά την ευχαρίστηση μέσα από τη γνώση, να αξιοποιεί την περιέργεια του παιδιού, να προβάλλει τη δημιουργικότητά του, τη βελτίωση της ικανότητάς του για επικοινωνία σ' όλα τα επίπεδα. Να στοχεύει στο διάλογο κάθε προσωπικότητας με τον εαυτό της και με τους άλλους, με το χθες, το σήμερα και το αύριο, με τις αξίες και τις ιδέες.

Η βελτίωση της ικανότητας για επικοινωνία σ' όλα τα επίπεδα είναι προϊόν της μοναδικότητας του τρόπου έκφρασης κάθε μορφής τέχνης και είναι αυτή που συμβάλλει τα μέγιστα στην ελκυστικότητα αυτής της επικοινωνίας, γιατί: Την πλουτίζει, της δίνει χρώμα, ήχο, κίνηση, εικόνα. Συνθέτει μια ατμόσφαιρα ποιότητας, πλασιώνει αισθηματικά το λόγο, ισχυροποιεί το μήνυμα, εμπλουτίζει θαυμάσια το διδακτικό ρεπερτόριο του δασκάλου. Σε επίπεδο διδακτικών στόχων είναι μια ακόμη ματιά στην επιστημονική γνώση, πιο ζεστή και πιο οικεία αλλά εξίσου διερευνητική. Τόσο προσωπική και τόσο παγκόσμια.

Η αναζήτηση επομένως της αισθητικής διάστασης της διδακτέας ύλης και η συναφής καλλιτεχνική δραστηριότητα αναδεικνύονται σε εναλλακτική διαδικασία διερεύνησης των θεμάτων της, διευρύνοντας ταυτόχρονα και σημαντικά την παιδαγωγική εμβέλεια της Τέχνης στην Εκπ/ση. Αυτό εξάλλου ήταν και το όραμα της ΜΕΛΙΝΑΣ ΜΕΡΚΟΥΡΗ όταν στις 13/10/93 αναλάμβανε το ΥΠΠΟ. Να αποχτήσουν όπως έλεγε, οι αυριανοί Έλληνες μια αισθητική φιλτραρισμένη μέσα από τη γνώση της τέχνης.

Συνοψίζοντας λοιπόν τους στόχους του προγράμματος θα καταλήγαμε ότι α) από εκπαιδευτικής πλευράς στοχεύει στην αναβάθμιση της Αισθητικής Αγω-

γής στην Εκπ/ση, μέσα από την έμφαση στις πολιτιστικές, καλλιτεχνικές πλευρές της Παιδείας, και β) από πολιτιστικής πλευράς στοχεύει στην με μια κοινή στρατηγική παρέμβασης, ευαισθητοποίηση του μαθητή στην πολιτιστική κληρονομιά, προσφέροντάς του τη δυνατότητα να γνωρίσει, να εκτιμήσει και να αγαπήσει τις ιστορικές καταβολές του με τις σύγχρονες καλλιτεχνικές μορφές έκφρασης. Γιατί "αν επιτευχθεί η ευαισθητοποίηση του παιδιού στον πολιτισμό" όπως έλεγε η ΜΕΛΙΝΑ "θα δημιουργηθεί μια άλλη κοινωνία, μια άλλη νοοτροπία, μια άλλη πολιτική".

Θα θεωρούνταν παράλειψη ή ηθελημένη απόκρυψη των κινδύνων που εγκυμονεί η πειραματική εφαρμογή του προγράμματος.

Επειδή το πρόγραμμα έχει και την ευρωπαϊκή του διάσταση εκτός από την εθνική, υπάρχει ο φόβος μήπως φορτίζοντας το μαθητή μας συναισθηματικά με τον εθνικό πολιτισμό του τον καταστήσουμε σωβινιστή. Εδώ θα πρέπει να αναζητηθεί η πλούσια συναισθηματική εθνικοπολιτιστική φόρτισή του όχι ως στείρος μηρυκασμός πολιτιστικού σωβινισμού, αλλά ως προσωπική συγκίνηση που εμπνέει "ψιθυριστή συνομιλία" με το παρελθόν και τις πολιτισμικές καταβολές (τραγούδι-μικροτεχνία).

Η Ευρώπη ήταν και είναι πολυπολιτισμική. Πρόθεση των χωρών μελών της Ε.Ε. είναι να διατηρήσει η Ευρώπη τον πολυπολιτισμικό της χαρακτήρα. Τα τελευταία όμως δείγματα (κοινό νόμισμα κοινός τύπος ταυτοτήτων - κοινή εξωτερική πολιτική κ.λ.π.) κάθε άλλο παρά στη διατήρηση του πολυπολιτισμικού της χαρακτήρα συμβάλλουν. Και όχι μόνο αυτό. Εγκυμονεί κινδύνους. Φοβόμαστε

μήπως υποβαθμιστεί η σημασία της εθνικής πολιτισμικής κληρονομιάς και ταυτότητας χάρη της ευρωπαϊκής.

Η επιλογή των 46 πρώτων σχολείων που κλήθηκαν, επιλέχθηκαν, να εφαρμόσουν το πρόγραμμα, έγινε με βάση τα γεωγραφικά διαμερίσματα, το βαθμό αστικότητας της περιοχής κλπ. εκπαιδευτικών παραμέτρων. Τα σχολεία χωρίστηκαν σε ομάδες πειραματικών περιοχών - κυττάρων, όπου στο ίδιο γεωγραφικό διαμέρισμα - περιοχή εντάχθηκαν 2 ή 3 δημοτικά σχολεία με διαφορετικές κοινωνικοπολιτικές, οικονομικές και εκπαιδευτικές μεταβλητές. Μέχρι το τρέχον σχ. έτος έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα 90 δημοτικά σχολεία από ολόκληρη τη χώρα και 2 από την Κύπρο.

Με το αριθ. πρωτ. 1068/25-8-95 Επείγον έγγραφο του 3ου Γραφείου μας γίνονταν γνωστό ότι με το Φ 8/868/Γ1/985/8-8-95 έγγραφο του ΥΠΕΠΘ το σχολείο μας είχε επιλεγεί για την εφαρμογή του νέου πιλοτικού προγράμματος ΜΕΛΙΝΑ - Εκπ/ση και Πολιτισμός.

Οι παρεμβάσεις και το δεκαετές χρονοδιάγραμμα των δράσεων του προγράμματος σύμφωνα με τις εισηγητικές εκθέσεις, συμπεράσματα και πρακτικά ευρωπαϊκά και εθνικά, αναπτύσσονται σε δυο επίπεδα. Εθνικό και Ευρωπαϊκό.

Σε εθνικό επίπεδο έγιναν μελέτες δυνατοτήτων παρέμβασης στο χώρο της προσχολικής αγωγής. Στο χώρο της Α/θμιας Εκπ/σης αναπτύχθηκαν μαθήματα ειδικότητας και αναζητήθηκαν δυνατότητες παρέμβασης της Αισθητικής Αγωγής σ' όλα τα μαθήματα.

Στο Γυμνάσιο προτάθηκε η ενίσχυση και ανάπτυξη των μαθημάτων ειδικότητας και η δυνατότητα κατασκευής διδ. υλικού

συμπληρωματικό των σχολικών εγχειριδίων, που να δίνει όπου είναι δυνατόν, την πολιτιστική διάσταση των άλλων μαθημάτων (Ιστορίας, Μαθηματικά, Θρησκευτικά). Παράλληλα να έχουμε τη δημιουργία των πρώτων σχολικών μονάδων τέχνης (εικαστικών, χορωδίας, ορχήστρας, θεάτρου).

Στα Λύκεια οι παρεμβάσεις θα είναι ανάλογες με τον τύπο Λυκείου.

α. Γενικά Λύκεια (Αρχαία τραγωδία - Θέατρο - Εικαστικά Μοντέρνος χορός, Μουσική, Φωτογραφία, Video, Λογοτεχνίας, Δημοσιογραφία. Έμφαση στα οπτικοακουστικά μέσα Computer - Graphics Desing.

β. Τεχνικά-Επαγγελματικά Λύκεια: Έμφαση στις γραφικές τέχνες.

γ. Εκκλησιαστικά Λύκεια. Έμφαση στη Βυζαντινή αγιογραφία και Μουσική

Η παρέμβαση στην Ανώτερη και Ανώτατη Εκπ/ση θα αφορά τους παρακάτω τομείς.

α. Ενίσχυση πανεπιστημιάδων.

β. Καθιέρωση ειδικών μαθημάτων στα Τμήματα Μουσικών και Θεατρικών σπουδών και στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών που ειδικεύουν την τέχνη τους στην Παιδική ηλικία.

γ. Εμπλουτισμό των προγραμμάτων των Παιδαγ. Τμημάτων και των τμημάτων που καταρτίζουν Καθηγητές Δευτεροβάθμιας σε μαθήματα Τέχνης και Πολιτισμού.

Αυτές είναι οι παρεμβάσεις και το χρονοδιάγραμμα των δράσεων του προγράμματος σε εθνικό επίπεδο.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο οι δράσεις του προγράμματος ολοκληρώνονται στις ακόλουθες τρεις δράσεις.

α. Μελέτη για τη λειτουργία του Εθνικού Τμήματος στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη 2 Γυμνασίων και 2 Λυκείων

στα πλαίσια του προγράμματος ΕΝΑΣ που αφορά το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Σχολείων των Τεχνών.

β. Μελέτη για την ουσιαστική παρέμβαση των καλλιτεχνικών μαθημάτων στα σχολεία Ειδικής Αγωγής. Χρησιμοποίηση της σύγχρονης τεχνολογίας. (πρόγραμμα ΑΚΤΙΝΑΣ) και

γ. Μελέτη για παρέμβαση στο χώρο της Εκπ/σης των Ελληνοπαίδων του εξωτερικού (πρόγραμμα ΝΟΣΤΟΣ). Στα σχολεία αυτά δύνεται η δυνατότητα πειραματισμού σε πολυπολιτισμικά μοντέλα διδασκαλίας.

Οι παρεμβάσεις του προγράμματος αγκαλιάζουν ευρύτερα την τοπική κοινωνία, κάθε χώρο πολιτισμικής αναφοράς στην περιοχή και φέρνουν σ' επαφή μαθητές και καλλιτέχνες και δεν περιορίζονται μόνο στο σχολικό χώρο. Ενδιαφέρονται ασυμμετρικά και αναπτύσσουν τους τομείς της Αισθητικής Αγωγής στην Ελληνική εκπ/ση. Ενδιαφέρονται να αναπτύξουν μια έντονη ατμόσφαιρα πολιτισμού σε κάθε έκφραση της σχολικής ζωής.

Το πρόγραμμα στοχεύει μεταξύ άλλων στην επιμόρφωση και εμπύκωση δασκάλων και καθηγητών στην αισθητική διάσταση της Εκπαιδευτικής Διαδικασίας. Η επιμόρφωση είναι πολύμορφη και γίνεται σε επάλληλους κύκλους (εισαγωγικά κατά τη διάρκεια και κατά το τέλος της σχολικής περιόδου). Στόχος της επιμόρφωσης είναι να καταστήσει το δάσκαλο όχι ικανό χειριστή υλικών αλλά γνώστη των μεθόδων και εξερευνητή των μέσων, που θα πρέπει να χρησιμοποιήσει προκειμένου να πετύχει τους επιμέρους διδακτικούς στόχους. Στόχους που αποβλέπουν στο να χαρακτηρίζεται η παιδεία μας από ποιότητα που αναζη-

τά ο νέος άνθρωπος. Έτσι θα καταστήσουμε το σχολείο μας φιλόξενο, κέντρο ζωής των νέων ανθρώπων και την εκπαίδευση επίκεντρο της καθημερινής δραστηριότητας στην κοινωνία μας.

Οι στόχοι της επιμορφωτικής διαδικασίας πιστεύουμε ότι επετεύχθησαν σε μεγάλο βαθμό και αφορούσαν

- στη διαμόρφωση θετικής στάσης του δασκάλου ως προς το ρόλο του.

- στην ανάδειξη της πολιτισμικής συνιστώσας όλων των μαθημάτων του αναλυτικού προγράμματος.

- στη διαμόρφωση θετικής στάσης ως προς τη χρήση σύγχρονων διδακτικών μεθόδων.

- στην καλλιέργεια πνεύματος συνεργασίας μεταξύ διευθυντών, Σχολικών Συμβούλων, δασκάλων ειδικότητας και δασκάλων τάξεων.

- στη διαμόρφωση θετικής στάσης και ικανότητα χρήσης πολλαπλού εκπαιδευτικού υλικού και εποπτικών μέσων.

Το πρόγραμμα διατηρεί την πειραματική εφαρμογή στην Α/θμια Εκπ/ση για μια εξαετία, διευρύνοντας τα δείγματα σε 92 σχολεία. Ωστόσο οι προοπτικές του προγράμματος στη διαδικασία της γενίκευσης, πιστεύουμε ότι δεν μπορεί να είναι ισόποση και ισόχρονη και ότι δεν θα ακολουθήσει τους ίδιους ρυθμούς. Μπορεί όμως να γίνει μ' άλλους συντελεστές διερεύνησης για κάθε εφαρμογή.

Έχοντας μια εμπειρία εφαρμογής από 1-6 χρόνια και τις αξιολογήσεις του προγράμματος για κάθε σχολικό έτος μπορούμε με σιγουριά και χωρίς να ωραιοποιούμε τις δράσεις του προγράμματος, να αποφανθούμε για όλες τις θεματικές ενότητες της εφαρμογής.

Παν. Ντεντόπουλος

ΚΑΡΚΙΝΟΣ ΤΟΥ ΜΑΣΤΟΥ

Πρόγνωση - Η καλύτερη Θεραπεία

Επιμέλεια: ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Π. ΜΑΛΙΑΚΑΣ
Τεχν. Ραδιολόγος - Ακτινολόγος

Ο καρκίνος του μαστού αποτελεί την συχνότερη κακοήθη πάθηση της γυναίκας στην Ευρώπη και την Αμερική, την τελευταία δε πεντηκονταετία και την κύρια αιτία θανάτου της. Στη χώρα μας, σύμφωνα με στατιστικές έρευνες που διεξάγονται, περισσότερες από 3.000 γυναίκες προσβάλλονται κάθε χρόνο από καρκίνο του μαστού. Επιπλέον το 12% των νέων περιπτώσεων κακοηθών όγκων, αφορά τον καρκίνο του μαστού.

Όπως για όλες τις μορφές κακοηθών όγκων, έτσι και για τον καρκίνο του μαστού, δεν έχουν διευκρινισθεί τα αίτια που τους προκαλούν. Στις μέρες μας όμως, μετά από συστηματικές επιδημιολογικές μελέτες και στατιστικές έρευνες, οι επιστήμονες μελέτησαν ένα σύνολο παραγόντων που επηρεάζουν την εκδήλωση και εξέλιξη της νόσου, και βάσει του οποίου κατάτασσαν ορισμένες γυναίκες στην ομάδα υψηλού κινδύνου (High Risk Group) ανάπτυξης καρκίνου του μαστού.

Οι κυριότεροι από τους παράγοντες αυτούς είναι οι ακόλουθοι:

1. **Το Φύλο:** Η αναλογία εμφάνισης καρκίνου του μαστού στις γυναίκες ως προς τους άνδρες είναι 99:1

2. **Η Ηλικία:** Δεν έχουμε εμφάνιση καρκίνου του μαστού πριν την εφηβεία. Η μεγαλύτερη συχνότητα της νόσου παρουσιάζεται μεταξύ 45-55 ετών.

3. **Τόπος Διαμονής:** Οι περιβαλλοντολογικές επιδράσεις (μόλυνση περιβάλλοντος κ.τ.λ.) σχετίζονται με την γε-

ωγραφική κατανομή της νόσου. Ο καρκίνος του μαστού 6-7 φορές μεγαλύτερος στους Δυτικούς Πληθυσμούς σε σχέση με την Ασία και την Αφρική.

4. **Διατροφή:** Η διατροφή πλούσια σε λίπος έχει συσχετιστεί με την εκδήλωση της νόσου. Οι παχύσαρκες γυναίκες εμφανίζουν σε μεγαλύτερη συχνότητα καρκίνο του μαστού.

5. **Οικογενειακό Ιστορικό:** Θεωρείται ως ο σημαντικότερος παράγοντας κινδύνου ανάπτυξης καρκίνου του μαστού. Ο βαθμός κινδύνου εξαρτάται από τον αριθμό των πασχόντων ασθενών Α΄ βαθμού συγγένειας (μητέρα, αδελφές, θυγατέρες), από το αν η νόσος ήταν αμφοτερόπλευρη (και στους δύο δηλ. μαστούς) ή όχι και αν εμφανίστηκε πριν ή μετά την εμμηνόπαυση.

6. **Ιστορικό Θεραπείας Καρκίνου του Μαστού:** Οι γυναίκες που έχουν υποβληθεί σε θεραπεία για καρκίνο στον ένα μαστό, έχουν αυξημένο κίνδυνο εμφάνισης νέου κακοήθους όγκου στο δεύτερο μαστό.

7. **Ιστορικό Ύπαρξης άλλου Καρκίνου:** Οι γυναίκες που έχουν υποβληθεί σε θεραπεία για καρκίνο άλλου οργάνου (κυρίως ενδομητρίου, παχ. εντέρου και σιελογόνων), έχουν αυξημένο κίνδυνο προσβολής από καρκίνο του μαστού.

8. **Έμμηνος Ρύση:** Πρώιμη έναρξη της εμμήνου ρύσεως (11-12 ετών) και καθυστερημένη εμμηνόπαυση (μετά τα 55) έχει συνδυαστεί με τον κίνδυνο ανάπτυξης καρκίνου του μαστού.

9. Τοκετός. Η ηλικία της γυναίκας κατά τον πρώτο τελειόμηνο τοκετό, έχει συσχετιστεί με την συχνότητα εμφάνισης της νόσου. Όσο μικρότερη είναι η ηλικία της γυναίκας, όταν αυτή τεκνοποιεί για πρώτη φορά, τόσο μεγαλύτερη είναι η προστατευτική επίδραση του τοκετού έναντι της νόσου, στην μετέπειτα ζωή της. Αντίθετα η τεχνητή διακοπή της εγκυμοσύνης (έκστρωση κ.τ.λ.), ιδιαίτερα κατά το πρώτο τρίμηνο της κύσεως, αποτελεί επιβαρυντικό παράγοντα. Τέλος σημειώνεται ότι οι γυναίκες που δεν έχουν τεκνοποιήσει έχουν διπλάσιο κίνδυνο να εμφανίσουν καρκίνο του μαστού, έναντι των γυναικών που έχουν τεκνοποιήσει.

10. Θηλασμός: Πρόσφατες έρευνες επισημαίνουν ότι ο θηλασμός για μακρύ χρονικό διάστημα (πάνω από 6 μήνες) μειώνει στο ήμισυ τον κίνδυνο εμφάνισης καρκίνου του μαστού.

11. Λήψη Ορμονών: Η λήψη οιστρογόνων πριν ή μετά την εμμηνόπαυση και ιδιαίτερα μετά την ηλικία των 60 ετών, θεωρείται επιβαρυντικός παράγοντας.

12. Ψυχική Ένταση (Stress): Η ψυχική ένταση της γυναίκας, κατάσταση που χαρακτηρίζει τους ρυθμούς της σύγχρονης ζωής, θεωρείται επιβαρυντικός παράγοντας ανάπτυξης καρκίνου του μαστού.

Εκτός από όσα αναφέραμε ανωτέρω επιγραμματικά, υπάρχουν και άλλοι παράγοντες που έχουν συσχετισθεί με την εμφάνιση και ανάπτυξη του καρκίνου του μαστού. Τέτοιοι θεωρούνται η λήψη αντισυλληπτικών ορισμένων κατηγοριών, η κατανάλωση αλκοόλ και καπνού, το ύψος, κοινωνικοοικονομικοί παράγοντες, το μορφωτικό επίπεδο της γυναίκας κ.α.π.

Στη μάχη ενάντια του καρκίνου του

μαστού, αλλά και κάθε κακοήθους νεοπλασίας γενικότερα, σημαντικό ρόλο διαδραματίζει η πρόληψη. Τα τελευταία χρόνια έχει δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα στον τομέα αυτό της ενημέρωσης και εκπαίδευσης του πληθυσμού για την πρόληψη της νόσου και την αποφυγή της “καρκινοφοβίας” που αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα στον αγώνα για τον έλεγχο της νόσου. Στην πατρίδα μας έχουν εφαρμοστεί στο παρελθόν διάφορα προγράμματα μαζικού ελέγχου του πληθυσμού. Βέβαια οι δυσκολίες και τα προβλήματα ήταν αρκετά και οι σχέσεις κόστους / ωφέλειας όχι ιδιαίτερα ικανοποιητικές. Εν τούτοις μελετώνται και εφαρμόζονται συνεχώς νέα προγράμματα που σκοπό έχουν να βελτιώσουν τη σχέση κόστους / ωφέλειας αλλά και δώσουν τις καλύτερες δυνατές λύσεις στα προβλήματα που ανακύπτουν. Ένα τέτοιο πρόγραμμά εφαρμόζεται και στην Ελλάδα από την Ελληνική Ογκολογική εταιρία στα πλαίσια του προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης “η Ευρώπη κατά του Καρκίνου”.

Η γνώση εκ μέρους των γυναικών των παραγόντων υψηλού κινδύνου και η αποφυγή όσων απ’ αυτών είναι δυνατό, θα μειώσει την επίδραση της νόσου. Η αποφυγή της παχυσαρκίας, η μείωση της λήψης λιπαρών τροφών, οινοπνεύματος, και η αποφυγή του καπνίσματος καθώς και η ελαχιστοποίηση των ιατρογενών παραγόντων (ακτινοβολίας, χρήση φαρμακευτικών ουσιών, ορμονών κ.τ.λ.) συντελούν στην μείωση της πιθανότητας εμφάνισης της νόσου.

Η πρώιμη διάγνωση μιας κακοήθειας προσφέρει την δυνατότητα της πρώιμης αντιμετώπισης και της μεγαλύτερης επι-

βίωσης.

Είναι πολύ σημαντικό για κάθε γυναίκα, από την δεύτερη κιόλας δεκαετία της ζωής της, να αρχίσει να αυτοεξετάζεται. Έτσι εξοικειώνεται με την ανατομική της κατασκευή και μπορεί εύκολα να αναγνωρίσει τυχούσες ανωμαλίες ώστε να απευθυνθεί εγκαίρως στον γιατρό της. Η αυτοεξέταση αυτή συνιστάται να γίνεται κάθε μήνα, 5-6 ημέρες μετά τον κύκλο της κάθε γυναίκας.

Η μαστογραφία, (η οποία σήμερα αποτελεί μια ασφαλή μέθοδο ελέγχου του μαστού δεδομένου ότι η έκθεση σε ακτινοβολία στους σύγχρονους μαστογράφους είναι της τάξης των 0,25 rad), συνιστάται σε ετήσια περιοδική εφαρμογή σε γυναίκες μετά την ηλικία των 50 ετών.

αλλά και σε γυναίκες που ανήκουν στην ομάδα υψηλού κινδύνου και έχουν υπερβεί το 35ο έτος της ηλικίας τους.

Εν κατακλείδι υπογραμμίζουμε την αναγκαιότητα της σωστής ενημέρωσης και της πρόληψης σε ό,τι αφορά και τον καρκίνο του μαστού. Η άποψη "καλύτερα να μην γνωρίζω τι μου συμβαίνει" έχει πάντοτε ένα αποτέλεσμα, την απώλεια. Η πρόληψη και η πρώιμη αντιμετώπιση της νόσου είναι οι παράγοντες που συντελούν στην αποκατάσταση της υγείας μας. Και να μην ξεχνάμε ότι η μάχη ενάντια και σ' αυτή την "μάστιγα" έχει δύο δυνατούς συμμάχους: το γενναίο φρόνημα και την πίστη μας στην αγάπη του Θεού!

Αδελφότητα Λυκόρραχης Αθηνών

Στο Δημαρχείο Καλλιθέας έγινε στις 3 Φλεβάρη η Γενική Συνέλευση της Αδελφότητας.

Ο Πρόεδρος καλωσόρισε όλους τους χωριανούς και ευχήθηκε καλή πρόοδο και χρόνια πολλά.

Παραβρέθηκε στην συνάντηση και ο δημοτικός σύμβουλος Δήμου Μαστοροχωρίων Φασούλης Χρήστος.

Έγινε ο απολογισμός της θητείας του Δ.Σ. και σε συνέχεια ακολούθησαν αρχαιρεσίες για ανάδειξη νέου Διοικητικού Συμβουλίου.

Για το νέο Δ.Σ. και την εξελ/κή Επιτροπή επιλέχτηκαν οι παρακάτω:

Σδούκος Π. Δημήτρης
Νούτσος Θ. Ανδρέας

Νούτσος Π. Νικόλαος
Σδούκου Γ. Βασιλική
Καρανίκα Θ. Βαγγελιώ
Νούτσος Κ. Δήμος
Ηλιοδρομίτη Ι. Σταυρούλα
Φασούλης Γ. Μιχάλης
Σδούκος Γ. Χρήστος

Αφού τελείωσε η Γενική Συνέλευση, στη συνέχεια έγινε η κοπή της πίτας.

Το φλουρί της πίτας κέρδισε η εγγονή της Σδούκου Α. Θεοδώρας η Ευγενία Μέλλιου και θα λαμβάνει το περιοδικό "Κόνιτσα" για το έτος 2002.

Σδούκος Δημήτριος
Αθήνα 13-2-02

Η ΠΙΤΑ ΤΟΥ Ε.Ο.Σ. ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Την Κυριακή 13/1 ο Ορειβ. Σύλλογος Κόνιτσας πραγματοποίησε εκδρομή στο χιονοδρομικό κέντρο Βασιλίτσας όπου έκοψε την πίτα του. Το φλουρί το πέτυχε η Ντίνα, κόρη του Σωτήρη Λάκκα. Το λεωφορείο του ΚΤΕΛ με οδηγό τον Αποστόλη Κέντρο ξεκίνησε πρωί πρωί από το χώρο του Δημαρχείου και περνώντας από τα όμορφα χωριά της Λάκκας Αώου έφτασε στο Δίστρατο, το μεγαλύτερο χωριό της Λάκκας.

Τα μέλη και οι φίλοι του Συλλόγου είχαν την ευκαιρία να θαυμάσουν στη διαδρομή τις δαντελωτές κορφές της Τύμφης που ήταν κάτασπρες από τα χιόνια. Φτάνοντας στη Βασιλίτσα ο Πρόεδρος του Συλλόγου Σ. Τουφίδης έκοψε την πίτα ευχόμενος στα μέλη του Συλλόγου "καλή χρονιάς με πολλές εκδρομές στα βουνά".

Κατόπιν, μικροί και μεγάλοι δοκίμασαν το ζεστό σαλέπι και τα μεζεδάκια με το ρακί στην εξυπηρετική καντίνα του Κώστα Μπάρμπα.

Τα παιδιά ασχολήθηκαν με το σκί και οι μεγάλοι έκαναν πορεία μέχρι τη Γρεβενιώτικη πλευρά της Βασιλίτσας όπου ανέβηκαν στα καρεκλάκια του τελεφερίκ που τους μετέφεραν ως την κορυφή απ' όπου θαύμασαν την απεραντοσύνη των βουνών μας.

Με τη λιακάδα της μέρας και την καλή ατμόσφαιρα φαίνονταν καθαρά οι ορεινοί όγκοι του Ολύμπου, των Χασίων, των περιών του Βίτσι της Τύμφης και όλων των άλλων βουνών της περιοχής.

Επιστρέφοντας το απόγευμα για την Κόνιτσα, το λεωφορείο, οι επιβάτες σταμάτησαν στο Δίστρατο όπου έφαγαν με όρεξη πέστροφες και ψητά στις ψησταριές του χωριού.

Όλοι έμειναν ευχαριστημένοι από την περιποίηση και συνιστούμε σε όσους περάσουν από το Δίστρατο να διαπιστώσουν "ιδίους όμμασι" του λόγου το αληθές.

Το βράδυ γυρίσαμε στην Κόνιτσα ευχαριστημένοι από την πετυχημένη εκδρομή του Συλλόγου, ευχαριστημένοι από την άψογη συμπεριφορά του οδηγού του λεωφορείου, αλλά και με κάποιες δυσάρεστες εντυπώσεις από την κατάσταση του δρόμου.

Τόσα χρόνια και η πολυετία, ενώ σπαταλεί εκατομμύρια για "φιέστες" και άσκοπα έργα, δεν μπορεί να αποτελειώσει το κομμάτι του δρόμου Άρματα-Δίστρατο (10 χλμ.!).

Και κάτι ακόμα για τους κατοίκους του Διστράτου. Στον πάνω μαχαλά, τηρουμένων των αναλογιών, βελτιώθηκε επιτέλους ο δρόμος, ας βελτιωθεί και ο υπόλοιπος. Επιτρέπεται να βάζει αλυσίδες το λεωφορείο μόλις μπαίνουμε στο χωριό γιατί είναι παγωμένος ο δρόμος; Ας παραχωρήσουν οι κάτοικοι και μισό μέτρο από τα κηπάρια τους για διευκόλυνση των επισκεπτών, αλλά κι αυτών των ίδιων. Τα χωριά μας ρημάζουν, θέλουμε να 'ρχεται κόσμος να τα ζωντανέψουν.

Ζωντάνια όμως χωρίς δρόμους δε γίνεται...

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΑΔΙΩΤΩΝ «Ο ΣΜΟΛΙΚΑΣ»

Μεγάλη επιτυχία σημείωσε ο χορός του Συλλόγου Παδιωτών «Ο ΣΜΟΛΙΚΑΣ» που πραγματοποιήθηκε στην Λάρισα στις 16-02-2002 στο οικογενειακό Κέντρο της πόλης ΙΣΤΟΣ. Η Προσέλευση των πατριωτών ήταν πολύ μεγάλη. Η αίθουσα κατακλύσθηκε από Παδιώτες των Αθηνών, της Δράμας, των Σερρών, των Ιωαννίνων, της Θεσσαλονίκης, και φυσικά της Λάρισας. Το χορό του Συλλόγου τίμησε με την παρουσία του ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λαρίσης κ. Ιγνάτιος. Ο οποίος ευλόγησε την βασιλόπιτα και μίλησε με λόγια επικοδομητικά για τα μέλη του Συλλόγου. Στη συνέχεια τον λόγο έλαβε ο πρόεδρος του Συλλόγου Παδιωτών κ. Λιούσκας Αλκιβιάδης ο οποίος ευχαρίστησε τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη

κ. Ιγνάτιο, τον πρόεδρο του πανηπειρωτικού συνδέσμου Λάρισας κ. Μπέκο Βασίλειο, τον Αντιπρόεδρο της πανηπειρωτικής ένωσης Δράμας κ. Κουφό Νικόλαο, καθώς και όλους τους πατριώτες για την μεγάλη συμμετοχή τους. Αναφέρθηκε επίσης στο έργο και το σκοπό του συλλόγου.

Κατά τη διάρκεια της χοροεσπερίδας έγινε η κλήρωση των λαχνών που υπήρχαν πολλά και πλούσια δώρα. Στην συνέχεια άναψε το γλέντι με την ορχήστρα του Μιχάλη Πανουσάκου. Το γλέντι κράτησε μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες. Όλοι οι παρευρισκόμενοι φεύγοντας πήραν και από ένα μπουκάλι κρασί δώρο του Συλλόγου ως ανάμνηση της χοροεσπερίδας. Και ανανέωσαν όλοι το ραντεβού για του χρόνου.

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

**ΚΟΠΗ ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΑΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

Οι άσχημες καιρικές συνθήκες δεν εμπόδισαν τις οικογένειες των Ηπειρωτών και Βορειοηπειρωτών της Θεσσαλονίκης να τηρήσουν για άλλη μια χρονιά το έθιμο κοπής της βασιλόπιτας της Ηπειρωτικής Εστίας Θεσσαλονίκης.

Παρουσία του Δημάρχου Θεσσαλονίκης κ. Παπαγεωργόπουλου και των Ηπειρωτών Αντιδημάρχων κ.κ. Δημητρίου και Κολοβού, του εκπροσώπου της Γενικής Αστυνομικής Διεύθυνσης Θεσσαλονίκης συμπατριώτη κ. Μαργαρίτη, μελών των διοικήσεων των Σωματείων της πόλης μας, ο εκπρόσωπος του Παναγιωτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Παυτολεμήμονος του Β΄, Μέγας Πρωτοπρεσβύτερος συμπατριώτης Δημήτριος Βακάρος ευλόγησε την πίτα την οποία έκοψε ο πρόεδρος της Η.Ε.Θ. κ. Καυκιάς.

Στην εκδήλωση τα μέλη του παιδικού χορευτικού έψαλαν τα ηπειρωτικά κάλατα.

Ο Δήμαρχος Θεσσαλονίκης συνεχάρη την Η.Ε.Θ. για την πολύπλευρη δραστηριότητα που αναπτύσσει στην πόλη της Θεσσαλονίκης και ο πρόεδρος της Η.Ε.Θ. τον ευχαρίστησε για την οικονομική ενίσχυση του Δ.Θ. υπέρ αποπεράτωσης του Πνευματικού Κέντρου της Η.Ε.Θ. στην Κάτω Τούμπα.

Τα συγχαρητήρια και τις ευχαριστίες των Ηπειρωτών εξέφρασε προς τον Ρουφιώτη ευεργέτη της Η.Ε.Θ. κ. Πέτρο Μπετζούνη, ο π. Βακάρος ευχόμενος η ευλογία του Κυρίου να του δίδει δύναμη

να συνεχίσει την παράδοση των Ηπειρωτών ευεργετών.

ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ

Με σκοπό την ενίσχυση της Τράπεζας Αίματος της Ηπειρωτικής Εστίας Θεσσαλονίκης που λειτουργεί στο Νοσοκομείο ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ Φοίνικα Θεσσαλονίκης έγινε στα γραφεία της Ηπειρωτικής Εστίας την Κυριακή 20/1/2002 η καθιερωμένη αιμοδοσία.

Το Δ.Σ. ευχαριστεί τους αιμοδότες και ενημερώνει ότι όποιος έχει τη δυνατότητα και την διάθεση να προσφέρει αίμα, μπορεί να απευθυνθεί στην υπηρεσία αιμοδοσίας του Νοσοκομείου ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ και να πράξει το ανθρωπιστικό του χρέος.

Η “ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ” ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΜΑΝΑ ΤΟΥ ΧΛΩΜΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

Ιστορική ημέρα για την Ηπειρωτική εστία Θεσσαλονίκης μπορεί να χαρακτηριστεί η 21/1/2002, γιατί υλοποιήθηκε η επιθυμία χρόνων να υιοθετήσει το Χλωμό Πωγωνίου Αργυροκάστρου, τόπο καταγωγής του ιδρυτή της Η.Ε.Θ. Περικλή Βιζουκίδη.

Αντιπροσωπεία από το Χλωμό, που την αποτελούσαν ο πρόεδρος της Κοινότητας κ. Ηρακλής Παναγιώτης και τα μέλη του Κοινοτικού Συμβουλίου κ.κ. Σπύρος Λάμπρος, Σπύρος Ζέρβας, Κώστας Τσελεμέγκος, ήρθαν στην Θεσσαλονίκη,

όπου υπογράφηκε το πρωτόκολλο υιοθεσίας και παραδόθηκε από την Η.Ε.Θ. η μαρμάρινη πλάκα και η προσωπογραφία του Βιζουκίδη που θα τοποθετηθούν προς τιμήν του στην στήλη που κατασκεύασαν οι Χλωμιώτες στον αυλόγυρο της εκκλησίας της Αγίας Παρασκευής στο χωριό τους.

Έναν αιώνα μετά την γέννησή του ο Περικλής Βιζουκίδης επιστρέφει στα πατρίδα εδάφη.

Οι συγχωριανοί του που έχουν την τιμή, ο σοφός άνδρας με την επιστημονική, κοινωνική, εθνική δράση και προσφορά, να είναι ρίζα από το ιερό χώμα του Πωγωνίου, συγκινημένοι υποσχέθηκαν ότι θα τιμούν την μνήμη του, το έργο και το όνομά του, τώρα που αξιώθηκαν να γνωρίσουν την φυσιογνωμία του 20ου αιώνα που τιμά το χωριό τους.

Η Η.Ε.Θ. ως ελάχιστο δείγμα τιμής

και ευγνωμοσύνης στη μνήμη του ιδρυτή της θα προσφέρει στους εναπομείναντες κατοίκους του Χλωμού κάθε υλική προσφορά και ηθική συμπαράσταση, προκειμένου το Χλωμό να ζωντανέψει και να γίνει κέντρο αναφοράς για την ανάπτυξη και την ευημερία του, έτσι ώστε να γυρίσουν πίσω όσοι το εγκατέλειψαν και να βοηθήσουν στο να γίνει χωριό -πρότυπο για την ευρύτερη περιοχή του Πωγωνίου.

Η πρώτη γνωριμία του Δ.Σ. με τους δημογέροντες του Χλωμού ολοκληρώθηκε με δείπνο και τραγούδια από τους Χλωμιώτες που ζουν στην Θεσσαλονίκη, οι οποίοι με εξαιρετική δεξιοτεχνία απέδωσαν τα πολυφωνικά τραγούδια του χωριού τους, αποδεικνύοντας ότι η νοσταλγία και ο πόνος είναι συναισθήματα έντονα και οδηγοί τους για την προσπάθεια όλων να ξαναγεννηθεί το Χλωμό.

	<h2>Pension</h2> <p>ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ ΜΕ ΑΤΟΜΙΚΟ ΜΠΑΝΙΟ, ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΠΑΡΚΙΝΓ</p> <p>Δεμερτζίδης Ευάγγελος</p> <p>ΕΘΝΙΚΗ ΟΔΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ - ΚΟΖΑΝΗΣ ΤΗΛ: 0655-22867, ΚΟΝΙΤΣΑ</p>
--	---

ΕΘΝΙΚΗ
Η ΠΡΩΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

Ιωάννης Δ. Ευθυμίου
Διευθυντής
Ομάδας Πωλήσεων

ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ Α.Ε

Δ/νση Γραφείων : Μοναστηρίου 109 - 546 27 Θεσσαλονίκη

Τηλ. Κέντρο : 0310-553 422 Fax : 0310-553 764

Κιν. 0977-463 008

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΕΤΟΣ 1883 ΕΩΣ ΤΟ 1983

(συνέχεια από το προηγούμενο)

Τον Ιανουάριο 1888 το νέο Συμβούλιο εζήτησε από το παλαιό Δ.Σ. να αναλάβει τη Διοίκηση της Αδελφότητας, αλλά μετά από μερικές συζητήσεις εκπροσώπου των δύο μερών πάλιν εματαιώθη αυτή. Την 27 Μαρτίου 1888 τα μέλη του νέου Δ.Σ. απεφάσισαν να συγκαλέσουν έκτακτη συγκέντρωση δια ψηφοφορία και εκλογή Συμβουλίου. Προς τούτο εκρησιμοποίησαν και σφραγίδα της Αδελφότητας. Τα ανωτέρω κατήγγειλε με Έκτακτη Εγκύκλιό του το Παλαιό Συμβούλιο. Επίσης κατήγγειλε ως άκυρη και την γενομένη κατά την 20 Μαρτίου 1888 αναθεώρηση του Κανονισμού.

Το Συμβούλιο του 5ου έτους (χρήσεως 1887-1888) συνεκάλεσε Γεν. Συνέλευση των μελών της Αδελφότητας την 27 Μαρτίου 1888 δια να λογοδοτήσει επί των πεπραγμένων του. Εν πρώτοις παρέθεσε αναλυτικά τα αποτελέσματα της εκλογής του της 5 Μαΐου 1887. Το Συμβούλιο τούτο κατά την γνώμη του Καθηγητού του Εθν. Πανεπιστημίου κ. Π. Παπαρηγοπούλου (που του εζητήθει και εδόθη εγγράφως) ορθά εξελέγη και το παλαιό Συμβούλιο έπρεπε να παραδώσει το αρχείο και την σφραγίδα και να αποχωρήσει, εις περίπτωση δε αρνήσεώς του δεν έχει κανένα κύρος. Το νεοεκλεγέν Συμβούλιο έχει αυτομάτως την ευθύνη της διοικήσεως της Αδελφότητας, το δε παλαιό ημπορούσε να διωχθεί δια

την κατακράτηση της σφραγίδας και του αρχείου. Εις την Συνέλευση αυτή έγινε από το νέο Συμβούλιο απολογισμός των εσόδων και εξόδων όλων των ετών και ειδικώτερα της χρήσεως του 5ου έτους.

Από τις εκλογές που έγιναν τότε εξελέγει το Δ.Σ. του έτους 1888-1889 με Πρόεδρο τον κ. Δ. Χασιώτη, Αντιπρόεδρο τον κ. Απ. Στράτο, Γραμματέα τον Ν. Οικονόμου και Ταμία τον κ. Ρίζο Ζήκο.

Το Συμβούλιο αυτό εργάσθη με ζήλο και ομόνοια. Η αντιδικία που υπήρχε μεταξύ των πατριωτών και κυρίως μεταξύ του παλαιού και νέου Συμβουλίου έληξε την 6 Νοεμβρίου 1888 με την σύταξη και υπογραφή πρακτικού (που το υπέγραψαν όλοι) και σύμφωνα με αυτό έγινε την 26 Νοεμβρίου η παράδοση του αρχείου και όλων των διαχειριστικών στοιχείων της Αδελφότητας εις το νέο Συμβούλιο. Την συμφιλίωση αυτή απαίτησαν όλα τα μέλη του Συνδέσμου και ιδιαίτερα οι εις Ιωάννινα και Λαύριο συμπατριώτες. Έκτοτε εξεχάσθη αυτό το δυσάρεστο χρονικό διάστημα και η Αδελφότης ξανάρχισε με νέες δυνάμεις την εκπλήρωση του προορισμού της.

Το Διοικ. Συμβούλιο εις έκτακτη συνεδρίαση την 18 Οκτωβρίου 1888 ανεκήρυξε Επίτιμο Πρόεδρο της Αδελφότητας τον Υποστράτηγο κ. Δ. Νότη Μπότσαρη και τον παρακάλεσε να αντιπροσωπεύσει την Αδελφότητα εις τις εορτές της Εικοσιπενταετούς βασιλείας της Α.Μ. του

Γεωργίου Α΄. Ο κ. Μπότσαρης απεδέχθη την εκλογή και εκπροσώπησε την Αδελφότητα εις τις εορτές. Επίσης, κατά την έναρξη των μαθημάτων διόρισαν ως Διδάσκαλο της Ελλην. Σχολής τον κ. Ζήση Σούρλα, της δε Δημοτικής τον κ. Αν. Οικονόμου.

Κατά την Γενική Συνέλευση των μελών της Αδελφότητας την 26 Μαρτίου 1889 έγινε η λογοδοσία του Δ.Σ. και εκλογή της Εξελεγκτικής Επιτροπής. Η Έκθεση της Εξελεγκτικής Επιτροπής επί των πεπραγμένων του 6ου έτους (1888-1889) εκοινοποιήθη την 17 Απριλίου 1889 και διεπιστώθη η καλή διαχείριση του Συνδέσμου, των Εκκλησιαστικών και Κοινοτικών ζητημάτων και η καλή λειτουργία της Σχολής. Η Γεν. Συνέλευση μετά από ψηφοφορία ανέδειξε το Δ.Σ. του έτους 1889-1890. Πρόεδρος αυτού ήτο ο κ. Ζ. Νούτσης, Αντιπρόεδρος ο κ. Απ. Στρά-

τος, Γραμματεύς ο κ. Γ. Ιωάννου και Ταμίας ο κ. Γ. Γιόσης.

Το Δ.Σ. του 7ου έτους (1889-1890) επλήρωσε τους μισθούς των Διδασκάλων και τα εκτελεσθέντα εις την Σχολήν συμπληρωματικά έργα. Κατά την εποχή εκείνη σκοπός της Αδελφότητας δεν ήταν μόνο η διατήρηση της Σχολής αλλά και η διοίκηση των Κοινοτικών και Εκκλησιαστικών πραγμάτων δια την εν γένει ευημερία της Κοινότητας. Το μέχρι τότε επιτελεσθέν υπό της Αδελφότητας έργο ήταν σημαντικό.

Αλλά όσο ύψιστο ήταν το έργο, τόσο περισσότερο απαιτούσε συντονισμένη και αποτελεσματική δραστηριότητα, με σύμπνοια, ομόνοια και χωρίς προσωπικές φιλοδοξίες, χάριν του ιερού σκοπού που είχε αναλάβει η Αδελφότης και χάριν της υπόδουλης Πατρίδος.

(συνέχεια στο επόμενο)

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

Το Δ.Σ. του Συνδέσμου Βούρμπιανης Αθηνών αισθάνεται την υποχρέωση να ευχαριστήσει και δημόσια τους παρακάτω συγχωριανούς μας, που προσέφεραν χρηματικά ποσά για την κάλυψη αναγκών της γενετειράς τους Βούρμπιανης.

Ο ιατρός Δερματολόγος Κος Ιωάννης Μπάρκης στη μνήμη του αείμνηστου πατρός του Ναπολέοντος Μπάρκη, το χρηματικό ποσόν των 587 ευρώ, για την συνέχιση των εργασιών αναστήλωσης του Αγίου Νικολάου Βούρμπιανης.

Η Χαρίκλεια Ζούκη στη μνήμη του αγαπημένου της πατέρα, Πέτρου Ζούκη, το χρηματικό ποσόν των 50 ευρώ, για την αποπεράτωση των εργασιών στον Άγιο Γεώργιο Βούρμπιανης.

Η Κα Βασιλική Γκιώκα-Στάμου, το χρηματικό ποσόν 150 ευρώ για την αποπεράτωση των εργασιών στον Άγιο Γεώργιο Βούρμπιανης.

Σύνδεσμος Βούρμπιανης Αθηνών

ΚΟΠΗ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗΣ ΠΙΤΑΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

Με το ξεκίνημα του καινούριου χρόνου, στις 17 Φεβρουαρίου 2002, ο Σύνδεσμος Βούρμπιανης Αθηνών σε μια ζεστή και φιλική ατμόσφαιρα, έκοψε την καθιερωμένη βασιλόπιτα στο ξενοδοχείο Stanley.

Μετά την κοπή της πίτας, το Δ.Σ. τίμησε τον ανακηρυχθέντα σ' ευεργέτη, για τις συνεχείς οικονομικές προσφορές του προς την γενέτειρά μας Βούρμπιανη, Συγχωριανό μας Κο Χαράλαμπο Ι. Τσούκα, προσφέροντάς του αναμνηστική πλακέτα.

Παρέστησαν πλέον των εκατό συγχωριανών μας και βραβεύθηκαν οι επιτυχόντες στα ΑΕΙ και ΤΕΙ, για τη χρονιά που μας πέρασε, Κων/νος Τσούκας υιός του Αλέξανδρου Τσούκα και ο Ανδρέας Τρούσας υιός του Γεωργίου Τρούσα.

Το νόμισμα βρήκε ο υιός του Συγχωριανού μας Τάκη Γιόση ο Μιχάλης Γιόσης, στον οποίο ο Σύνδεσμος δώρισε ένα αξιόλογο βιβλίο με τίτλο, "ΗΠΕΙΡΟΣ" περιπλάνηση στο χώρο.

Στη συνέχεια οι παραβρισκόμενοι γεύτηκαν τις παραδοσιακές Βουρμπιανίτικες λαχανόπιτες και τυρόπιτες, προσφορά του Συνδέσμου.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους ο πολίτευτής Ιωαννίνων Ν.Δ. Κος Αθαν. Τζιάλας, τον οποίο ευχαριστούμε για την οικονομική προσφορά του προς το Σύνδεσμό μας.

Ο Αντιπρόεδρος της Πανεπιστημιακής Συνομοσπονδίας Ελλάδος Κος Ζώνης, Επίτιμος Δ.Δ. Κος Κων. Σακελαρίου, ο Διευθυντής της εφημερίδας Ιωαννίνων "ΗΠΕΙΡΟΣ" Κος Στέφανος Ντόβας, ο Πρόεδρος

του Συλλόγου Ιωαννίνων και Δημοσιογράφος της Εφημερίδας "ΠΡΩΙΝΑ ΝΕΑ" Κος Ιωάννης Μπάκος και ο εκπρόσωπος του Συνδέσμου Βησσιανωτών Κος Χρήστος Παπαντίνος.

Στην ομιλία του ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Κος Γεώργιος Γκιώκας, αναφέρθηκε στη δράση του Συνδέσμου, λέγοντας τα ακόλουθα:

Αγαπητοί προσκεκλημένοι, Συγχωριανοί και φίλοι της Βούρμπιανης

Εκ μέρους του Δ.Σ. σας ευχαριστούμε που είστε σήμερα κοντά μας για να κόψουμε μαζί όπως κάθε χρόνο την καθιερωμένη βασιλόπιτα για τον καινούριο χρόνο 2002.

Σε σας που είστε σήμερα εδώ, ο Πρόεδρος και τα μέλη του Δ.Σ. σας ευχόμαστε ολόψυχα, ο καινούριος χρόνος να σας χαρίζει υγεία και εκπλήρωση κάθε προσωπικής σας επιθυμίας.

Είναι γεγονός αναμφισβήτητο, στους δύσκολους καιρούς που περνάμε που όλα δοκιμάζονται και τα πάντα αμφισβητούνται, δεν θα άφηνε ανιπερέαστους τους Συνδέσμους και τις Αδελφότητες εκ των οποίων το μεγαλύτερο ποσοστό έχει παύσει να λειτουργεί και είναι λυπηρό, διότι μέσα από τους συνδέσμους, έχουμε τη δυνατότητα να διατηρούμε τα ήθη, τα έθιμά μας και μέσα από αυτά έχουμε τη δυνατότητα να διατηρούμε οι Βουρμπιανίτες σφιχτά τις σχέσεις μεταξύ μας.

Αν συνεχίσουμε με αυτή την τακτική της αδιαφορίας ή με τη δικαιολογία δήθεν κάποιων προσωπικών διαφορών μεταξύ συγ-

χωριανών μας (που είναι φυσικό να υπάρχουν), είναι βέβαιον και θλιβερό ότι θα έλθει η ανεπιθύμητη ημέρα που τα παιδιά των παιδιών μας, δεν θα γνωρίζονται μεταξύ τους και το χειρότερο, δεν θα γνωρίζουν την καταγωγή τους.

Πρέπει λοιπόν όλοι μας να καταβάλουμε προσπάθεια, αφ' ενός να πείσουμε εκείνους τους Συγχωριανούς μας που για οποιονδήποτε λόγο έχουν απομακρυνθεί, να αναθεωρήσουν την παράλογη αποχή τους από το Σύνδεσμό μας και αφ' ετέρου να δηλώνουν συμμετοχή στις αρχαιρεσίες για την ανάδειξη Διοικητικού Συμβουλίου γιατί απ' ό,τι δείχνουν τα πράγματα, στα επόμενα χρόνια θα έχουμε πρόβλημα, στο να συμπληρώνεται ο απαιτούμενος αριθμός για την ανάδειξη νέων Διοικητικών Συμβουλίων.

Εμείς οι Βουρμπιανίτες που δικαιολογημένα υπερφηνευόμαστε ότι καταγόμαστε

από το κεφαλοχώρι της περιοχής, από το χωριό των τεσσάρων επιταφίων, όταν τα Γιάννενα έβγαζαν μόνο έναν και παρά το γεγονός ότι σήμερα ο αριθμός των συγχωριανών μας που κατοικούν μόνιμα στο χωριό δεν υπερβαίνει τα 40 άτομα, θα είναι ντροπή μας, αν όλοι μας που κατοικούμε στο λεκανοπέδιο της Αττικής και χρόνο με το χρόνο απομακρυνόμαστε από το Σύνδεσμό μας, να φθάσει μια μέρα, που δεν θέλει κανείς από εμάς να το πιστέψει, να σταματήσει να λειτουργεί.

Θέλω όλοι μας πριν είναι πολύ αργά ν' αναλογιστούμε τις ευθύνες μας και να γίνουμε όλοι ενεργά μέλη του Συνδέσμου ανεξαρτήτου ηλικίας και φύλου.

Ο Σύνδεσμός μας, για να γνωρίζουμε όλοι μας και ιδιαίτερα οι νέοι μας, ιδρύθηκε από τους προγόνους μας το έτος 1883 ως φιλεκπαιδευτική Αδελφότητα σκοπός της οποίας ήταν η εκπαίδευση των νέων της

Βούρμπιανης, η κατασκευή σχολείων, η μισθοδοσία των Δασκάλων και άλλα πολλά.

Μετονομάστηκε σε Σύνδεσμο το Έτος 1915 όταν πλέον η εκπαίδευση περιήλθε στο Υπουργείο Παιδείας.

Η ίδρυση της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας το ανώτατο αυτό όργανο των αποδήμων Ηπειρωτών, είναι ιδέα του Συνδέσμου Βούρμπιανης Αθηνών γι' αυτό και ο πρώτος Πρόεδρος της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας 1937 έως 1946 ήταν ο αείμνηστος συγχωριανός μας ο Μάρκος Θάνος, ο οποίος στην πρώτη συνεδρίαση είχε πει χαρακτηριστικά:

“Η ανώτατη αυτή οργάνωση που ιδρύουμε σήμερα θα προοδεύσει και θα μας ευγνωμονούν οι μεταγενέστεροι Ηπειρώτες. Δια της οργάνωσης αυτής θα ενώσουμε όλα τα σκορπισμένα Ηπειρώτικα σωματείας εις μίαν ενιαίαν μεγάλη Ηπειρωτική δύναμη που εν καιρώ θα μεγαλουργήσει και θα γίνει η καλύτερη και ζηλευτή οργάνωση της Ελλάδας. Η οργάνωση τούτη θα διεκδικήσει όλα τα δικαιώματα της Ηπείρου, θα λάβει την αρμόζουσα θέση και το σεβασμό που της αξίζει έναντι της Ελληνικής κοινωνίας και του κράτους”.

Είχε απόλυτο δίκιο και πράγματι έτσι έγινε. Γι' αυτό και εμείς για να έχουμε φωνή στην Πανηπειρωτική αλλά και όπου αλλού χρειάζεται πρέπει όλοι μας να είμαστε ενγεγραμμένα μέλη στο Σύνδεσμο και δεν μας απαλλάσσει αυτής μας της υποχρέωσης η εγγραφή μόνον ενός μέλους από την κάθε οικογένεια.

Όσοι ακούν ότι η Βούρμπιανη, ένα μικρό ακριτικό χωριό, 18 χρόνια μετά από την ίδρυση του Φιλολογικού Συλλόγου Αθηνών “Ο ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ” 1865 ίδρυσε στην Αθήνα την Φιλεκπαιδευτική Αδελφότητα Βούρμπιανης 1883, δεν μπορούν να

το πιστέψουν.

Αγαπητοί μου Συγχωριανοί λέγοντάς σας σήμερα όλα αυτά καταλαβαίνω ότι σας κούρασα, αλλά είμαι υποχρεωμένος να τα πω για να καταλάβουμε όλοι μας οι Βούρμπιανίτες τη βαριά κληρονομιά που κουβαλάμε από τους προγόνους μας που μας υποχρεώνει να κρατήσουμε ενεργό το Σύνδεσμό μας με νύχια και με δόντια όπως συνηθίζει να λέει ο λαός μας, ελάτε και πλαισιώστε όλοι το Σύνδεσμό μας. Οι προσωπικές διαφορές δεν επιτρέπεται να μας απομακρύνουν από το χωριό μας και τους συνδέσμους, τα κόμματα δεν έχουν καμιά θέση στους Συνδέσμους, το μοναδικό κόμμα για μας είναι η Βούρμπιανη. Όταν οι άλλοι μας θαυμάζουν και μας επαινούν, εμείς δεν έχουμε το δικαίωμα ν' αδιαφορούμε, έχουμε την υποχρέωση ν' αγωνιζόμαστε για το Σύνδεσμό μας και κατ' επέκταση το χωριό μας τη Βούρμπιανη.

Εδώ θα ήθελα ν' απευθύνω και δυο λόγια στη νεολαία μας. Το παραπονό μας και παρακαλώ εσάς που θυσιάσατε σήμερα δυο ώρες από τον ύπνο σας και είστε σήμερα εδώ για να κόψουμε μαζί την βασιλόπιτα (σας ευχαριστούμε γι αυτό), δεν είναι γιατί δεν συμμετέχετε στο Δ.Σ. Είναι πράγματι νωρίς ακόμα γι' σας, αλλά το να μην θυσιάζουν όλοι οι νεολαίοι της Βούρμπιανης δύο ώρες από τον ύπνο τους για να είναι παρόντες στις ελάχιστες εκδηλώσεις που κάνει ο Σύνδεσμός μας λίαν επεικώς είναι απαράδεκτο. Το Δ.Σ. απαιτεί την παρουσία όλων των νέων της Βούρμπιανης στις διάφορες εκδηλώσεις του Συνδέσμου και είμαστε βέβαιοι ότι στο μέλλον θα ανταποκριθούν θετικά, αν βοηθήσετε και εσείς που είστε σήμερα εδώ και είμαι βέβαιος ότι έχετε τη δυνατότητα να τους πείσετε να θυσιάσουν ένα δώρο

από τον Κυριακάτικο ύπνο για τις εκδηλώσεις του Συνδέσμου.

Όπως σας είχαμε ενημερώσει με την επιστολή μας, σήμερα το Δ.Σ. θα τιμήσει τον ανακηρυχθέντα πρόσφατα σε Ευεργέτη για τις συνεχείς οικονομικές προσφορές του προς τη γενέτειρα μας, τον συγχωριανό μας κο Χαράλαμπο Τσούκα προσφέροντάς του αναμνηστική πλακέτα.

Με το Λάμπρο για να θυμηθούμε και τα παιδικά μας χρόνια είμαστε συνομήλικοι και ζήσαμε μαζί τα ξένοιαστα - αγνά αλλά και φτωχικά παιδικά μας χρόνια για την κοινή ανησυχία το πώς θα φύγουμε από το χωριό για την αναζήτηση μιας καλλίτερης ζωής. Ήρθε στην Αθήνα, δούλεψε σκληρά και απέκτησε μια αρκετά καλή οικονομική επιφάνεια. Αυτό δεν στάθηκε αφορμή να του αποσπάσει το ενδιαφέρον

του για το αγαπημένο μας χωριό τη Βούρμπιανη, αντιθέτως τον έκανε να την σκέφτεται περισσότερο προσφέροντας απλόχερα και επανειλημμένα την οικονομική ενίσχυση...

Ευχαριστούμε θερμά τον καλό μας συγχωριανό Κο Χαράλαμπο Τσούκα ευχόμεθα ο Μεγαλοδύναμος να χαρίζει υγεία στον ίδιο προσωπικά και την οικογένειά του, επίσης ευχόμαστε και το παράδειγμά του, να βρει άξιους μιμητές.

Τελειώνοντας ο Πρόεδρος και το Δ.Σ. εκφράζουμε γι' άλλη μια φορά, τις θερμές μας ευχαριστίες σε όλους εσάς που τιμήσατε με την παρουσία σας, την εκδήλωση κοπής της πρωτοχρονιάτικης πίτας του Συνδέσμου μας.

Σας ευχαριστώ

ΓΕΩΦΑΡΜΑ

Μελέτες - Κατασκευές ΚΗΠΩΝ - ΕΡΓΩΝ ΠΡΑΣΙΝΟΥ
ΑΠΕΝΤΟΜΩΣΕΙΣ - ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΕΙΣ

- ✓ ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΕΦΟΔΙΑ
- ✓ ΦΑΡΜΑΚΑ
- ✓ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ - PET SHOP
- ✓ ΣΠΟΡΟΙ
- ✓ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ
- ✓ ΕΙΔΗ ΚΗΠΟΥ
- ✓ ΑΡΔΕΥΤΙΚΑ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΦΑΡΕΚΖΗΣ
ΓΕΩΠΟΝΟΣ Γ.Π.Α.

Γ.ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ 28α ΙΩΑΝΝΙΝΑ
Τηλ.- Fax 0651,31770

email: geofar@ln.gr

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Νεόκτιστη μονοκατοικία επιφανείας 130 μ² σε οικόπεδο 3.000 μ² στην Κάτω Κόνιτσα, με πανοραμική θέα.

Τηλ. 0286-22369

Ξενοδοχεία

Βοζαριτών & Λαϊκής Τέχνης

Γιάννης Σινάνης

Επταχώρι

Τηλ. 0467-84137 & 84127

από τον Κυριακάτικο ύπνο για τις εκδηλώσεις του Συνδέσμου.

Όπως σας είχαμε ενημερώσει με την επιστολή μας, σήμερα το Δ.Σ. θα τιμήσει τον ανακηρυχθέντα πρόσφατα σε Ευεργέτη για τις συνεχείς οικονομικές προσφορές του προς τη γενέτειρα μας, τον συγχωριανό μας κο Χαράλαμπο Τσούκα προσφέροντάς του αναμνηστική πλακέτα.

Με το Λάμπρο για να θυμηθούμε και τα παιδικά μας χρόνια είμαστε συνομήλικοι και ζήσαμε μαζί τα ξένοιαστα - αγνά αλλά και φτωχικά παιδικά μας χρόνια για την κοινή ανησυχία το πώς θα φύγουμε από το χωριό για την αναζήτηση μιας καλλίτερης ζωής. Ήρθε στην Αθήνα, δούλεψε σκληρά και απέκτησε μια αρκετά καλή οικονομική επιφάνεια. Αυτό δεν στάθηκε αφορμή να του αποσπάσει το ενδιαφέρον

του για το αγαπημένο μας χωριό τη Βούρμπιανη, αντιθέτως τον έκανε να την σκέφτεται περισσότερο προσφέροντας απλόχερα και επανειλημμένα την οικονομική ενίσχυση...

Ευχαριστούμε θερμά τον καλό μας συγχωριανό Κο Χαράλαμπο Τσούκα ευχόμεθα ο Μεγαλοδύναμος να χαρίζει υγεία στον ίδιο προσωπικά και την οικογένειά του, επίσης ευχόμαστε και το παράδειγμά του, να βρει άξιους μιμητές.

Τελειώνοντας ο Πρόεδρος και το Δ.Σ. εκφράζουμε γι' άλλη μια φορά, τις θερμές μας ευχαριστίες σε όλους εσάς που τιμήσατε με την παρουσία σας, την εκδήλωση κοπής της πρωτοχρονιάτικης πίτας του Συνδέσμου μας.

Σας ευχαριστώ

ΓΕΩΦΑΡΜΑ

Μελέτες - Κατασκευές ΚΗΠΩΝ - ΕΡΓΩΝ ΠΡΑΣΙΝΟΥ
ΑΠΕΝΤΟΜΩΣΕΙΣ - ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΕΙΣ

- ✓ ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΕΦΟΔΙΑ
- ✓ ΦΑΡΜΑΚΑ
- ✓ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ - PET SHOP
- ✓ ΣΠΟΡΟΙ
- ✓ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ
- ✓ ΕΙΔΗ ΚΗΠΟΥ
- ✓ ΑΡΔΕΥΤΙΚΑ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΦΑΡΕΚΖΗΣ
ΓΕΩΠΟΝΟΣ Γ.Π.Α.

Γ.ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ 28α ΙΩΑΝΝΙΝΑ
Τηλ.- Fax 0651,31770

email: geofar@ln.gr

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Νεόκτιστη μονοκατοικία επιφανείας 130 μ² σε οικόπεδο 3.000 μ² στην Κάτω Κόνιτσα, με πανοραμική θέα.

Τηλ. 0286-22369

Σολόχισσα

Βοκαρτινή & Λαϊκή Τέχνη

Γιάννης Σινάνης

Επταχώρι

Τηλ. 0467-84137 & 84127

Μια εκδήλωση του Συλλόγου Οξυάς

Στις 3-2-2002 ο Σύλλογος Οξυάς πραγματοποίησε στο Stunley ετήσια Γενική Συνέλευση, βράβευση των νέων μας που ειπήχθησαν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και κοπή πίτας για το νέο έτος.

Αρχικά ο Πρόεδρος της Συνέλευσης απύθυνε ευχές για το νέο έτος και τηρήθηκε ενός λεπτού σιγή για τα συγγενικά και φιλική μας πρόσωπα, που έφυγαν από κοντά μας τη χρονιά που πέρασε.

Μετά τις ευχές, που απύθυνε και ο Πρόεδρος του Δ.Σ., ακολούθησε ενημέρωση για τα πεπραγμένα και τα έργα που έγιναν από το Σύλλογό μας. Αναφέρθηκε επίσης και στις εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν το καλοκαίρι με τη συμμετοχή της νεολαίας μας και στην επάξια εκπροσώπηση των νέων μας από την εισηγήτριά μας Αμαλία Ζούκη στην εκδήλωση της νεολαίας που έγινε στο Ασημοχώρι, με πρωτοβουλία των νέων του Ασημοχωρίου υπό την αιγίδα του Δήμου Μαστοροχωρίων και της Ομοσπονδίας των Συλλόγων των χωριών της Κόνιτσας και η οποία σημείωσε μεγάλη επιτυχία.

Ακολούθησαν ερωτήσεις και τοποθετήσεις των μελών για τα θέματα που τέθηκαν από την εισήγηση του Προέδρου και ελήφθησαν διάφορες αποφάσεις. Έγινε τέλος προγραμματισμός έργων, τα οποία θα γίνουν.

Μετά ήρθε η ώρα της κοπής της πίτας, που έγινε σε ατμόφαιρα αισιοδοξίας και ελπίδας, για έναν καλύτερο χρόνο. Οι Οξυώτισσες πρόσφεραν σε όλους πίτες, σαραγλί και μεζέδες που με ευχαρίστηση και προθυμία έφτιαξαν όλες τους. Η ατμόσφαιρα έγινε εορταστική με ανταλλαγή ευχών και συζητήσεων. Η συμμετοχή των μελών ήταν ικανοποιητική. Ιδι-

αίτερα αθρόα και ζωντανή ήταν η παρουσία της νεολαίας μας και προσέφερε σε όλους μας ένα μήνυμα αισιοδοξίας για το μέλλον του Συλλόγου μας και του χωριού μας.

Ο πρόεδρος τέλος απύθυνε θερμές ευχαριστίες προς τους νέους μας και όλους για τη συμμετοχή τους στις εκδηλώσεις του Συλλόγου και τη συμβολή τους με οικονομικές ενισχύσεις και προσφορά προσωπικής εργασίας προς το Σύλλογο και το χωριό μας. Προς τα μέλη που φρόντισαν την έκδοση του ωραίου ημερολογίου μας και προς το Δήμο Μαστοροχωρίων για τα έργα που πραγματοποίησε στο χωριό μας και για όσα προγραμματίζει να εκτελέσει στο άμεσο μέλλον.

Την εκδήλωσή μας τίμησε με την παρουσία του ο Δημοτικός Σύμβουλος του Δήμου μας Χρήστος Φασούλης ο οποίος απύθυνε χαιρετισμό και ευχές προς τα μέλη μας.

Κλείνοντας εύχομαι το νέο έτος να χαρίζει σε όλο τον κόσμο ειρήνη, στην ιδιαίτερη πατρίδα μας πρόοδο και ευημερία, στα μέλη μας.

Κ.Α.

Για τον αείμνηστο

μπαρμπα - Θανάση Πορφύρη

Ο μπαρμπα Θανάσης ήταν παρών μέχρι την τελευταία στιγμή.

Η Οξυά και ο Σύλλογος μας έχασε έναν δραστήριο μέλος με μεγάλη και ενεργό συμμετοχή στη ζωή του χωριού και τη δράση του Συλλόγου. Ήταν η φωνή και η πένα της Οξυάς.

Ευχόμαστε το κενό που άφησε η απώλειά αυτή να αναπληρωθεί επάξια από άλλα μέλη του Συλλόγου Οξυάς.

Η ΟΞΥΑ ΤΙΜΗΣΕ ΤΟΝ ΠΡΟΣΤΑΤΗ ΤΗΣ

Οπως κάθε χρόνο, το ίδιο και φέτος ο σύλλογος Οξυάς, την πρώτη Κυριακή μετά τη γιορτή του Αγίου Νικολάου και συγκεκριμένα φέτος στις 9 του Δεκέμβρη, έγινε στη χρυσοσπηλιώτισσα η καθιερωμένη αρτοκλασία αφιερωμένη στη μνήμη του Αγίου Νικολάου, προστάτη του χωριού μας το όνομα του οποίου φέρνει και ο σύλλογος του χωριού μας.

Πολύ πιο νωρίς οι χωριανοί μας ξεκίνησαν απ' τα πέρατα της Αθήνας για νάρθουν στην αρτοκλασία. Είναι κι αυτή μια ευκαιρία στο χωριό, με πολλούς είχαμε να ανταμώσουμε απ' τη γενική συνέλευση του συλλόγου τον περασμένο Φλεβάρη. Ρωτούσαμε ο ένας τον άλλον για όλους και για όλα με κέντρο της συζήτησής πως πήγαν φέτος τα τσίπουρα κι αν βγήκε καλή ρακή και ποιός έβγαλε περισσότερη. Στο διάστημα αυτό πληρώναμε και τη συνδρομή μας.

Καμιά φορά βγήκε ο άρτος από την εκκλησία. Φέτος ο άρτος ήταν προσφορά του χωριανού μας Αποστόλη Κυπαρίσση δικηγόρου, που συνοδεύονταν και από ένα πακεταρισμένο γλυκό.

Ο καιρός κρύος, κάνει κρύο, αλλά ό-

λοι μας θέλουμε να αποχαιρετήσουμε ο ένας τον άλλον και να του ευχηθούμε καλές γιορτές.

Μας κακοφάνηκε για όσους έλειπαν, χωρίς να ξέρουμε γιατί. Ευτυχώς ήταν λίγοι και η επιθυμία μας είναι σε άλλη πατριωτική εκδήλωση να μη λείπει κανένας.

ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ καλές γιορτές και ο καινούργιος χρόνος που μας έρχεται να είναι Χρόνος Ειρηνικός και χρόνος πραγματοποίησης κάθε ευγενικής μας φιλοδοξίας.

Περιστέρι, Δεκέμβρης 2001

Θανάσης Πορφύρης

Σημείωση: Που να το φανταζόταν ο καλός πατριώτης Θ.Π. ότι σ' έναν μήνα θα αποχαιρετούσε τους αγαπημένους του χωριανούς για πάντα. Με το θάνατό του η Οξυά έχασε έναν πολύτιμο χωριανό, οι συγγενείς του ένα αγαπημένο πρόσωπο και το περιοδικό μας έναν άξιο και ακούραστο συνεργάτη. Θερμά συλλυπητήρια στους δικούς του. Θα τον θυμούμαστε πάντα. Ας είναι ελαφρύ το κώμα της πολυαγαπημένης του γενέθλιας γης που θα τον σκεπάζει...

ΠΕΤΡΟΣ ΑΠ. ΠΑΠΑΝΩΤΗΣ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΠΑΡ. ΑΡΕΙΩ ΠΑΓΩ

Ομήρου 6, 2ος όροφος Τηλ.: 3242626
ΑΘΗΝΑΙ Τ.Κ. 10564 Τηλ.: - Fax.: 3244988
Κιν.: 094-676109

Η ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΑ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΙΝΩΝ

ΥΠΟ ΤΟΥ ΥΠΟΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΕΑ Ι. ΔΑΦΝΗ

Το Δ.Σ. της Αδελφότητας των εν Αθήναις Μολυβδοσκεπαστινών (Πρόεδρος ο εισαγγελέας του Ναυτοδικείου Κ. Δάφνης), για να τηρηθεί το πατροπαράδοτο έθιμο, διοργάνωσε την 12.1.2002 στο ξενοδοχείο Grand Hotel εκδήλωση κοπής της βασιλόπιτας με την ευκαιρία της εισόδου στο Νέο Έτος 2002, που συμπίπτει με την πρώτη κυκλοφορία του Ευρώ.

Όπως κάθε χρόνο οι χωριανοί, που είναι εγκατεστημένοι στο Λεκανοπέδιο Αττικής ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα του Δ.Σ. και συγκεντρώθηκαν "συν γυναίξί και τέκνοις" στο χώρο που αναφέραμε, όπου τους δόθηκε η ευκαιρία να ανταμώσουν και πάλι, να ανταλλάξουν απόψεις και να αναπολήσουν στιγμιότυπα από την καθημερινή ζωή του χωριού.

Στην εκδήλωση, εκτός των μελών του Δ.Σ. παρέστησαν ο βουλευτής Ιωαννίνων Κ. Τασούλας, ο πρόεδρος της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Κ. Αλεξίου και Σύμβουλος Ι. Ζώνης, ο πρόεδρος της Ομοσπονδίας Αδελφοτήτων Κονίτισης Μ. Μαρτσέκης, ο Δημ. Σύμβουλος Δήμου Αθηναίων και πρόεδρος της Πανηπειρωτικής Ενώσεως Ι. Βλαχογιάννης, η Πρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνίδων, που έχει υιοθετήσει το χωριό, Μ. Γαρουφαλιά, οι πολίτευτές Α. Τζιάλας και Γ. Παρταλίδης, οι πρόεδροι των Αδελφοτήτων Κεφαλοβρύσου, Πωγωνίσκου Αετόπετρας, Μελισσόπετρς και Ασημοχωρίου Σ. Γερμότσης, Θ. Γκατσόπουλος, Φ. Παπασπύρου, Π. Νίκου, Κ. Στεργίου, ο συνάδελφος αξ/κός εα Σ. Μούλιας και πλήθος χωριανών και φίλων που υπερέβησαν σε αριθμό κάθε προηγούμενη χρονιά (παρευρέθησαν 160 άτομα).

Το πρόγραμμα της βραδιάς εκτός του εθίμου κοπής της πίπας περιελάμβανε διανομή δώρων στα παιδιά και ψυχαγωγικό πρόγραμμα τριών ωρών με παραδοσιακά ηπειρωτικά τραγούδια από την καλλιτεχνική ομάδα του Θωμά Λώλη που έκανε την ατμόσφαιρα ακόμη πιο ζεστή παρασύροντας τους χωριανούς στο "στίσιμο" του χορού. Αξίζει επίσης εδώ να προστεθεί και η έκπληξη της βραδιάς, όπως παρουσιάστηκε από τον πρόεδρο της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας ο οποίος μετέφερε απόφαση του Δ.Σ. αυτής για βράβευση της Αδελφότητας Μολυβδοσκεπαστινών, που θα πραγματοποιηθεί την 27/1/2002 στην εκδήλωση για την πίπτα του "Ηπειρώτη" στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας, απόφαση για την οποία ο κ. Αλεξίου απέσπασε τα θερμά συγχαρητήρια των παρισταμένων. Συγχαρητήρια επίσης δέχθηκαν ο πρόεδρος και το Δ.Σ. της Αδελφότητας για την προσπάθεια που κατέβαλαν ώστε η εκδήλωση να είναι η περισσότερο πετυχημένη σε σχέση με άλλες χρονιές.

Το χωριό Μολυβδοσκεπάστο, όπως είναι γνωστό, βρίσκεται επί της Ελληνοαλβανικής, μεθορίου και τα κύρια χαρακτηριστικά του είναι η πλούσια φυσική ομορφιά και η πληθώρα των Βυζαντινών μνημείων με προεξάρχοντα σύμβολα την Ι. Μονή της Παναγίας Μολυβδοσκεπάστου και τον Ι. Ναό των Αγ. Αποστόλων, τόποι που προσελκύουν καθ' όλο το έτος το ενδιαφέρον μεγάλου αριθμού επισκεπτών. Απ' όλους μας καταβάλλεται προσπάθεια για την οικονομική ανάπτυξη και αναβάθμιση του πολιτισμικού επιπέδου της περιοχής.

ΠΙΚΛΑΡΙΤΙΚΑ

Κυριακή 13-1-02

Κοιτροσώτες Πικλαρίτες ανταμώσαμε όλοι στο πνευματικό Κέντρο δίπλα στα Δικαστήρια για να γιορτάσουμε την πίτα, που είναι η παράδοση του χωριού μας. Η πίτα γίνεται με μυζήθρα, τυρί, βούτυρο, αυγά, τα λεγόμενα μπουρέκια που τα έλεγαν στο χωριό. Στο χωριό έχουμε ένα μικρό Σταυρό εμείς εδώ βάζουμε ένα μικρό φλουρί και όποιος το πετύχει είναι υποχρεωμένος του χρόνου να βάλει την πίτα.

Το 2001 ήταν τυχερός ο Γεώργιος Καραμπέτσος, φέτος το 2002 είναι ο Απόστολος Κόντος.

Η αδελφότητα στον τυχερό δωρίζει μια κάρτα για τον ετήσιο χορό. Στο διάστημα αυτό ώσπου να ετοιμαστούν οι πίτες (βασιλόπιτες) ο πυρετός είχε ανέβει. Η προεδρίνα μας Μάρθα Κύρτσου, ο Αντιπρόεδρος Βασίλης Τσιλίφης βράχος σωστός απάνω στον μπουφέ. Η κανάτα με τη ζεστή ρακή ακνίζει βγαίνει μια μπαίνει η άλλη. Γεμίζει και την καράφα ο Βασίλης. Κόβει την αρμιά (τα ξυνάδια) και έρχονται όλα γύρα. Τώρα μια διευκρίνιση για τα ξυνάδια και την καράφα· εγώ έτσι τα βρήκα και αφού τηρούμε την παράδοση της πίτας θα έχουμε και αυτά τα αντικείμενα που χρησιμεύουν μέχρι σήμερα. Η καράφα είναι το μπουκάλι, τα ξυνάδια είναι το τουρσί, όπως και να το κάνουμε το ρακί δεν κατεβαίνει κάτω χωρίς αυτό. Και τώρα αγαπητοί μου φίλοι μέχρι σήμερα 79 χρονών με τα τραγούδια μου, με το χορό μου, με τα μεθύσια μου κέρδισα την αγάπη όλων, όσοι με γνώρισαν. Και τώρα ένα τραγούδι απάνω στο μεθύσι. Όταν αρχινάς, όλο

χαρά όταν πίνεις ένα δυό θέλεις κι άλλο κανά δυό, όταν πίνεις πέντε έξι δεν αλλάζεις ώσπου να φέξει, όταν πίνεις εφτά οκτώ έχεις κέφι για χορό. Όταν πίνεις έξι εννιά δέκα, τα μπερδεύεις όλα στα έντεκα στα δώδεκα ξεχνάς όλα και στα δεκατρία ούτε μυαλό ούτε γνώση. Με αγάπη εύχομαι σε όλους, χρόνια πολλά και ευτυχισμένο το 2002.

Όπως γράψαμε όλοι πίναμε, αλλάζαμε ευχές ο ένας στον άλλον ώσπου έφτασε η ώρα και η προεδρίνα μας εκάλεσε όλα τα παιδιά για τραγούδι και τον Αϊ Βασίλη. Κόψαμε την πίτα τους, πήρανε τα δώρα τους, ευχαρίστησε και ευχήθηκε. “Χρόνια πολλά και καλή χρονιά” σε όλους. Ο χορός αρχίζει με τον παλιό νονό και στη συνέχεια με τον δεύτερο τον Αποστόλη Κόντο· φέραν και από μια γύρα Δ.Σ. Εγώ πήγα στον προθάλαμο να ανάψω ένα τσιγάρο να πιώ και το ένα το ποτήρι με την ψυχία μου. Δεν πρόλαβα· άρχισαν να φωνάζουν όλοι. Ο επίτιμος Πρόεδρος να αρχίσει το χορό. Ο παππούς, ο παππούς, μα δεν ήταν κι άλλος μεγαλύτερος από μένα.

Η φωτιά άναψε δεν σβήνει με τίποτα, όλα έρχονται γύρα, χορός, ρακί, ξυνάδια, η αρμιά, ως το τέλος.

Τώρα το τέλος πιο είναι, θα το δούμε όταν φτάσουμε στο τέλος. Ο Γιώργος ο Λύτας όλες τις ώρες με την κάμερα στον ώμο να μην αφήσει τίποτα απαρατήρητο. Φέτος για πρώτη φορά ακούστηκε το κλαρίνο στην Αυστραλία. Πως έγινε; Ο Κώστας Δήμος παλικάρι με μεράκι, καλός χωριανός, έρχεται τακτικά στο χωριό. Πήρε τηλέφωνο, μας έστειλε ευχές στο κινητό του Γιώργου Λύτα. Εκεί βλέ-

ουμε το Γιώργο Λύτα να σαλπάρει από την εξέδρα και έρχεται στον προθάλαμο. Τι συμβαίνει Γιώργο; Ο Κώστας ο Δήμος μας έστειλε ευχές από όλους τους χωριανούς που είναι στην Αυστραλία.

Και εμείς όλοι φωνάζουμε και στέλνουμε τις ευχές με το κινητό. Το κλαρίνο όντρα το άκουγαν σαν το φράξο στο ωριό. Όλοι χαρούμενοι, ο χορός φουτώνει, αλλά η ώρα πλησιάζει και αυτό χαλαρεί όλα, δύο η ώρα χτυπά το κουδούνι που σημαίνει αναχώρηση. Τότε όλοι είμαστε όλοι κάτω, το λόγο έχει ο κλαριντζής. Αρχίζει τα μοιρολόγια και κινούμε όλοι σκνίπα από τη χαρά μας

και το τελευταίο πεντάλεπτο τραγουδώντας τώρα στα ξεχωρίσματα, να φιληθούμε γιατί έχουμε ζωή και θάνατο, γιατί δεν ξέρουμε αν θα ξανανταμώθουμε.

Εύχομαι σε όλους το 2002 ειρηνικό και ευτυχισμένο στους χωριανούς μας στην Αυστραλία με πολλές ευχές σε όλους, στους τρεις αδελφούς Γιάννη, Βαγγέλη, Κώστα Δήμου, Κώστα Ζώτο, Γιάννη Σπανό, Παναγιώτη Χατζή, Βασίλη Λύτα, Θανάση Σπανό. Τους φιλώ όλους με αγάπη εύχομαι σε όλους καλή Πατρίδα.

Με αγάπη Βαγγέλης Βουρδούκας

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Το τριώροφο κτίριο που στεγάζεται το Αστυνομικό Τμήμα Κονίτσας, πλήρως ανακατασκευασμένο και εκσυγχρονισμένο.

Εμβαδόν κτιρίου 380 τετρ. μέτρα.

Εμβαδόν οικοπέδου 1.300 τετρ. μέτρα.

Συντελεστής δομήσεως 0.80.

Οικοδομούνται συνολικά 1.040 τετρ. μέτρα συν τα ημιπόγεια.

Μηνιαίο μίσθωμα 421.000 δρχ.

Πληροφορίες:

Τηλ. 01-7517136, 01-7525301

**ΕΥΗ ΣΚΟΥΡΤΗ- ΚΑΡΑΜΙΧΑΗΛΙΔΗ
ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ**

Χορηγία: ΔΕΥΤΕΡΑ - ΤΡΙΤΗ - ΠΕΜΠΤΗ - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
9-12 π.μ. και 5-8 μ.μ.

15 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 25
ΚΟΒΡΥΣΗ

Τηλ.: ΙΑΤΡ. 28.25.298
ΟΙΚ. 28.20.644

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΟΓΚΟΣ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ**

Ερμού 73 - Πλατεία Αγ. Σοφίας
Τηλ. 269342 - Θεσ/νίκη.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

ΑΙΓΗΙΣ Ποίηση

ΒΑΣΙΛΗ ΛΑΜΝΑΤΟΥ

ΣΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ, την εκλεκτή ποιήτρια κα Ειρήνη Παπανικολάου, είναι αφιερωμένο το ενιαίο ποίημα, με τον τίτλο “ΑΙΓΗΙΣ”, σελ. 140, που τυπώθηκε το 2001 στις εκδόσεις “ΜΑΥΡΙΔΗ”, του Ποιητή, λαογράφου, δοκιμιογράφου, ιστορικού και θεατρικού συγγραφέα ΒΑΣΙΛΗ ΛΑΜΝΑΤΟΥ.

Το “ΠΡΟΟΙΜΙΟ”, γραμμένο απ’ τον ίδιο, με πολύ κέφι και φιλοσοφική διάθεση, στην αρχή του έργου του, μας εισάγει στην ανθρώπινη ενατένιση και τον προβληματισμό του. Είναι γραφή που αντιπροσωπεύει την πίστη του στα ιδανικά του συγγραφέα, όπως ήδη διατυπώνονται σαφέστατα, μέσα απ’ τη διαύγεια της σκέψης του, τον γλαφυρό λόγο και το υψηλό ήθος και ύφος, που τον χαρακτηρίζει.

Η ΑΛΗΘΙΝΗ ποίηση του Β. Λαμνάτου είναι από εμπνευσμένο δημιουργό, αυθεντικό, στο κέντρισμα της εμβάθυνσης απ’ τη μεγάλη και αστείρευτη βρυσομάνα πηγή της λεβεντιάς του Ρουμελιώτικου τοπίου, της ζώσας ηθικής και τη διεισδυτική γνώση του. Έχει τη δυνατότητα και τα στοιχεία -ύστερα από μακρόχρονη Παιδεία, εδώ και στην Αμερική που φοίτησε- να υψώνει, με τον βαθμό της γνώσης, τη σοβαρότητα και την οντολογική δύναμη της Ποίησής του. Οι δραστηριότητες που επιδίδεται και ο ιδεολογικός και ελληνοκεντρικός προσανατολισμός του, μας δίνουν, με τα υψηλού περιεχομένου θέματα της γραφής του, όλο το Πνεύμα και την ψυχή της Ελλά-

δας!...

Μέσα από τα ιστορικά ολοκληρωμένα έργα του, κείμενα της Εθνικής Αντίστασης, που του ενεπιστεύθηκαν μεγάλοι Αγωνιστές, Ποίηση (λαογραφικής και εθνικής προσέγγισης), ακόμα ο Δόκιμος λόγος του με το Θέατρο, που παρουσιάστηκε σε θεατρικές αίθουσες, δίνουν ολοκληρωμένη την πνευματική πορεία του πολύπτυχου δημιουργού.

Η “ΑΙΓΗΙΣ” είναι η πολύστιχη Ραψωδία, που υμνεί και φέρνει στην επιφάνεια ο ποιητής Βασίλης Λαμνάτος, όλο το μεγαλείο και τις μεταβολές της Πελασγικής Ελληνικής Γης, που σκεπάστηκε από τα πολυμέρη της τήξης των παγετώνων της Γηραιάς Ηπείρου. Μέσα στους εννιακοσίους ενενήντα πέντε (995) δεκαπεντασύλλαβους στίχους, που κολούν στη χρωματική πανδαισία των χρόνων, ανακαλύπτουμε την Αιγηΐδα. Οι στίχοι δουλεμένοι στο εργαστήρι του πνεύματος που διαθέτει ο δημιουργός, μας δίνουν τη συνολική εικόνα της περιγραφής, καθώς ιερουργεί με μεράκι:

“Ω Αιγής Πελασγική χώρα μου πρωτομήτρα / εσύ το φως, τ’ αγλαΐσμα κι εσύ τροφός της σκέψης / κι εσύ το μέτρο κι η ψυχή κι ο έρωτας κι η γνώση”, ψέλνει με τη μελωδική λύρα του. Αφήνουμε το είναι μας ολοκληρωμένο στη δίνη του ρυθμού, της αρμονίας και της μουσικής, να συμπαρασυρθεί....

Ο ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ μαγεμένος στη συνέχεια της μελέτης του, νιώθει τη συνοπτική σύλληψη στο βάθος, τη διεργασία

και τη Γέννηση της Ραψωδίας, από έναν Ποιητή με πολλά εκέγγυα στοιχεία και περγαμενές του βεληνεκούς ενός καταξιωμένου στον ελληνικό και διεθνή χώρο, που διακρίθηκε από το έργο του. Ακούει φωνές του παρελθόντος, στην περιπλάνηση στο χώρο και το χρόνο, της Πελασγικής Αιγηΐδας, με τις δομημένες φόρμες γραφής και την πηχτική αποτύπωση του Άσματος που συνεπαίρνει εντός τον κόσμο μας. Ο ποιητής εκφράζει τις αξίες του!

Η “ΑΙΓΗΙΣ”, είναι ένα ενιαίο ποίημα και όχι συλλογή, στην αίσθηση της ομορφιάς, της γοητείας στον στίχο, την ευγένεια του δημιουργού και τον ακατανίκητο και ασίγαστο αναβρασμό του πνεύματός του. Ιδέες, πράξεις, διάθεση, ενέργεια ψυχικής οντότητας, πλούτος λέξεων, δύναμη και αποτέλεσμα, είναι αυτά που κινούν τα λιμνάζοντα νερά της ανυπαρξίας σ’ ένα κόσμο που οι πολιτιστικές αξίες είναι ρευστές. Ο ποιητής Βασίλης Λαμνάτος βυθίζεται ως τα “κατάβαθα της ψυχής του”, στην τελετουργικότητα του αισθητηρίου του, χειρίζοντας θαυμάσια το λόγο και τη γραφή του, στη σωστή κατεύθυνση με τη δύναμη της καρδιάς του. Όλα τα μέχρι τώρα ποιητικά έργα του, Κοσμάς ο Απώλός, (Αθήνα 1995) και άλλα, Λαογραφικά, Ιστορικά, Μελέτες, Δοκίμια, Θέατρο και οι εκπομπές που έκανε στην ΕΡΤ, με κοινωνικά και λαογραφικά θέματα, αντικαθρεφτίζουν κατά τον καλύτερο τρόπο τις ικανότητές του.

ΕΧΕΙ ΣΕΒΑΣΜΟ και αγάπη, όταν ατενίζει τον άνθρωπο, τον κόσμο, τη ζωή, την πατρίδα, την οικογένεια, τη φύση και την Ελλάδα μας. Μέσα στον συμβολικό κύκλο της προσωπικής πνευματικής α-

νάπτυξης και πειθαρχίας, που κινείται, εκπληρώνει τα ιδανικά της ολοκλήρωσης του ανθρώπου. Η δυνατή γραφή του, έχουν συγκαιρινά και παλιά νοήματα για γνώση και σπουδή των γενεών. Οφείλει η Πολιτεία να συμπεριλάβει σ’ Αναγνώσματα των Σχολείων, τους μεγαλόπρεπους και αληθείς στίχους:

*“Καμιά ποτέ δεν έγινε κάθοδος Δωριέων
ουδ’ Αχαιών, ουδέ φυλών ως “ειδικοί”
μας λένε,
ανέκαθεν, παντοινά σ’ αυτόν εδώ τον τόπο
γεννήθηκαν και έζησαν, άστραψαν και
φωτίσαν
τα Αιγαιοπελασγίτικα, τα Ελληνικά τα φύλα...”*

Ο ποιητής Β. Λαμνάτος θέτει τις βάσεις για παραπέρα έρευνα και αναθεώρηση, απ’ τους “ειδικούς” για να γίνουν γνώστες της αλήθειας οι Νέοι, αλλά και ο έξω κόσμος, καθώς:

*“... Οι Ίνδοευρωπαίοι, φάντασμα, φταγμένη
εικασία,
χωρίς ακνάρια πουθενά, χωρίς ζωής σημάδια,
χωρίς ευρήματα παληά, ουδέ στα παραμύθια,
ουδέ και στην παράδοση κι ουδέ και στα τραγούδια
κανένα ίχνος ύπαρξης, περάσματος σημάδι...”*

ΣΕ ΠΟΛΥ ΘΑ ΟΦΕΛΗΘΕΙ η Ανθρωπότητα και ιδιαίτερα η Ελλάδα και το πνεύμα των Ελλήνων, μέσα από τις βαθιές μαρτυρίες και τομές, που κάνει ο Β. Λαμνάτος για ιστορική και αρχαιολογική αποκατάσταση και προβληματισμό. Εμφανιζόμενοι στο προσκήνιο του κόσμου, οι

Έλληνες με τα Πελασγικά φύλα, ο ευγνώμονος λόγος του Ποιητή, γίνεται αποδεκτός, τώρα ιδιαίτερα με την Ε.Ε., που οφείλει η Πολιτεία να κινηθεί για τη γνώση της Αλήθειας. Η Ευρώπη πρέπει να στρέψει το βλέμα, τη σκέψη και την ψυχή της στον ελληνικό χώρο.

Ν' ανιχνεύσει με το πνεύμα, του ποιητή Β. Λαμνάτου, το περιεχόμενο της αλήθειας, που ανταποκρίνεται στο κοινό των Ελλήνων αίσθημα, όπως αυτό ακριβώς έδρασε και θέρμανε η Κλασική Ελλάδα στην οικουμένη. Απ' τους θησαυρούς της Ελληνικής σοφίας πολλά οφείλει συνεπώς η Ευρώπη και ο κόσμος. Όταν καταθέτει με τον ποιητικό λόγο του:

“Περίλαμπρο, αυτόφωτο, ανέσπερο, αιώνιο

και πάντα νιό κι αγέραστο το πνεύμα των Ελλήνων...”.

ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΙ ΈΛΛΗΝΕΣ από νωρίς συναισθάνθηκαν, ότι ο γεωγραφικός διαχωρισμός της Ελλάδας από την Ευρώπη, αποτελεί συνάμα και πνευματικό, μεταξύ αυτών στην Ιδέα της Ευρωπαϊκής οντότητας:

“Μόνο χιλιάδες χρόνια πριν σε όλη την Ευρώπη,

υπάρχει μόνο μια φυλή κι αυτή είν' των Αιγαίων.

Αυτή γεννιέτ' από τη γη, στην ίδια γη ριζώνει

κι όπως γυρνά ο καιρός και φεύγουνε τα χρόνια,

μεγαλουργεί κι απλώνεται, πρώτη στον κόσμο

μένει...”.

ΈΧΕΙ ΤΟ ΧΑΡΙΣΜΑ της ζώσης επικοινωνίας η Ποίηση του Β. Λαμνάτου, με τη μεγαλοσύνη της ψυχής του δημιουργού, τη δυνατότητα των στίχων, την προσφορά και τη θερμαινόμενη εννοιολογική

πίστη. Η Ελλάδα, η Ευρώπη και η Ασία, με την οξύνοια του νου και την εκφρασμένη γύμναση και άσκηση του ποιητή, δίνει την οικουμενική μεταμόρφωση:

“Απλώθηκαν οι Έλληνες σε όλη την Ευρώπη

προϊστορικά και φθάσανε ακόμ' ως τις Ινδίες

και σ' ορισμένα τμήματα στη χώρα της Ασίας...”.

ΙΣΧΥΡΟΠΟΙΕΙΤΑΙ ο ισχυρισμός των παραπάνω, με τα σύμβολα και τις αξίες, στον κύκλο της πνευματικής διερεύνησης και ανθρώπινης συλλογικότητας. Η αποκαλυπτική μαρτυρία και η έμφαση στον κόσμο μας, σμιλεύονται με τις “Σημειώσεις” στις σαράντα έξι σελίδες του έργου “ΑΙΓΗΙΣ”, που και μόνο αυτές, αποτελούν ένα περισπούδαστο ΔΟΚΙΜΙΟ. Τα στοιχεία που παρατίθενται, μεσ' από μακροχρόνια έρευνα σοβαρού μελετητή, το καθιστούν αυτοτελές έργο σύντημης του λόγου του. Απαλλαγμένο ως είναι από ξένες επιδράσεις και σώματα, δίνουν το βάρος που αρμόζει στην ορθολογιστική αντιμετώπιση και υψώνουν το κύρος του. Η αφηγηματική λιπότητα, η ιστορική γνώση και η συνέπεια, είναι καταφανής και προσφέρεται με την αξιοσημείωτη αντικειμενική θεώρηση και φιλτράρεται απ' τη φιλοσοφική σκέψη του. Η αξιοπιστία των εγγεγραμμένων από τον συγγραφέα είναι αποδεκτή και επιβλητική.

Η “ΑΙΓΗΙΣ” είναι το σοβαρό έργο, που επιβεβαιώνει την πνευματική πορεία, την αξιοπρέπεια και την ευρυμάθεια, του διανοητή του καιρού μας ΒΑΣΙΛΗ ΛΑΜΝΑΤΟΥ, στην ελεύθερη αναζήτηση της αλήθειας...

Λευτέρης Β. Τζόκας

ΝΥΧΤΑ ΕΡΩΤΙΚΗΣ ΤΡΑΓΩΔΙΑΣ

Γεωργίου Μαυρογιάννη

ώδεκα χρόνια έκανε ο Γιώργος Μαυρογιάννης για να κλείσει ή να ελευθερώσει σε λέξεις, στίχους και στροφές, αισθήματα και βιώματα, που για χρόνια ωρίμαζαν μέσα του και ζητούσαν κάποια διέξοδο.

Τέσσερις χιλιάδες πεντακόσιοι πενήντα οκτώ στίχοι αφιερωμένοι στο “μεγαλείο του έρωτα” δεν είναι μικρή υπόθεση και αξίζουν συγχαρητήρια στο Γιώργο για τη μεγάλη του προσπάθεια.

Δεν είμαι σε θέση να κρίνω τη λογοτεχνική αξία του πονήματος, σίγουρα όμως ο καλοπροαίρετος αναγνώστης δεν μπορεί να μείνει ψυχρός και αδιάφορος μπροστά σε εικόνες και βιωματικές στιγμές της προσωπικής του διαδρομής.

Η γλώσσα του έργου είναι πλούσια, απλή και κατανοητή. Το “πλούσια” αναφέρεται κυρίως στον πλούτο των λέξεων, που έχουν αναφορά στο σήμερα και στο χτες, το εγγύς, αλλά και το απώτερο μέχρι τον Όμηρο.

Για να διευκολύνω τον αναγνώστη να έρθει σε μια πρώτη επαφή με το έργο και μέ-

σα απ’ αυτή να βγάλει τα προσωπικά του συμπεράσματα για την ποιότητά του, παραθέτω αποσπασματικά κάποιους στίχους, ως ένα μικρό δείγμα γραφής:

- Το δάκρυ έγινε σωστή πλημμύρα
κι η λάμψη χάθηκε στον ουρανό.

Μέσα στη νύχτα κραυγάζ’ η μοίρα.

“γεννήθηκα το κόσμο να τυραννώ”

(στρ. 22)

- Θαρρώ πως πρόδωσα κάποια αγάπη
μόλις γεννήθηκε κατ’ απ’ τ’ αστέρια

κι είχε ριζώσει γοργά σα σινάπι.

Τα ίδια χέρια μου γίναν νυστέρια.

(στρ. 136)

- Όταν δεσμώτης αγάπης θεριεύει
στα τα δεσμά και με λεύτερη σκέψη
φως στη ζωή του ζητά κι ανιχνεύει

Πάντα αυτό που τον έχει μαγέψει.

(στρ. 294)

- Για να φουντώσει φωτιά στο καμίνι
δουλεύει, μ’ ορμή, παργυιός φουσερό.

Κι η αγάπη πιστή για να μείνει...

το ίδιο, οι σκέψεις, να πίνουν νερό.

(στρ. 870)

I.T.

Ο ΠΑΤΕΡΑΣ ΜΟΥ

Παραμένεις πάντα ένας λεβέντης
στην αλάνα της ζωής μας ο αφέντης
Κράτα τα σκήπτρα σου ψηλά
Τόσο όσο αντέχει η καρδιά.

Λευκό σκούφο στο κεφάλι σου φοράς
Μα το πρόσωπό σου είναι σαν παιδιού απαλό
Σαν ηγέτης με τα χέρια σου χαιρετάς
Όταν γνέφεις στην εγγονή σου στο καλό.

Τα φρύδια σου δυο μαύρες φτερούγες.
Ανοίγονται καμπύλες πάνω από των ματιών
τα βαθιά βλέμματα

Τα μπράτσα σου ατσάλινα ως πάντα τα έχεις
σ’ αντίθεση με της ψυχής σου τα τρυφερά
μαντέματα.

Γλυκά τα μήλα ως δώρα
στο στήθος σου

Για μένα, για όλους τα προσφέρεις
με καρδιά

Κόκκινα είναι σαν το ήθος σου

Το ρολόϊ πάντα στην ψυχή σου
δείχνει πρωί πλατιά

Τσάγκα Βικτωρία

ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ "ΤΥΜΦΗ ΚΟΝΙΤΣΑΣ"
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1998 ΤΜΗΜΑ ΚΑΝΟΕ ΚΑΓΙΑΚ ΣΛΑΛΟΜ

1ο Πανελλήνιο Πρωτάθλημα Κανόε Καγιάκ Σλάλομ 1999 Ποταμός Εύηνος
Χρυσό μετάλλιο στην κατηγορία Κ1 Ανδρών Χρήστος Νικολόπουλος
Χάλκινο μετάλλιο στην κατηγορία Κ1 Ανδρών. Θεόφιλος Λάκκας
Ασημένιο μετάλλιο στην κατηγορία Κ1 Εφήβων. Αλέξανδρος Νικολόπουλος
Πολυνίκης Σύλλογος για το 1999
Πρωταθλητής Σύλλογος για το 1999

2ο Πανελλήνιο Πρωτάθλημα Κανόε Καγιάκ Σλάλομ 2000
Ποταμός Εύηνος
Χρυσό μετάλλιο στην κατηγορία Κ1 Εφήβων Αλέξανδρος Νικολόπουλος

1ο Πανελλήνιο Κύπελλο Κανόε Καγιάκ Σλάλομ 2000
Ποταμός Αώος
Χρυσό μετάλλιο στην κατηγορία Κ1 Εφήβων Αλέξανδρος Νικολόπουλος
Χάλκινο μετάλλιο στην κατηγορία Κ1 Ανδρών Γιώργος Πολιτάκης
Ασημένιο μετάλλιο στην κατηγορία Κ1x3 Ανδρών. Πολιτάκης - Λάκκας Θ. Νικολό-
πουλος

1ος Διασυλλογικός Αγώνας Κανόε Καγιάκ Σλάλομ "ΤΥΜΦΗ 2001"
Ποταμός Αώος
Ασημένιο μετάλλιο στην κατηγορία Κ1 Ανδρών Γιώργος Πολιτάκης
Χάλκινο μετάλλιο στην κατηγορία Κ1 Ανδρών Αλέξανδρος Νικολόπουλος
Χρυσό μετάλλιο στην κατηγορία Κ1x3 Ανδρών Πολιτάκης - Λάκκας Θ. Νικολόπουλος
Χρυσό μετάλλιο στην κατηγορία Κ1 Εφήβων Παναγιώτης Λάκκας
Ασημένιο μετάλλιο στην κατηγορία Κ1 Εφήβων Λάμπρος Μουρεχίδης
Χρυσό μετάλλιο στην κατηγορία Κ1x3 Εφήβων. Λάκκας Π. Μουρεχίδης Νικολάου Ν.
Πολυνίκης Σύλλογος του Αγώνα

3ο Πανελλήνιο Πρωτάθλημα Κανόε Καγιάκ Σλάλομ 2001
Ποταμός Εύηνος
Χρυσό μετάλλιο στην κατηγορία Κ1 Ανδρών Γιώργος Πολιτάκης
Ασημένιο μετάλλιο στην κατηγορία Κ1 Ανδρών Θεόφιλος Λάκκας
Χρυσό μετάλλιο στην κατηγορία Κ1 Εφήβων. Παναγιώτης Λάκκας
Ασημένιο μετάλλιο στην κατηγορία Κ1 Εφήβων Λάμπρος Μουρεχίδης
Χρυσό μετάλλιο στην κατηγορία Κ1 Νεανίδων Φανή Παπαθεμιστοκλέους
Χρυσό μετάλλιο στην κατηγορία Κ1x3 Ανδρών Πολιτάκης - Λάκκας Θ. Νικολόπουλος
Χρυσό μετάλλιο στην κατηγορία Κ1x3 Εφήβων Λάκκας Π. Μουρεχίδης Νικολάου Ν.
Πολυνίκης Σύλλογος για το 2001
Πρωταθλητής Σύλλογος για το 2001

2ο Πανελλήνιο Κύπελλο Κανόε Καγιάκ Σλάλομ 2001

Ποταμός Αώος

Χρυσό μετάλλιο στην κατηγορία Κ1 Ανδρών Αλέξανδρος Νικολόπουλος

Χρυσό μετάλλιο στην κατηγορία Κ1x3 Ανδρών Λάκκας Θ. Νικολόπουλος Α. Λάκκας Π.

Ασημένιο μετάλλιο στην κατηγορία Κ1 Ανδρών Πολπάκης Γ. Μουρεχίδης Λ. Νικολάου Ν.

Ασημένιο μετάλλιο στην κατηγορία Κ1 Εφήβων. Παναγιώτης Λάκκας

Χάλκινο μετάλλιο στην κατηγορία Κ1 Εφήβων Μουρεχίδης Λάμπρος

Κυπελλούχος Σύλλογος για το 2001

Οι αθλητές της "ΤΥΜΦΗΣ" τα τρία τελευταία χρόνια αποτελούν το βασικό κορμό των Εθνικών Ομάδων Κανόε Καγιάκ Σλάλομ ανδρών και εφήβων και εκπροσωπούν κάθε χρόνο τον Σύλλογο, την Κόνιτσα και τα Ελληνικά χρώματα σε πολλούς αγώνες του Παγκοσμίου Κυπέλλου και Πρωταθλήματος.

Τρεις αθλητές του συλλόγου θεωρούνται σήμερα οι κορυφαίοι του χώρου στην Ελλάδα:

Ο Γιώργος Πολπάκης πρωταθλητής Ελλάδας 2001, ο Θεόφιλος Λάκκας δευτεραθλητής Ελλάδας 2001 και ο Αλέξανδρος Νικολόπουλος κυπελλούχος Ελλάδας 2001.

Αδιαμφισβήτητα κορυφαίοι στην κατηγορία τους είναι και οι έφηβοι του συλλόγου Παναγιώτης Λάκκας, Λάμπρος Μουρεχίδης και Νίκος Νικολάου μέλη της Εθνικής ομάδας εφήβων και μόνιμοι "κάτοικοι" του βάθρου των νικητών σε όλους τους αγώνες.

Δύο αθλητές του συλλόγου ζουν και προπονούνται πια μόνιμα στις εγκαταστάσεις της Εθνικής Ομάδας στον Εύηνο ποταμό υπό την επίβλεψη του νέου Ομοσπονδιακού προπονητή Roberto Di Angelo με στόχο την προετοιμασία τους για τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004.

Παράλληλα με την λειτουργία και την προπόνηση των αγωνιστικών ομάδων της "ΤΥΜΦΗΣ" λειτουργούν από το καλοκαίρι του 2000 τμήματα ανάπτυξης φυτώριο που σήμερα φιλοξενούν 15 αγόρια και κορίτσια από την Κόνιτσα ηλικίας 10 ως 15 ετών δίνοντας μας την ελπίδα αλλά και την εγγύηση για ένα μέλλον ανάλογο της μέχρι τώρα πορείας του συλλόγου.

Προπονητής τμήματος Καγιάκ: Χρήστος Νικολόπουλος

Υπεύθυνοι τμήματος Καγιάκ: Κώστας Γκούντας, Αιμίλιος Χούσος, Χρήστος Νικολόπουλος, Ανδρέας Νικολόπουλος

Δ.Σ. Συλλόγου: Κώστας Αγόρου (Πρόεδρος), Χούσος Αιμίλιος, Κώστας Γκούντας, Αμαλία Βλάχου, Βασίλης Χατζνεφραιμίδης, Βασίλης Γρατσούνας, Γιώργος Αναμολίδης, Γιάννης Βάκκας, Γιάννης Παπαδημητρίου.

ΜΙΧΑΗΛ ΒΑΣ ΡΕΒΑΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

ΤΗΛ. 426.951 ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ 22 ΠΑΤΡΑ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Θέμα: Λειτουργικότητα - ανταγωνιστικότητα των σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης.

Κύριε Υπουργέ

Ο Σύλλογος μας με την επιστολή αυτή επιθυμεί να έλθει αρωγός στην προσπάθειά σας για ένα Σχολείο που να προσφέρει μόρφωση και ψυχοδιανοητική ανάπτυξη. Ένα Σχολείο που θα φτιάχνει προσωπικότητες και θα γκρεμίζει είδωλα. Είναι δυνατόν ο όγκος της ύλης που απαιτείται να αφομοιωθεί, να επιτρέπει στους νέους μας να έχουν φυσιολογική ζωή;

Αναρωτηθήκατε, πώς είναι δυνατόν ο νέος που είναι καθηλωμένος με εξωγήινο τρόπο να αντιμετωπίσει με φυσιολογική αντίδραση το ανταγωνιστικό περιβάλλον; Οι νέοι μας δυστυχώς δεν βιώνουν την κάθε στιγμή αλλά βιώνουν ένα τεχνητό αύριο με ασφυκτική πίεση του σήμερα.

Σας παρακαλούμε το Υπουργείο στα χέρια σας να αφήσει σημάδια δημιουργίας. Αναμορφώστε την ύλη, καθορίστε την ποιότητα και ποσότητα στα μέτρα του άριστου, στελεχώστε έγκαιρα τις θέσεις διδασκαλίας, οι αλλαγές προσωπικού να στηρίζονται σε βασανιστικές και βέλτιστες λύσεις, τα βιβλία σας προηγηθούν μια φορά της έναρξης του σχολικού έτους.

Σας παραθέτουμε παρακάτω συγκεκριμένα παραδείγματα μαθημάτων που απαιτούν παρεμβάσεις π.χ. Υπερβολική η ύλη των Αρχαίων κατεύθυνσης Β' Λυκείου, τυγχάνει υπερβολικής εξειδίκευσης το ενδιαφέρον;

Η υπερβολική ύλη της Φυσικής γενικής παιδείας Γ' Λυκείου τι προσφέρει όταν δεν αφομοιώνεται;

Η ιστορία γενικής Β' Λυκείου περιέχει δυσνόητους όρους και δεν μπορεί να εκπροσωπεί το καλό γράψιμο και να ανταποκρίνεται στον παιδαγωγικό της ρόλο. Η τεχνολογία Α' Λυκείου υστερεί, δίδει βαθμό προτεραιότητας στην προχειρότητα αφού το ακατανόητο συμβαδίζει με το ασυστηματοποίητο.

Η βιολογία 2001 δεν προσδοκά το καλλίτερο από την βιολογία του 2000.

Η απόσυρση με κόπο και περίσκεψη και όχι με γνώμονα το κέρδος του συγγραφέα. Η κοινωνιολογία σας επανέλθει σε μια ώρα δωρίζοντας μία ώρα στην ψυχολογία. Θεωρούμε ως βέλτιστο μέτρο να συνυπάρξουν Ο ανταγωνισμός κερδίζεται με σπινθηροβόλους οργανισμούς και όχι τηλεκατευθυνόμενα ομοιώματα επιτυχημένων ανθρώπων.

Κύριε Υπουργέ γνωρίζουμε ότι ανησυχείτε και προσπαθείτε να κάνετε την αρχή. Η γραφειοκρατική ιεραρχία και οι ειδήμονες έχουν σχεδιάσει έναν δρόμο πολυέξοδο με πολλές ανηφόρες. Απαιτούνται γενναία και απλά μέτρα για να καταστεί προσπελάσιμος ο δρόμος με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Με τιμή και πίστη σε ό,τι πρεσβεύουμε, θίγουμε τις ευαίσθητες χορδές σας Κύριε Υπουργέ.

Για το Σύλλογο Γονέων & Κηδεμόνων
Ενιαίου Λυκείου Κόνιτσας

Ο Πρόεδρος
Θ. Γκιοζάρης

Η Γραμματέας
Β. Καλλινιέρη

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ - ΚΑΛΕΣΜΑ

Οι απόφοιτοι του εξατάξιου Γυμνασίου Κόνιτσας το Σχ. Έτος 1968-69 καλούνται να παρευρεθούν στις 11 Αυγούστου 2002 ημέρα Κυριακή στο εξοχικό κέντρο "ΠΛΑΤΑΝΚΙΑ" στη συνάντηση που γίνεται μετά από 33 χρόνια.

Η παρουσία, αν είναι δυνατόν όλων, θεωρείται απαραίτητη.

Για περισσότερες πληροφορίες να απευθυνθήτε στους:

Πασχάλης Ελευθέριο 010 9352543
 Κισάκης Γεώργιο 010 9338049
 06550 / 22293
 06550 / 22993

ΤΑΞΙΣ ΣΤ'

Δημητρίου Βασίλειος Κων/νος	από	Πουρνιά
Δήσιου Αγαθούλα Γεωργίου	»	Αγ. Βαρβάρα
Εζνεπίδης Χρίστος Ραφαήλ	»	Κόνιτσα
Εζνεπίδου Αντιγόνη Χαραλάμπου	»	Κόνιτσα
Ευαγγελίδης Απόστολος Ιωάννου	»	Κόνιτσα
Ευαγγελίδου Βασιλική Ανδρέα	»	Κόνιτσα
Ζαραβέλλας Πέτρος Βασιλείου	»	Πυρσόγιαννη
Ζάρρου Γαρυφαλιά Χρίστου	»	Οξυά
Ζιάκος Χρίστος Ιωάννου	»	Αγ. Βαρβάρα
Ζιώγας Χρίστος Γεωργίου	»	Αμάραντος
Ζώνης Σπυρίδων Ιωάννου	»	Κόνιτσα
Καλλιντέρη Μαριάνθη Χρίστου	»	Αετόπετρα
Καρακατσούλη Αικατερ. Δημητρίου	»	Μεγάλη Γότιτσα
Καρακώστας Δημήτριος Ιωάννου	»	Άρματα
Κισάτης Βασίλειος Ευαγγέλου	»	Αγ. Βαρβάρα
Κισάτης Γεώργιος Χρίστου	»	Αγ. Βαρβάρα
Κύρκος Παναγιώτης Γεωργίου	»	Βαπτιστής
Κωστρόγλου Δημήτριος Ανέστη	»	Κόνιτσα
Λέτσιου Ανθία Χαραλάμπου	»	Μόλιτσα
Μαργαρίτη Ασπασία Δημητρίου	»	Οξυά
Μπισέλος Χρίστος Ιωάννου	»	Πέντε Εκκλησιές
Μήτσιος Ανδρέας Αποστόλου	»	Εξοχή
Μπελθικιώτης Παναγιώτης Αθανασίου	»	Μάζι
Μπίκας Αχιλλεύς Φωτίου	»	Πλακωτή
Ντάφλη Βασιλική Φωτίου	»	Κόνιτσα
Ντούτης Γεώργιος Ευαγγέλου	»	Κόνιτσα
Ξιούνας Γεώργιος Δημητρίου	»	Πυρσόγιαννη
Παπασπύρου Σταύρος Ευθυμίου	»	Αετόπετρα
Πασχάλης Ελευθέριος Κων/νου	»	Καλλιθέα

Πετρόπουλος Νικόλαος Αποστόλου	»	Μολάοι
Πλατής Σωτήριος Παναγιώτου	»	Ελεύθερο
Προκοπίου Φωτεινή Σπυρίδωνος	»	Αηδονοχώρι
Ράγγα Μαρία Βασιλείου	»	Κόνιτσα
Σιόμπου Αναστασία Χαραλαμπ.	»	Βούρμπιανη
Σιούτης Κων/νος Ιωάννου	»	Κεφαλόβρυσο
Σιώζιου Πολυξένη Ιωάννου	»	Κράψη
Σουφλέρη Αγνή Γεωργίου	»	Φούρκα
Τζέφου Αγγελική Νικολάου	»	Χιονιάδες
Τζίμας Παναγιώτης Στεφάνου	»	Παλαιοσέλλι
Τσαλιαμάνης Βασίλειος Πέτρου	»	Κόνιτσα
Χατζής Βασίλειος Χαραλάμπους	»	Ηλιόρραχη
Χολέβα Βιολέττα Αχιλλέως	»	Ασημοχώρι

ΤΑΞΙΣ Ε΄

Ριστάνης Απόστολος Ευαγγέλου	»	Μολυβδοσκεπάστη
Ρόβα Μαρία Γεωργίου	»	Νικάνωρ
Σεργιάδης Κων/νος Θεοδώρου	»	Πλικάτι
Σπανού Ελευθερία Αποστόλου	»	Πηγή
Σταύρου Πολυξένη Θωμά	»	Πάδες
Στρατσιάνης Δημήτριος Θεοδοσίου	»	Αγ. Παρασκευή
Τζήμος Βασίλειος Ιωάννου	»	Δροσοπηγή
Τσιαλόπουλος Κων/νος Αποστόλου	»	Μοναστήριον
Τσιαλιαμάνης Κων/νος Θωμά	»	Κόνιτσα
Τσινασλανίδης Αλέξανδρος Νικολάου	»	Κόνιτσα
Τσουβάλας Γρηγόριος Γρηγορίου	»	Δίστρατο Άρτης
Τατσηφραιμίδης Πρόδρομος Γρηγορ.	»	Κόνιτσα
Χατζηρούμνη Χαΐδω Αθανασίου	»	Κόνιτσα

ΤΑΞΙΣ ΣΤ΄

Αναστασίου Χρήστος Λαζάρου	Πύργος
Βαφοπούλου Βασιλική Μιχαήλ	Κόνιτσα
Γαϊτανίδου Βροσούλα Χαραλάμπου	Κόνιτσα
Γαϊτανίδου Ελευθερία Γεωργίου	Κόνιτσα
Γιάννου Στυλιανή Χαραλάμπου	Μελισσόπετρα

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΑΤΣΑΝΟΥ - ΖΕΥΓΟΛΑ
ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΣ

ΑΒΕΡΩΦ - ΚΟΝΙΤΣΙΑ
Τηλ.: (0655) 22529

Τηλ. Οικίας: (0651)93622
Κιν.: 0945182799

ΣΤΟΝ ΕΚ ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΟΥ ΘΑΝΟΝΤΑ ΑΙΔΕΣΙΜΟΤΑΤΟ ΣΤΑΥΡΟ ΡΙΣΤΑΝΗ

Την 20η Ιανουαρίου 2002 απεβίωσε στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Δουρούτης Ιωαννίνων, σε ηλικία 87 ετών, ο Ιερέας Σταύρος Ριστάνης του Ιωσήφ, καταγόμενος από τη Μολυβδοσκεπάστη Κόνιτσας και υπηρετών ως Εφημέριος επί 50 συνεχή χρόνια στο Κεφαλόβρυσο Πωγωνίου.

Η νεκρώσιμη ακολουθία εψάλη, την 21η Ιανουαρίου 2002, στον Ιερό Ναό Αγίου Κων/νου Κεφαλοβρύσου και η σωρός του μεταφέρθηκε και ενταφιάσθηκε στο Κοιμητήριο των Αγίων Αποστόλων Μολ/σσης.

ΕΞΟΔΙΟΣ ΛΟΓΟΣ

Σεβασμιώτατε, ευσεβείς χριστιανοί

Τον εκ Μολυβδοσκεπάστης αιδεσιμότατο Σταύρο Ριστάνη, τον ιεροπρεπή και υλαθή λειτουργό του σεπού τούτου οίου του θεού, τον ολβιόδωρο και ταπεινό διακονητή των ευσεβών Κεφαλοβρυσιτών, κοιμηθέντα εν κυρίω, συγγενείς και φίλοι, σήμερα εν θλίψεσι αποχωριζόμεθα.

Ωστόσο, είμαι βέβαιος πως η θλίψη όνων μας δεν έχει αναφορά μόνο στο ρυσικό θάνατο ενός ανθρώπου που πλήρης ετών αναχωρεί από τα πρόσκαιρα στα αιώνια. Έχει αναφορά, κυρίως στα όσα νοσταλγικά και ελπίζω παραδειγματικά, όλοι τούτη την ώρα ενθυμούμεθα ό,τι έχει προσφέρει, λόγω και έργω, ο σεβάσμιος και ιλαρός ρασοφόρος Παπασταύρος στην εκκλησία και την Κοινωνία. Όλοι μας, και ιδιαίτερα οι εκ Μολυβδοσκεπάστου και Κεφαλοβρύσου, ύμνους και ευχαριστίες οφείλουμε στον καλό θεό που μας αξίωσε της Ιεροσύνης του, των ευλογιών του, της διακονίας του, της προσευχής του.

Λυπούμεθα λοιπόν σήμερα γιατί η εκ-

κλησία μας χάνει έναν άξιο λειτουργό των μυστηρίων της και έναν ικανό υπηρέτη του Ιερού και υψίστου σκοπού της. Με αυστηρή προσήλωση στα εκκλησιαστικά καθήκοντα, με υπομονή και ευλάβεια, κατέστη εν ζωή πιστός υπηρέτης, της του Χριστού Εκκλησίας, αλλά και των ανθρώπων. Ο Παπασταύρος, δεν θεωρεί την εκκλησίαν θεσμό εξουσιαστικό πάνω από την κοινωνία, και εαυτόν υπάλληλον για την τυπική άσκηση των εκκλησιαστικών καθηκόντων. Αισθάνεται υπηρέτης θεού και ανθρώπων.

Γιαυτό ως καλός χριστιανός και δη Ιερέας, απόστολος του θεού, νιώθει καθήκον του να βρίσκεται ανάμεσα στους ανθρώπους, να είναι ενωμένος με αυτούς και τα προβλήματά τους.

“Ο Ιερέας, έλεγε ο Παπασταύρος, ως άνθρωπος του θεού είναι πάντοτε υπηρέτης των άλλων”. Δεν το έλεγε όμως μόνον, το έκανε και πράξη και τρόπο ζωής. Από την πρώτη στιγμή που ετοπο-

θειθήν στην εκκλησία του Κεφαλοβρύσου και επί σαράντα εννέα (49) έτη συνεχώς, συμπεριφέρεται στους κατοίκους και τους πιστούς της εκκλησίας ως ισόδουλος και ταπεινός διακονητής, προσπαθώντας με την αγάπη και το λόγο του κυρίου να μεταδώσει σε δύσκολους καιρούς στους συνανθρώπους του μηνύματα αισιοδοξίας, αλληλεγγύης, αυτοπροσφοράς και φιλευσπαχνίας. Όλη η ζωή του είναι μια μόνιμη κένωση και θυσία χάριν του θεού και των ανθρώπων.

Η μετριοπάθεια και ταπεινοφροσύνη του δεν μου επιτρέπουν λεπτομερή αναφορά στο κοινωνικό του έργο. Ίσως και να μην χρειάζεται, γιατί ο Παπασταύρος έχει ήδη καταξιωθεί στις συνειδήσεις των ανθρώπων ως ιλαρός δότης πτωχών και απόρων, ως των ασθενών παρηγορητής, ως των αδικουμένων υπερασπιστής και της του Χριστού εκκλησίας υπρέτης και στρατιώτης. Χαρακτηριστικό παράδειγμα της ταπεινοφροσύνης του θα μείνει στην μνήμη μας, η ευγενική αλλά σθεναρή άρνησή του να αποδεχθεί τιμητική διάκριση, από φορείς του Κεφαλοβρύσου και της Μολυβδοσκεπάστης για το κοινωνικό του έργο.

Σεβάσμιε γέροντα, συγχωρεσέ μου όμως μια προσωπική αναφορά στην προσωπικότητά σου ή την ταπεινότητά σου όπως θα επιθυμούσες, που θεωρώ ότι έχει διδακτικό χαρακτήρα για όλους μας, γιατί δείχνει έναν δρόμο και έναν τρόπο ζωής που οδηγεί στον θεό και τον άνθρωπο.

Λίγες μέρες μετά την έξοδό σου από το Νοσοκομείο σε επισκεύθηκα στο σπίτι σου στα Γιάννινα. Ήσουν πράγματι σωματικά καταβεβλημένος και προσπάθησα να εκφράσω λόγους παρηγορίας και αισιοδοξίας. Αμέσως με δέκοψες και με μάτια αστράπτοντα μου είπες

“Δεν φοβάμαι τον θάνατο. Απλά δεν το θέλω να με βρει στο κρεβάτι. Θέλω να με βρει στο διακόνημα, στην προσευχή στην εκκλησία και την κοινωνία που όφειλα και οφείλω να υπηρετώ”.

Σεβάσμιε γέροντα,

τον δρόμο της προσφοράς και της προσευχής γνωρίζουμε όλοι ότι τον ακολούθησες μέχρι το τέλος της ζωής σου ταπεινά και μαχητικά. Παρά το προχωρημένο της ηλικίας σου, παρά το γεγονός ότι η πρεσβυτέρα, ή σύντροφος της ζωής σου, έφυγε σχετικά νωρίς από τούτον τον κόσμο, παρά τις πιέσεις των καλών παιδιών σου να αποσυρθείς από τα εκκλησιαστικά σου καθήκοντα, εσύ συνέχισες τον δύσκολο δρόμο της θυσίας και της προσφοράς προς δόξαν του ονόματος του Κυρίου, αλλά και της αγάπης σου για τους ανθρώπους αυτού του τόπου.

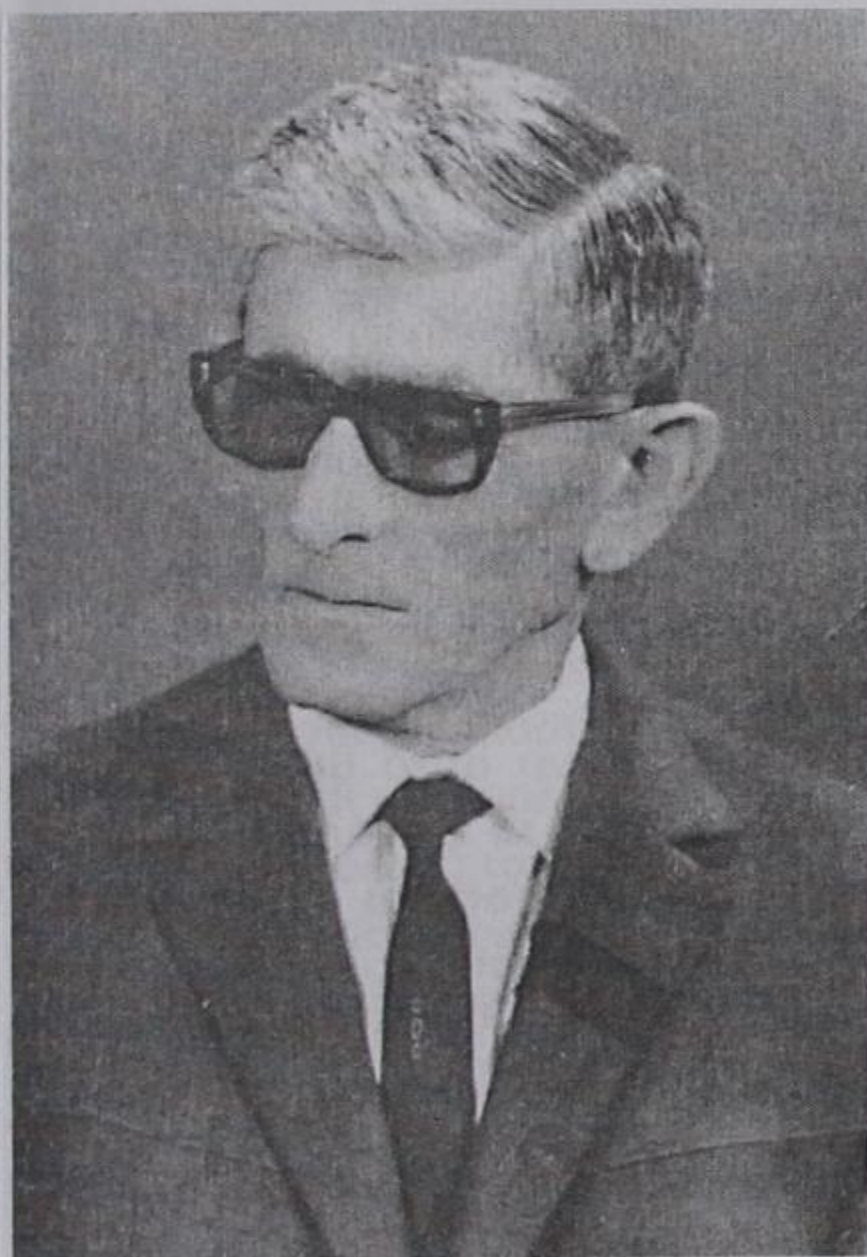
Σήμερα συγκεντρωμένοι όλοι γύρω από το σεπτό σκύνωμά σου, οι Κεφαλοβρυσίτες, οι φίλοι και οι συλλειτουργοί σου, όλοι ταπεινοί προσκηνυτές, αισθανόμεθα βέβαιοι ότι ο πολυεύσπλαχνος θεός θα σου αποδώσει τον της δικαιοσύνης στέφανον, θα σε αξιώσει του παραδείσου του και θα σε κατατάξει εν σκηναίς δικαίων και εν γη πραέων. Θερμώς δε σε παρακαλούμε τώρα που θα επικοινωνείς με τον τριαδικό θεό μας και την Παναγία μας, να προσεύχεσαι και για όλους εμάς τους ταπεινούς δούλους του θεού, να μας καθοδηγείς και να μας στηρίζεις στο δρόμο του Κυρίου, ώστε να αξιωθούμε και εμείς του παραδείσου του τριαδικού θεού μας.

Σεβάσμιε γέροντα, Παπασταύρο.

Αιωνία η μνήμη σου

Απόστολος Κ. Τσίπης

ΘΑΝΑΣΗΣ ΠΟΡΦΥΡΗΣ

δεολογία του βίωμα και γι' αυτό η ζωή του θα είναι πάντα φωτεινό παράδειγμα για όλους εμάς που τον γνωρίσαμε.

Βρέθηκε στη βιοπάλη από μικρό παιδί, πολέμησε στην Εθνική Αντίσταση ενάντια στον ξένο κατακτητή και βγήκε και πάλι στο βουνό για να αγωνιστεί για μια καλύτερη και πιο δίκαιη Ελλάδα. Διώχθηκε σκληρά για τους αγώνες του και αναγκάστηκε να ζήσει σχεδόν 30 χρόνια στην προσφυγιά, όπου έγινε ο "Δάσκαλος" για γενιές νέων που διδάχτηκαν από αυτόν την ελληνική γλώσσα και γαλουχήθηκαν με το όνειρο της επιστροφής στην πατρίδα.

Ευτύχησε να επιστρέψει στην Ελλάδα, να ξαναβρεί την οικογένειά του, να χαρεί παιδιά και εγγόνια και να μας χαρίσει την εμπειρία του και το πηγαίο χιούμορ του, καταγράφοντας αναμνήσεις και εμπειρίες με νεανικό σφρίγος και διαύγεια.

Όσο μεγάλος κι αν είναι ο πόνος όλων μας για το χαμό του, ξέρουμε ότι έζησε μια ζωή γεμάτη και θα συνεχίσει να ζει στη μνήμη όλων όσων είχαμε την ευτυχία να τον γνωρίσουμε.

Εις μνήμη του η συζυγός του Ανδρονίκη και τα παιδιά του Νίκος και Ευδοκία, προσφέρουν στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ" 10.000 δρχ.

Στις 4 Ιανουαρίου 2002 αποχαιρέτησαμε στην Οξυά Κονίτσης τον αγαπημένο μας σύζυγο, πατέρα ταππού και φίλο Θανάση Πορφύρη, πιστοί στην τελευταία επιθυμία του να επιστρέψει στον τόπο όπου γεννήθηκε και αγάπησε.

Έφυγε πλήρης ημερών, αλλά ο πόνος των οικείων του είναι μεγάλος γιατί χάσαμε έναν άνθρωπο νέο στο μυαλό και την ψυχή, έναν αγωνιστή της ζωής που έκανε τα πιστεύω και την ι-

**Έφυγε η Κλεοπάτρα Γκουντιουβά
η δική μας Σωτήραινα**

Τ' αλωνάρη με τα ώριμα στάχυα έφυγε μια λεβέντισσα Μάνα. Ώριμη στην σκέψη στην καρδιά στα αισθήματα. Η καρδιά της ταμένη στα γράμματα που δεν κατάφερε αυτή να μάθει σ' άγρια χρόνια πολέμου και σκλαβιάς. Τρία παιδιά, δύο παιδιά και μια τσούπο επιστήμονες. "Να μάθετε γράμματα κλωνάρια μου να μην σας περιγελάν, να μην σαν εκμεταλλεύεται ο πάσα εις".

Βρέθηκε σε δύσκολα χρόνια σ' άγρια χώματα του χωριού της και της Κόνιτσας έδωσε κι αυτή το δικό της μερτικό το δικό της παρόν το 1940 και μετέπειτα στα σπαρακτικά χρόνια πλάϊ στον σύντροφό της και άνδρα της συντρόφισσα ανεκτίμητη.

Την κράταγε η αγάπη για το χωριό της για τους χωριανούς της με ανοικτή αγκαλιά και καλό λόγο.

Το χωριό της που έσπειρε και θέρισε για να θρέψει την φαμίλια της ήταν πάνω απ' όλα. Αγάπη στην παράδοση καθώς κομπολόγιαζε τις μνήμες με τα δάκρυα σε ιστορήματα και ρητά για τα νέα παιδιά, και τ' αγγόνια της "Ν' αγαπάτε τις ρίζες, το χωριό μας, τους έλεγε. Τ' ακούτε ψυχούλες μου τ' ακούτε βλαστάρια μου;

Έφυγε γαλήνια κι αθόρυβη, όπως πάντα ήταν, την πρώτη τ' αλωνάρη ημέρα Κυριακή το γιόμα εδώ στην Αθήνα. Ταξίδεψε και γύρισε στα δικά της χώματα της Ηπείρου που τόσο λάτρεψε. Πήγε να βρει όλους τους χωριανούς και δικούς της. Έφυγε ανάμεσα στα παιδιά της σα νάλεγε φεύγω τσουπί μου, ευχή μου η αγάπη για τον άνθρωπο.

Κυρά Πάτρα, καλή μας Σωτήραινα, θα μας λείπεις, όμως θα σε θυμόμαστε μ' αγάπη και κείνα τα φωτερά σου μάτια θα μας βλέπουν από κει που 'σαι.

*Άννα Μπουρατζή-Θώδα
Ποιήτρια-Συγγραφέας*

**Μνημόσυνο Ευεργειών
Γυμνασίου - Λυκείου Κόνιτσας**

Στις 30 Ιανουαρίου, μνήμη των τριών μεγάλων Ιεραρχών, τελέστηκε Αρχιερατική θεία λειτουργία στον Ιερό Ναό του Αγίου Κοσμά του Αιωλού στην Κόνιτσα και διδάσκοντες, μαθητές και γονείς τίμησαν τους προστάτες της παιδείας μας.

Στο τέλος τελέστηκε Αρχιερατικό μνημόσυνο εις τιμήν και μνήμην των ευεργειών του Γυμνασίου και του Λυκείου μας Κωνσταντίνου Ρούση, Κων/ντίνου και Μαργαρίτας Δόβα και Ηρακλή, Γ. Παπαχρησιδίδη.

Το μνημόσυνο αυτό θύμισε σε μας τους μεγάλους τη μεγάλη προσφορά τους στον τόπο μας και στους μαθητές μας έδειξε το δρόμο της προσφοράς για το κοινό καλό και της αγάπης στην παιδεία και στους νέους.

Σήμερα, καθώς ζούμε σε μια καταναλωτική και ατομικιστική εποχή, οι ευεργέτες αυτοί είναι ένα φωτεινό παράδειγμα για προβληματισμό και μίμηση.

Ας είναι αιωνία η μνήμη τους, η Κόνιτσα τους ευγνωμονεί.

I.M.

**Μην ξεχνάτε
τη συνδρομή σας.
Είναι το στήριγμα
του περιοδικού μας**

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΙΔΡΥΣΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΟΥ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟΥ ΤΟΥ 2002

Δημότισσες και δημότες,

Με ώριμη και καθαρή σκέψη, που προκύπτει από την πολύχρονη αγωνιστική συμμετοχή στα θέματα του Δήμου μας, οφείλω να κάνω γνωστές δημόσια και στο κυρίαρχο όργανο της τοπικής μας δημοκρατίας - το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Κόνιτσας - τις θέσεις μου για το σήμερα και το αύριο που έρχεται.

Δημότισσες και δημότες

Τα χρόνια που πέρασαν χαρακτηρίστηκαν από ημιπελή και ανολοκλήρωτα βήματα, σχεδόν σε όλους τους τομείς των δημοτικών μας δραστηριοτήτων, προχειρότητα και λαϊκισμό, αδυναμία έμπνευσης ενός οράματος για το μέλλον της πόλης και της περιοχής του δήμου μας.

Οι παλινδρομήσεις και αναβολές, τα αλληλοσυγκρουόμενα συμφέροντα και η επιλογή της μη ανάληψης του λεγόμενου "πολιτικού κόστους" οδήγησε τη δημοτική αρχή στην αδράνεια και τον τόπο μας στη στασιμότητα και τη μизέρια.

Οι πόροι κατασπαταλήθηκαν σε δευτερεύουσες ανάγκες με αποτέλεσμα η Κόνιτσα και η περιοχή της να χάνει συνεχώς έδαφος από την υπόλοιπη Ελλάδα.

Δεν υπάρχει ένα σχέδιο, που πραγματοποιώντας το, να βαδίζει ο τόπος μας με αισιοδοξία στον παρόν και το μέλλον.

Δεν εξυπηρετούνται οι τοπικές ανάγκες των κατοίκων με αποτέλεσμα την αύξηση της ανεργίας και την περιθωριοποίηση μεγάλου ποσοστού του πληθυσμού μας. Όλα αυτά συμβαίνουν σήμερα που λόγω και της σύγκλισης με την Ευρωπαϊκή Ένωση, οι κοινωνικές ανά-

γκες για ένα πετυχημένο σχεδιασμό μεγαλώνουν, έχουν γίνει πολυσύνθετες και απαιτούν έρευνα, μελέτη και προγραμματισμό με την ενεργό συμμετοχή όλων των πολιτών.

Ο χρόνος που περνά δεν είναι ουδέτερος και χάθηκε πάρα πολύς.

Δημιουργούμε λοιπόν στην Κόνιτσα, την δημοτική πρωτοβουλία με την ονομασία "Πρωτοβουλία για την Κόνιτσα με τα χωριά της" με σκοπό την έναρξη ενός ανοιχτού και δημοκρατικού διαλόγου με συμμετοχή των δημοτών, ώστε να γίνει πράξη ένα νέο όραμα για την Κόνιτσα και την επαρχία της γενικότερα, που αποτελεί και δέσμευση για υλοποίηση με σταθερά και απαρτέγκλπα βήματα για το συμφέρον όλων των πολιτών της Κόνιτσας και των μελλοντικών πολιτών της που έρχονται.

Δημότισσες και δημότες,

Είμαστε σχετικά λίγοι και γνωρίζομαστε μεταξύ μας, σας καλώ σε έναν δύσκολο αλλά ωραίο αγώνα για την Κόνιτσα και τους ανθρώπους της.

Στη δημιουργική πορεία από τώρα μέχρι τις εκλογές, αλλά περισσότερο μετά τις εκλογές, ΟΛΟΙ έχουν θέση.

Μιχαήλ Κ. Ντίνος
Υποψήφιος Δήμαρχος
Δήμου Κόνιτσας

Σ. ΣΥΝΤ. Το περιοδικό μας δημοσιεύει στο παρόν τεύχος την πιο πάνω ανακοίνωση του υποψήφιου Δημάρχου κ. Μιχ. Ντίνου και διαθέτει ανοικτές τις σελίδες του για όλους τους υποψήφιους Δημάρχους και τους συνδυασμούς τους εν όψει των Δημ. εκλογών του Οκτώβρη.

ΣΧΟΛΙΑ

«ΠΡΩΙΝΑ ΝΕΑ»

Τσιφλίκι αλλοδαπών η χώρα μας.

Με την νομιμοποίηση των αλλοδαπών στην Ελλάδα η κυβέρνηση έλυσε το δημογραφικό πρόβλημα.

Έτσι βλέπουμε να λειτουργούν κανονικά τα σχολεία, τα διάφορα ιδρύματα και να υπάρχουν άφθονα και φτηνά εργατικά χέρια.

Επίσης παρατηρούμε το εξής φαινόμενο: Όσοι απ' τους αλλοδαπούς εργάζονται συστηματικά και τίμια να έχουν βελτιώσει σημαντικά το βιοτικό τους επίπεδο και η ζωή τους να είναι πολύ καλύτερη από πριν.

Δεν είμαι ρατσιστής και δεν έχω τίποτε με κανέναν. Ας είναι καλά οι άνθρωποι, και να εργάζονται τίμια να εξυπηρετούν τον κόσμο.

Στο σημείο αυτό ίσως κάποιος ερωτήσει; Μα καλά, ποιός έφταιξε που η χώρα μας έφτασε σ' αυτό το σημείο; Η απάντηση είναι απλή. Δυστυχώς φταίνε όλες οι κυβερνήσεις εδώ και 30 χρόνια και οι παλιές και οι καινούργιες που δεν ενδιαφέρθηκαν για την ύπαιθρο.

Η επαρχία και η ύπαιθρος ήταν το φυτώριο νέων ανθρώπων, οι οποίοι σιγά-σιγά έφυγαν, άλλοι στο εξωτερικό, άλλοι στις μεγαλουπόλεις αναζητώντας εργασία, με αποτέλεσμα η ύπαιθρος να καταντήσει ένα μεγάλο γηροκομείο.

Αυτό που βλέπουμε σήμερα είναι σαν ένας πατέρας που όταν είχε όλα τα παιδιά του στο σπίτι του δεν τα φρόντιζε.

Αλλά όταν έφυγαν τα παιδιά από το σπίτι και διαλύθηκε η οικογένεια ζήτησε να υιοθετήσει παιδιά από την γειτονιά

του για να φτιάξει το σπίτι του.

Το ίδιο πράγμα έκανε και η πολυετία σήμερα. Δεν είναι καθόλου παράξενο στο τέλος μετά από όλα αυτά να μείνει ο Ελληνικός λαός μειονότητα στον τόπο μας.

Ας ευχηθούμε όλοι να μην φθάσουμε ως εκεί.

Εζνεπίδης Λουκάς

Για το παράνομο κυνήγι έχουμε γράψει πολλές φορές, αλλά όσο και να φωνάξουμε εμείς είναι "φωνή βοώντος εν ερήμω".

Δυστυχώς οι παράνομοι δεν κόβουν το "κουσούρι" τους, αφού δεν βρίσκεται κανείς να τους συνετίσει. Οι Αρχές δεν μπορούν ή δεν θέλουν να πατάξουν τη λαθροθηρία και το κακό συνεχίζεται. Τα αγριόγινδα της χαράδρας Αώου αποδεκατίστηκαν και πολύ σύντομα θα εξαφανιστούν, αφού οι παράνομοι μένουν ανενόχλητοι στο καταστροφικό τους έργο.

Δεν υπάρχει λίγο φιλότιμο, λίγος πατριωτισμός; Αίσχος!

• Ακόμα και όταν η γη σκεπάστηκε με χιόνια δεν σταμάτησε το ντουφεκίδι κατά των πεινασμένων και ταλαιπωρημένων πουλιών που ήρθαν κυνηγημένα από τον παγωμένο Βορρά να βρουν καταφύγιο στα μέρη μας.

Ας... συγχαρούμε τους νομοταγείς κυνηγούς μας που ασκούν τόσο... πολιτισμένα το χόμπυ τους.

• Σκουπίδια - σκουπίδια - σκουπίδια. Σε κάθε ρέμα, κοντά στην πόλη, στις άκρες των εθνικών οδών παντού σκουπίδια. Μπάζα, ξύλα, ηλεκτρικά σκεύη, πλαστικά κάθε λογής ξεφορτώνονται όπου βολεύει τον καθένα χωρίς κανένα έλεγχο. Που θα πάει αυτή η κατάσταση;

ος λάβει κάποια μέτρα ο Δήμος τέλος πάντων...

• Για το όμορφο γεφύρι στη θέση Μπούση" λίγο έξω από την Κόνιτσα γράψαμε κι άλλη φορά, αλλά δυστυχώς δεν γινε τίποτε. Η ανάδειξή του θα είναι μια μικρή όαση ανάμεσα στις άλλες ομορφιές της πόλης και δεν απατούνται πολλά χρήματα για αυτό. Καλή διάθεση από το Τοπ. Συμβούλιο Πηγής, τον Πολτιστ. Σύλλογο και το Δήμο χρειάζεται.

"Αμ έπος, αμ έργον" λοιπόν.

Σ.Τ.

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΣΤΡΑΤΟ

Του Κώστα Παγανιά

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Στις 2-11-01 ο Παπαευθυμίου Στέργιος και η Γιώτη Μαρία απέκτησαν αγόρι.

• Στις 24-11-01 ο Ρόφτσιας Νίκος και η Θεοδώρα Τσιουτσιουρή απέκτησαν αγόρι.

• Στις 20-12-01 ο Τάσιος Σπύρος και η Ελένη Στρατογιάννη απέκτησαν αγόρι

• Στις 15-1-02 ο Πίσπας Αθανάσιος και η Ανκι Κριστίν απέκτησαν κορίτσι.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Στις 27-9-01 ο Γκόγκος Δημήτριος ηλικιών 75.

• Αυξημένη η κίνηση προς το χιονοδρομικό κέντρο Βασιλίτσα. Η μεγάλη χιονόπτωση τον Δεκέμβρη σε συνδυασμό με την καλοκαιρία που ακολούθησε βοήθησε τους λάτρεις των χειμερινών σπόρ. Όλοι όμως απορούν και παραπονιούνται για τον χωματόδρομο από τα Άρματα έως το Δίστρατο. ΕΧΟΥΝ ΔΙΚΙΟ.

• Στις 26 Ιανουαρίου 2002 έγιναν στη Βασιλίτσα τα εγκαίνια του chalet "Δίστρατο".

Παραβρέθηκε πολύς κόσμος και οι αρχές του Νομού Ιωαννίνων και Γρεβενών. Περήφανοι οι Διστρατιώτες για το στολίδι που κατασκευάστηκε, ελπίζουν στην συνεργασία με την ενοικιάστρια εταιρεία "ΤΟΠΟΣ ΑΕ" που είναι θυγατρική της ΘΕΜΕΛΙΟΔΟΜΗΣ.

• Με την ένταξη του χωριού μας στο ολοκληρωμένο πρόγραμμα παρεμβάσεων του Υπουργείου Γεωργίας θα συνεχιστούν τα έργα βελτίωσης της υποδομής (δρόμοι, καλντερίμια κλπ.).

• Την πρωτοχρονιάτικη πίτα του έκοψε στη Βασιλίτσα ο ορειβατικός σύλλογος Κόνιτσας.

• Στις 12-2-2002 το Κ.Ε.Φ.Ο. Κόνιτσας πραγματοποίησε εκδρομή στο χωριό μας και στο χιονοδρομικό κέντρο Βασιλίτσας. Ορίστηκαν τα νέα μέλη της εκκλησιαστικής Επιτροπής που είναι: Οικονόμου Ευάγγ., Ευθυμίου Στεργ.Ντασταμάνης Σταύρος και Ράπτης Δημ.

Καλή επιτυχία στο έργο τους

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Πολλή παγωνιά είχε ο φειτινός Γενάρης, λίγα χιόνια και ξηρασία.

Δυστυχώς και ο Φλεβάρης ήταν σχετικά ήπιος και με λίγες βροχές.

• Στις 3/2 ο Ορειβ. Σύλλογος Κόνιτσας πραγματοποίησε πορεία από την πέτρινη γέφυρα του Βοϊδομάτη - γέφυρα Αρίστης - Παπίγκου - Αν Μηνά με επιστροφή στην Κλειδωνιά.

• Στις 24/2 ο Ορειβ. Σύλλογος Κόνι-

τας έλαβε μέρος στη χειμερινή συνάντηση των Ορειβ. Συλλόγων Δυτ. Ελλάδας και Ηπείρου στο Καλέντζι Ιωαννίνων. Έγινε ανάβαση στην κορυφή του Ξηροβουνίου (1614 υψ.) και το απόγευμα στην αίθουσα του Δημαρχείου ο Δήμαρχος κ. Χύτας πρόσφερε μεζέδες και αναψυκτικά στους συγκεντρωθέντες ορειβάτες.

- Με το ερχομό του νέου χρόνου, όλοι σχεδόν οι Σύλλογοι έκοψαν την καθιερωμένη πίτα στην Κόνιτσα.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Ο Δημήτρης Γκουντούλης και η Μαριάννα Σαμαρά στο Κεράσοβο απόκτησαν στις 5/10/2001 αγοράκι.

- Ο Κώστας και η Ελένη Κίτσιου στην Κόνιτσα (συνοικισμός Μπούση) απόκτησαν αγοράκι στις 23/2.

- Στην Κόνιτσα, ο Παύλος και η Αντιγόνη Διαμάντη απόκτησαν στις 7/2/ αγοράκι.

- Ο Παύλος και η Αλεξία Πούλιου απόκτησαν στα Γιάννινα στις 14/2 κοριτσάκι.

ΓΑΜΟΙ

- Στις 12/1 έγιναν στην Ηλιόρραχη ο γάμοι του Δημητρίου Κολώκα και της Όλγας Τσιούτα.

- Στις 26/1/2002 στην Αθήνα έγιναν ο γάμοι του Σωτήρη Ζέγγου και της Ηλέκτρας Γ. Δερμιτζάκη από Γανναδιό Μόλιστας.

ΘΑΝΑΤΟΙ

- Στο Κεράσοβο ο Ιωάννης Τέλλης ετών 84 στις 23/12/2001.

- Το Δεκέμβριο του 2001 απεβίωσε στην Αθήνα η Κονιτσιώτισσα Ελένη Μικ. Φλώρου-Γεωργιάδη.

- Στην Κλειδωνιά η Αυγερινή Σ. Ντέμου ετών 65 στις 8/1/2002.

- Στις 14/1 ο Χρήστος Βανούσης 87 ετών στο Αηδονοχώρι.

- Στην Πηγή η Δημητρούλα Εξάρχου ετών 87 στις 14/1.

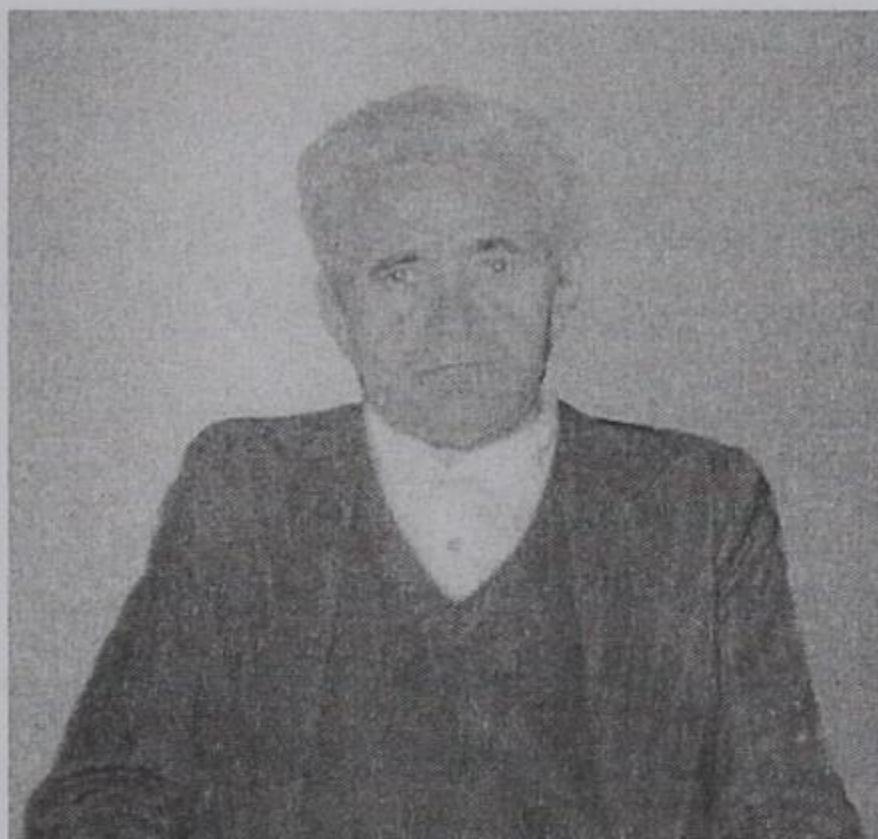
- Στις 15/1 η Ελένη Ι. Πιάτσα ετών 96 στην Κόνιτσα.

- Στις 18/1 ο Γεώργιος Αθανασόπουλος ετών 75 στην Κόνιτσα

- Στις 19/1 η Βασιλική Μπογοσιάν 90 ετών στην Κόνιτσα.

- Στις 20/1 ο ιερέας Σταύρος Ριστάνης 87 ετών στη Μολυβδοσκεπάσι

- Στις 21/1 ο Δημοσθένης Κουμπούρας ετών στην Κόνιτσα.
- Στις 21/1 η Χρυσούλα Η. Καρρά 82 ε-ν στην Κέρκυρα
- Στις 23/1 η Ερασμία Αθ. Σκιάνη 86 ε-ν στην Κόνιτσα
- Στις 24/1 ο Αθανάσιος Σταύρου 61 ε-ν στην Ηλιόρραχη
- Στις 24/1 η Ολυμπία Ε. Τσιάτσιου 80 ών στο Κεράσοβο
- Στις 25/1 η Πηνελόπη Ν. Γκούντα από Καβάσιλα, στην Κόνιτσα
- Στις 4/2 η Όλγα Λάμπρου 96 ετών η Μελισσόπετρα
- Στις 9/2 ο Αλέξανδρος Κεφάλας 92 ε-ν στην Πηγή
- Στις 9/2 η Όλγα Β. Καβελίδη 79 ετών ην Κόνιτσα
- Στις 9/2 ο Αναστάσιος Χουρσάν 87 ε-ν στην Κόνιτσα
- 8/2 ο Απόστολος Τζίνας 79 ετών στο Κεράσοβο
- Στις 13/2 ο Απόστολος Κουκούμης 77 ών στο Κεράσοβο
- Στις 15/2 η Κλέλια Σταύρου 87 ετών ο Αηδονοχώρι.
- Στις 16/2 η Ελπινίκη Ξεινού 86 ετών α Γιάννινα
- Στις Θεσ/νίκη η Δέσποινα Δάλλα - απανικολάου συζ. Ιωάννη ετών 60.

- Στη μνήμη του λατρευτού και αξέχαστου συζύγου και πατέρα μας Γεωργίου Χ. Αθανασοπούλου που πέθανε στην Κόνιτσα στις 18/1/2002 σε ηλικία 74 ετών, η σύζυγός του Βασιλική και τα παιδιά του Βασίλειος και Χαράλαμπος, προσφέρουμε στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ" το ποσό των 30 ΕΥΡΟ.
- Στη μνήμη του Κώστα Ζήδρου, η σύζυγος και τα παιδιά του, προσφέρουν στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ" το ποσό των 26 ΕΥΡΟ
- Ο Μιχ. Λάμπρου από τη Δράμα, στη μνήμη των γονέων του, προσφέρει στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ" 9 ΕΥΡΟ.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Δολ. Δημητρούλης Νικ. Καναδάς	100	Μαργαρίτης Ιωαν. Δίστρατο	5.000
Ζήνδρος Θωμάς U.S.A.	100	Κεφάλας Αελέ. Πηγή	2.000
Ζιώγας Θεοδ. U.S.A.	50.	Παρασκευάς Αντ. Μάζι	2.000
	Δρχ.	Τσελίφης Βασ. Νικάνορας	4.000
Βαλαούρα Δέσποινα U.S.A.	8.000	Κοτόπουλος Αθαν. Μελισσόπετρα	3.000
Μήτσης ανδρ. Γερμανία	8.000	Δήμος Χρυσόστ. Δροσοπηγή	2.000
Κατσίνας Βασ. Γερμανία	16.000	Κωτσίνας Κων. Δροσοπηγή	2.000
Γκότζος Βασ. Ελβετία	25.500	Πορφύρης Χρ. Οξιμά	2.000
Πορφυριάδη Αφροδ. Γαλλία	7.000	Λάππας Κων. Καλλιθέα	2.000
Κούσιος Δημ. Αθήνα	10.000	Εθν. Τράπεζα Κόνιτσα	27.000
Καζαμία Δήμητρα	30.000	Γάκης Κων. Κόνιτσα	5.000
Νάτσης Αχιλ.	11.000	Σέρρας Ιωαν. Κόνιτσα	4.000
Φράγκος Χρ.	6.000	Κυρτσόγλου Ηλίας Κόνιτσα	2.000
Δάφνης Ιωάννης	5.000	Τσιρώνης Μίμης Κόνιτσα	2.000
Λώλου Μαρία	3.000	Καλιός Αχιλ. Κόνιτσα	2.000
Καρατζάς Λαζ.	2.000	Βάρνας Νικ. Κόνιτσα	3.000
Μανουσιουδάκη Ειρήνη	2.500	Ευαγγέλου Διον. Κόνιτσα	2.000
Βασιώτη Αικ.	2.000	Φασούλης Αποστ. Κόνιτσα	10.000
Αιδ. Παπαδημητρίου Ι.	2.000	Εμπορ. Τράπεζα Κόνιτσα	6.000
Κουτσούκου Λίτσα	10.000	Χαλούλος Πέτρος Κόνιτσα	5.000
Ζούνης Αντ.	2.000	Καραφερη Ελισάβετ Κόνιτσα	2.000
Πασχάλης Ελευθ.	5.000	Πρίτσης Κων. Κόνιτσα	2.000
Κουτρούλη Ουρανία	2.000	Στέφος Κων. Κόνιτσα	2.000
Χαλέβας Χριστοδ.	5.000	Κακαράντζας Αθαν. Κόνιτσα	2.000
Φασούλη Ευγενία	5.000	Παπαδήμας Νικ. Κόνιτσα	3.000
Κορέτση Όλγα	2.000	Γαϊτανίδη Ελευθ. Κόνιτσα	2.000
Παρασκευάς Γεωργ.	3.000	Χούσος Κων. Κόνιτσα	4.000
Μηλίγκος Μιχ.	5.000	Στεφάνου Λαζ.	2.000
Νικούλη Μαρίκα	2.000	Κ.Ε.Φ.Ο Κόνιτσας	3.000
Ξάνθος Μιχ.	5.000	Ιερ. Νάκος Αποστ. Κόνιτσα	2.000
Καρβούνης Θεοδ.	5.000	Ρούση Αριστέα Κόνιτσα	2.000
Μπάρμπας Σωτ.	2.000	Ρούσης Νικ. Κόνιτσα	2.000
Νούτσος Γεωργ.	3.500	Ντεντοπούλου Χριστ. Κόνιτσα	2.000
Παπαδημούλης Δημ.	2.000	Παπαχρήστου Ανδρ. Κόνιτσα	2.000
Πίσπας Μιχ.	5.000	Μήτσικα Δήμητρα Κόνιτσα	2.000
Εξάρχου Αγγελ. Πειραιάς	3.000	Καπαίος Ιωαν. Κόνιτσα	2.000
Ξεφτέρης Ιωαν. Θεσ/νίκη	2.000	Κιτσάτης Χρ. Κόνιτσα	2.000
Τετράδη Μαργαρίτα	2.000	Μίσσιος Κων. Κόνιτσα	2.000
Καρβέλης Επαμ.	2.000	Μπάρμπα Γιαννούλα Κόνιτσα	2.000
Παπακώστας Στεργ.	5.000	Οικονόμου Σπύρος Κόνιτσα	2.000
Λύρας Δημ.	5.000	Κατής Αποστ. Κόνιτσα	4.000
Γκαρίτη Νεκταρία	2.000	Λούδας Κων. Κόνιτσα	5.000
Γκούντας Πασχ.	7.000	Κήτας Γεωργ. Κόνιτσα	5.000
Ταπεινόπουλος Γεωργ.	3.400	Σπανός Δ. Χαραλ.	2.000
Χατζηνικολάου Νικ.	5.000	Μπάρμπα Νικολ. Κόνιτσα	3.500
Παπά Μάγδα	2.000	Χουλιάρης Σόλων Καλαμάτα	10.000
Σδούκος Θωμάς Γιάννινα	5.000	Κυρίτσης Ιωαν. Ρόδος	3.000
Βίλλη Φρόσω	3.000	Παπαμιχάλης Μηνάς Χαλκίδα	5.000
Ζήνδρος Βασ.	6.000	Λάμπρου Μιχ. Δράμα	2.000
Κατσίνας Ιωάν.	4.000	Τζωτζής Δημ. Πάτρα	5.000
Παπαθεοδώρου Νικηφ.	4.000	Παπαμιχαήλ Χαρ. Πάτρα	5.000
Μάντζιος Ανδρ.	4.000	Κωφός Νικ. Δράμα	5.000
Νίκου Κλεάνθης Γεροπλάτανος	2.000	Σγούρος Ιωαν. Δράμα	5.000
Λάκκας Ιωαν. Καλλιθέα	2.000	Περλέρου Φωτεινή Λάρισα	2.000
Καλλιντέρης Αχ. Αετόπετρα	3.000	Παγιάτη Ιφιγ. Αγρίνιο	5.000
Πασσιός Χρ. Ηλιόρραχη	5.000	Μακρής Γεωργ. Πάτρα	2.000
Οικονόμου Ευάγγ. Δίστρατο	2.000	Καραβελίδου Μαρίνα Κρήτη	3.000
Καλλιός Λεων. Μάζι	2.000	Ντίνης Αλεξ. Κέρκυρα	7.000
Κεφάλας Δημ. Πηγή	2.000		

ΗΝΗ ΣΤΑΜΑΤΑΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
ΙΚΟΣ ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ - ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ
ΑΚΤΩΡ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΔΥΤ. ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ
ΕΠΙΣΤ. ΣΥΝΕΡΓΑΣΤΗΣ ΤΟΥ "ΥΓΕΙΑ"

ΕΜΙΔΟΣ 4 - 151 24 ΜΑΡΟΥΣΙ ΤΗΛ. ΙΑΤΡ. 61 22 823
ΙΑΣ 23 - 151 25 ΜΑΡΟΥΣΙ ΤΗΛ. "ΥΓΕΙΑ" 68 27 940
Γ. - ΤΕΤ. - ΠΕΜΤ. 6-8 Μ.Μ. ΤΗΛ. ΑΝΑΓΚΗΣ 36 47 021
ΕΒΟΥ ΟΙΚΙΑ - FAX 61 22 908
ΤΗΛ. ΚΙΝ. 09 1 392 273

ΣΤΑΜΑΝΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
ΤΕΧΝΙΑ ΚΗΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ
- ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΕΣ ΛΑΜΠΑΔΕΣ
ΗΣΗ ΧΟΝΤΡΙΚΗ - ΛΙΑΝΙΚΗ

ΚΟΝΙΤΣΑΣ ☎ Καταστ. 0655 24573
4186455 Οικίας 06510 70282

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΛΜΙΝΤΕΡΗΣ
ΟΥΡΓΟΣ ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΟΣ
Τ. ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ
MARIEN HOSPITAL - ΒΟΡΚΕΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

ΟΓΕΙΩΝ 421 Α
ΡΑΣΚΕΥΗΣ ΠΡΩΪ
9 "ΥΓΕΙΑ" ΤΗΛ. 68 27 940
02 ΟΙΚΙΑ : ΤΗΛ. 66 45 647

ΕΠΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

ΑΝΩΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ♦ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ♦ ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΑ

Λάμπας Μάκης
Λογιστής

ένου 2 501 00 ΚΟΖΑΝΗ - Τηλ. (0461) 41414, Τηλ./FAX (0461) 22372

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Γ. ΡΕΝΤΖΟΣ
Χειρουργός Οδοντίατρος

ΚΟΡΑΗ 8 ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΤΗΛ: ΙΑΤΡΕΙΟΥ 39817
ΤΗΛ: ΣΠΙΤΙΟΥ 70153

Δέχεται καθημερινά με ραντεβού
Πρωί 9.30-12. - Απόγευμα 5.00 - 9.30 και
Σάββατο 8.30 π.μ. - 1.30 μ.μ.

Ενοικιαζόμενα δωμάτια με ατομικά
μπάνια και με ιδιωτικό πάρκιν

- Παραδοσιακό Στυλ

ΧΟΥΣΟΣ ΚΩΝ)ΝΟΣ

Τηλ. (0655) 23 2 88 Κόνιτσα

ΚΟΝΙΤΣΑ
ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ
ΔΟΜΙΚΩΝ
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ

ΜΠΟΥΛΙΔΕΣ - ΦΟΡΤΩΤΕΣ ΤΣΑΠΕΣ
ΚΟΜΠΡΕΣΕΡ - ΓΡΑΔΑΡ - ΟΞΥΣΤΡΩΤΗΡΕΣ
ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΛΑΤΟΜΕΙΟΥ
ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ - ΣΥΓΚ/ΣΕΙΣ ΓΕΝΙΚΩΣ

ΣΩΤ. ΛΩΤΟΣ & Β. ΧΑΙΖΗΜΕΛΕΤΙΟΥ
ΑΝΤΙΓΩΝΗΣ 10 - ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΤΩΝΟΣ
ΤΗΛ 51 38315

**ΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ
ΣΤΗΝ ΚΟΝΙΤΣΑ**

ROOMS FOR RENT

(500 μ. από την είσοδο στην πόλη)
Με θέρμανση, μπάνιο κλπ.

ΘΩΜΑΣ ΝΙΤΣΑΣ

Τηλ. 22065